

Април, мај, јун 2021.

**ОБЕЋАЊЕ
– БОЖЈИ ВЕЧНИ ЗАВЕТ**

1. Шта се десило?	5
2. Заветни буквар	13
3. „За сва будућа поколења“	21
4. Вечни завет	29
5. Деца обећања	37
6. Аврамово потомство	45
7. Завет са Синаја	53
8. Заветни закон	61
9. Знак завета	69
10. Нови завет	77
11. Новозаветно светилиште	85
12. Заветна вера	93
13. Новозаветни живот	101

ОБЕЋАЊЕ – БОЖЈИ ВЕЧНИ ЗАВЕТ

Аутор: Герхард Ф. Хазел

Број 2/2021.

Припрема:

Хришћанска адвентистичка црква, Одељење за суботну школу
www.subotnaskola.org

Одговара: Желимир Станић, Београд, Радослава Грујића 4

Превод: Тамара Бабић

Лектура: Мирјана Ђерић

Прелом: Гордана Ардељан

Издаје: »Препород«, Београд

За издавача: Саша Тодоран, 11000 Београд, Радослава Грујића 4

Тираж: 2500

За интерну употребу

Табеле припрема Одељење за суботну школу

© [2021] Генерална конференција Хришћанске адвентистичке цркве*. Сва права придржана. Ниједно лице или установа не може да мења, преправља, прилагођава, преводи, репродукује или објављује ниједан део библијске поуке без претходног писменог одобрења Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве*. Одељенске службе Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* су овлашћене да се побрину за превод библијске поуке, у складу са посебним смерницама. Ауторска права таквих превода и њихово објављивање и даље су у надлежности Генералне конференције. Изрази »Хришћанска адвентистичка«, »Адвентистичка« и лого са пламеном су регистроване ознаке Генералне конференције Хришћанске адвентистичке цркве* и не могу се користити без претходног одобрења Генералне конференције.

Године 1588. једна млада Енглескиња (у седмом месецу трудноће) бацила је поглед према пучини, а оно што је угледала – шпанску армаду од 130 тешко наоружаних бродова који су се спремали да нападну њено острво – толико ју је уплашило да је доживела преврмени порођај – страх и трепет сваке бабице.

Страх је, заправо, прикладна слика њеног детета Томаса Хобса који је постао један од највећих европских политичких теоретичара. С обзиром да је живео у време кад је Енглеска била пустошена грађанским ратом и непрекидним верским насиљем, Хобс је

писао да се човечанство, без снажне свеобухватне владе, налази у стању непрекидног страха: од нестабилности, освајања, а понајвише од смрти. Људи живе у, како је он то назвао, „рату свих против свих“, и уколико се нешто радикално не предузме, људски живот ће бити, упозоравао је, ништа друго до „усамљенички, бедан, непријатан, свиреп и кратак“.

У чему је решење? Хобс је тврдио да постоји само једно решење: људи морају да се потчине једној сили која ће све појединачне воље свести на једну вољу, да би ова, потом, имала потпуни ауторитет над свима. Тај ауторитет, тај суверен – било да је реч о појединцу или групи људи – премда поседује апсолутну превласт над народом, окончаће то грозно стање које њихов живот чини тако нестабилним и застрашујућим. Другим речима, у замену за сва своја права, људи добијају мир и сигурност. То преносење власти с народа на суверена је оно што Хобс назива „завет“.

Идеја о завету, међутим, не потиче од Хобса. Напротив, Бог је хиљадама година раније успоставио завет са Израелом – завет чији корени, заправо, сежу још дубље у прошлост. За разлику од Хобсовог завета, који иницирају и проглашавају људи, тај завет је иницирао и прогласио истински Суверен, Створитељ неба и земље. Осим тога, док је Хобсов завет био мотивисан искључиво страхом, Божји завет је мотивисан љубављу, Његовом љубављу према палом људском роду, љубављу која Га је одвела на Крст.

Тако, због оног што је Христос учинио за нас, ми Богу узвраћамо љубав, и баш као што се, према Хобсовом завету, поданици пре-

дају суверену, и ми се предајемо: предајемо своје грешне путеве, своје страхове, своја искривљена схватања о томе шта је исправно а шта погрешно. Не чинимо то да бисмо нешто добили за узврат, већ зато што смо већ добили оно најбоље што је Суверен могао да нам пружи – Исуса Христа и искупљење које се налази једино у Њему.

Како све то функционише? То је једноставно размена: Христос узима наше грехе и даје нам своју праведност да бисмо, преко Њега, били сматрани праведним као што је Бог праведан. Дакле, грех се више нама не приписује, он не мора више да нас држи развојеним од Њега. Убице, прељубници, људи пуни предрасуда, лажови, лопови, чак и они који су починили инцест, могу бити сматрани праведним као што је сам Бог праведан. А тај чудесни дар, та урачуната праведност, долази путем вере и једино вере. Отуда израз „праведност на основу вере“.

Али, ту још увек није крај. Убице, прељубници, људи пуни предрасуда, лажови, лопови, чак и они који су починили инцест, могу, преко Исуса, да уђу у однос са Богом, јер Исусова крв доноси не само опроштење већ и очишћење, исцељење и обновљење. Христовим посредством, ми бивамо наново рођени, а кроз то искуство Бог исписује свој свети закон на месним таблицама нашег срца. Захваљујући томе, убице, прељубници, људи пуни предрасуда, лажови, лопови, чак и они који су починили инцест, не чине више оно што су некад чинили. Тим законом и на основу њега, обликован је читав живот верника. Ти људи желе да испоље оно што је Бог у њих усадио, а та жеља је усклађена са обећањем о божанској сили. То у суштини значи живети у заветном односу са Богом.

Овог тромесечја ћемо, дакле, подробније размотрити Божји завет – шта он представља, шта нуди, као и шта захтева. Мада потиче из разних извора, ова Поука се у великој мери ослања на дело покојног др Герхарда Хазела, чији ће нам увиди у Реч (у којој су откривена заветна обећања) пружити охрабрење, наду и разумевање, да бисмо могли да научимо нешто што Хобс вероватно никада није: „У љубави нема страха, него савршена љубав изгони страх напоље“ (1. Јованова 4,18).

Герхард Ф. Хазел (докторат сйекао на Универзитету Вандербилт) био је професор Старој завету и Библијске теологије на адвентистичком Теолошком факултету при Универзитету Џон Невинс Ендрјус. Од 1981. до 1988. године служио је као декан факултета, а 27 година је био директор програма за докторске студије из области теологије и филозофије.

ШТА СЕ ДЕСИЛО?

Текстови за проучавање у току седмице: Псалми 100,3; Дела 17,26; 1. Мојсијева 2,7.18-25; 1. Мојсијева 1,28.29; 1. Мојсијева 3,15.

Текст за памћење: „Потом рече Бог: Да начинимо човјека по својему обличју, као што смо Ми... И створи Бог човјека по обличју својему, по обличју Божијему створи га; мушко и женско створи их“ (1. Мојсијева 1,26.27).

Библијски извештај о стварању човечанства пун је задовољства, наде и савршенства. Сваки дан Стварања завршавао се божанском објавом да је све „добро“. То сигурно није обухватало тајфуне, земљотресе, глад и болести.

Шта се затим десило?

Шести дан Стварања завршио се божанском објавом да је све „добро веома“. Јер, тог дана је Господ створио бића по свом обличју – људе. Тако нешто није учинио ни са једним другим створењем, према извештају из 1. Мојсијева. Та бића су, наравно, била савршена у сваком погледу – морала су да буду. Напоследку, створена су по Божјем обличју. Отуда, по природи ствари, међу њима није било убица, лопова, лажова, превараната и подлаца. Шта се онда десило?

Ове седмице посматраћемо Стварање, шта је Бог најпре створио, и шта се потом догодило с том савршеном Творевинном. На крају крајева, то дотиче тему за ово тромесечје – шта Бог чини да би поново све довео у ред.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Шта Библија учи о пореклу свега постојећег? Какву врсту односа Бог жели са човечанством? Која је била сврха дрвета познања добра и зла? Која нада је пружена Адаму и Еви одмах након њиховог пада?

КОРЊАЧЕ ДУЖ ЦЕЛОГ ПУТА...

„У почетку створи Бог небо и Земљу“ (1. Мојсијева 1,1).

Неки научник је управо одржао предавање у вези са орбитама планета које круже око сунца и орбитом сунца које кружи око средишта галаксије, кад је једна старија дама у црним тениским патикама устала и рекла да је земља у ствари равна плоча која лежи на леђима корњаче. Научник је шаливо упитао на чему стоји та корњача, на шта је дама одговорила да она стоји на другој корњачи. „Госпођо“, наставио је научник шаловитим тоном, „а на чему онда стоји та друга корњача?“ Одговорила је: „На још једној корњачи.“ И пре него што је успео још нешто да пита, уперила је прст према њему и одбрусила: „Не замарај се, синко, корњаче се налазе целим путем наниже.“

Ма колико симпатично звучала, та прича се бави једним од најважнијих питања људског постојања – природом самог универзума. Какав је овај свет у ком смо се нашли мимо своје воље? Зашто смо овде? Како смо овде доспели? И куда на крају сви ми одлазимо?

То су нека од најосновнијих питања која људи могу да поставе, јер схватање о томе ко смо и како смо овде доспели утиче и на схватање о томе како треба да живимо и да се понашамо док смо овде.

Потражите следеће текстове: 1. Мојсијева 1,1; Псалми 100,3; Исаија 40,28; Дела 17,26; Ефесцима 3,9; Јеврејима 1,2.10. **Како сваки од њих, на свој начин, одговара на нека од постављених питања? Шта је то што им је свима заједничко?**

Оно што је посебно интересантно у вези са текстом 1. Мојсијева 1,1 (и неким другим текстовима), јесте то што се Господ уопште не труди да докаже да је Он Створитељ. Нема никаквих детаљних аргумената да би се то истакло. Напротив, то се једноставно и јасно тврди, без покушаја да се оправда, објасни или докаже. Или то прихватамо вером, или не. Заправо, вера је једини начин да то прихватимо, из простог разлога што нико од нас није био тамо да би посматрао сам процес Стварања. Била би то заиста логичка немогућност – присуствовати сопственом стварању. Чак и секуларни људи, које год схватање о пореклу да заступају, морају да га се држе вером из истог разлога из ког и ми, креационисти, то морамо; нико од нас није био тамо да би посматрао тај догађај.

Међутим, иако нас је Бог позвао да верујемо у Њега као Створитеља, Он није то учинио, а да нам није претходно дао добар разлог за веровање. Имајући у виду да је извесна доза вере неопходна за практично свако гледиште које заступамо, **запишите** зашто има смисла веровати да смо овде због тога што нас је Створитељ ту поставио са одређеном намером, за разлику од схватања да се наше порекло не заснива ни на чему другом осим на чистој случајности.

ПРЕМА ОБЛИЧЈУ СВОГ ТВОРЦА (1. Мојсијева 1,27)

Библија тврди да је Бог створио људски род – мушко и женско – „по обличју својему“ (1. Мојсијева 1,27). На основу те тврдње, одговорите на следећа питања:

1. Шта значи то да нас је Бог створио по свом обличју? У ком смислу смо ми „по Његовом обличју“?
2. Према извештају из 1. Мојсијева, да ли је Господ било шта друго створио „по свом обличју“ осим људског рода? Ако није, шта нам то говори о нашем јединственом положају у односу на остатак овоземаљског створеног света? Које поуке можемо да извучемо из те разлике?
3. Шта се још може наћи у извештају о стварању људског рода што нас издваја од свега другог што је Господ створио? Видети текст 1. Мојсијева 2,7.18-25.

Премда смо принуђени да о Богу говоримо људским језиком, не смо забравити да је Он духовно Биће (Јован 4,24) које поседује божанске особине. Све што можемо да кажемо јесте да ми, по својој физичкој, менталној и духовној природи, на неки начин представљамо одраз свог божанског Створитеља, ма колико тога у вези с Њим још увек остаје, бар за нас, заогруто велом тајне. Библија, међутим, ставља нагласак на духовне и менталне аспекте нашег ума. Те аспекте можемо да развијамо и унапређујемо. Јединственост људског ума омогућава нам да негујемо однос са Богом, за шта остатак Божјег створеног света на земљи изгледа није способан.

Запазите, такође, јединствени извештај о томе како је Бог створио жену. Мушкарци и жене деле ту невероватну предност да су створени према Божјем обличју. У њиховом стварању нема ни најмање назнаке о инфериорности једног у односу на друго. Бог их је обоје лично створио од истог материјала. Од почетка их је створио као равноправне и довео их заједно у посебан однос са собом. Обоје су имали исту могућност да развијају свој карактер на начин који би донео славу Богу.

„Сам Бог је Адаму дао друга. Он се постарао за ‘друга према њему’ – помоћника који ће му одговарати – некога ко ће бити оспособљен да му буде пратилац и који ће моћи да буде једно с њим у љубави и саосећању. Ева је била створена од Адамовог ребра, што је симболички указивало на то да она не треба да влада њиме као глава, нити да буде под његовим ногама као мање вредна, већ да стоји уз њега као једнака њему, да ужива његову љубав и заштиту.“
– Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 46 (оригинал).

БОГ И ЧОВЕК ЗАЈЕДНО (1. Мојсијева 1,28.29)

Запазите прве речи које је Бог упутио људима, бар како је то представљено у Светом писму. Указао им је на њихову способност рађања, умножавања сопствене врсте. Скренуо им је пажњу на саму земљу, на створени свет, и наложио да га напуне, потчине и овладају њиме. Указао им је на биљке које могу да једу. Укратко, према Библији, Божје прве речи упућене мушкарцу и жени односиле су се конкретно на њихов однос и узајамну повезаност са физичким светом.

Шта нам текст 1. Мојсијева 1,28.29 говори о томе како Бог гледа на материјални свет? Да ли је ту наговештено да има ичега лошег у вези с материјалним појавама и нашим уживањем у њима? Које поуке можемо извући из тих раних призора људске историје кад је реч о томе како би требало да се односимо према самим делима стварања?

Такође, Бог тим речима чини прве кораке у свом односу према људима. Он им се обраћа, даје им заповести, каже им шта да чине. Тим речима је обухваћена и њихова одговорност. Бог их је позвао да буду господари тог предивног света који је Он лично створио.

Текст 1. Мојсијева 1,28 каже да је Бог благословио Адама и Еву. Шта то значи? Коју врсту односа између њих и њиховог Творца је то подразумевало?

Бог се Адаму и Еви обраћао као интелигентним бићима која су могла да одговоре на Његову љубазност и ступе у присан однос и заједништво с Њим. Осим тога, као деца и створења, Адам и Ева су зависили од благослова и бриге свог Оца Створитеља. Он је обезбедио све што им је било потребно. Они ништа нису учинили да би заслужили то што им је дато. Били су једноставно примаоци нечега што нису зарадили.

Кад читамо о стварању мушкарца и жене, можемо да уочимо елементе оне врсте односа какав је постојао пре греха, и какав Бог жели да имамо с Њим сада, након греха. Осврните се на данашње проучавање да бисте видели које паралеле ту можете да пронађете, а које нам помажу да разумемо како треба да се односимо према Богу, чак и у свом палом стању.

КОД ДРВЕТА

„И запријети Господ Бог човјеку говорећи: Једи слободно са свакога дрвета у врту; али с дрвета знања добра и зла, с њега не једи; јер у који дан окусиш с њега, умријећеш“ (1. Мојсијева 2,16.17).

Тај тест је пружио Адаму и Еви прилику да искажу своју слободну вољу. То је исто тако био позив да одговоре позитивно или негативно на свој однос са Створитељем. То такође показује да их је Бог створио као слободна, морална бића. Уосталом, да нису имали прилику да не послушају, зашто би се Господ уопште трудио да их упозори на последице непослушности?

„Све што му претходи у том поглављу, утире пут ка том врхунцу (1. Мојсијева 2,16.17). Будућност људског рода концентрише се у тој једној јединој забрани. Човек не треба да буде збуњен мноштвом спорних питања. Само једна Божја уредба мора се имати на уму. Сводећи број забрана на ту једну, Јахве даје знак своје милости. Поред тога, да би показао како та једина заповест уопште није тешка, Господ је смешта у оквир широког допуштења: 'Једи слободно са свакога дрвета у врту.'“ – Н. С. Leupold, *Exposition of Genesis* (Columbus, OH: Wartburg Press, 1942), vol. 1, p. 127.

Позивајући Адама и Еву да послушају Његову вољу, Бог им заправо говори: Ја сам ваш Створитељ и обликовао сам вас према свом лику. Ја одржавам ваш живот, јер захваљујући мени живите и мичете се и постојите. Обезбедио сам све што је потребно за вашу добробит и срећу (храну, дом, људско друштво) и поставио сам вас за владаре овог света, непосредно испод мене. Ако сте спремни да потврдите тај однос са мном зато што ме волите, онда ћу бити ваш Бог, а ви ћете бити моја деца. А тај однос и поверење које он подразумева можете потврдити једноставно тако што ћете послушати ту конкретну заповест.

На крају крајева, наш однос са Богом може бити делотворан и трајан једино ако слободно одлучимо да прихватимо Његову вољу. Одбацавањем Његове воље, ми у суштини проглашавамо своју независност од Њега. То указује на веровање да нам Он није потребан. Такав избор води ка спознаји зла, а зло води у отуђеност, усамљеност, фрустрацију и смрт.

Испит на који је Бог ставио Адама и Еву био је испит оданости и вере. Да ли ће бити одани свом Створитељу који је обезбедио све што им је било потребно, и пружио им, осим тога, читав свет уживања, или ће кренути сопственим путем, независно од Његове воље? Хоће ли имати довољно вере у Њега да би Га држали за реч? Њихова оданост и вера биле су испитане код дрвета познања добра и зла. На који начин се и ми свакодневно суочавамо са сличним испитима? У ком смислу Божји закон представља паралелу заповести датај у тексту 1. Мојсијева 2,16.17?

ПРЕКИДАЊЕ ОДНОСА

Ми смо склони да верујемо људима које познајемо, док према непознатима инстинктивно осећамо неповерење. Било би, дакле, природно да је Ева показала неповерење према сотони. Осим тога, било какав директни напад на Бога требало је да је наведе да заузме одбрамбени став. Међутим, које кораке је сотона предузео да би заобишао Евине природне одбрамбене механизме? (1. Мојсијева 3,1-6).

„Ма колико је жалосно било Евино преступање, ма колико је јада могло нанети човечанству, њен избор није нужно подразумевао казну за читав људски род услед њеног греха. Међутим, Адамова свесна одлука, упркос јасном разумевању Божје изричите заповести, била је – пре него њена – то што је грех и смрт учинило неизбежном судбином човечанства. Ева је била преварена, Адам није.“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 231.

Као последица тог отвореног преступа и непоштовања Божје заповести, однос између Бога и човечанства био је прекинут. Уместо слободног заједништва са Богом, претворио се у бежање из Његовог присуства (1. Мојсијева 3,8-10). Отуђеност и одвајање заменили су дружење и заједништво. Грех се појавио, а са њим и све његове ружне последице. Да нешто није предузето, људски род би био осуђен на вечну пропаст.

Које је речи наде и обећања Бог изговорио усред те трагедије? (Видети 1. Мојсијева 3,15)

Божје неочекиване пророчке речи које буде наду, говоре о непријатељству успостављеном између змије и жене, између жениног и змијиног потомства. Оно ће достићи врхунац у победоносној појави репрезентативног Потомка жениног семена, Месије, који ће задати смртоносни ударац сотони, згазивши његову главу, док ће он заузврат моћи само да Га уједе у пету.

Требало је да Адам и Ева, у својој потпуној беспомоћности, стекну наду на основу тог месијанског пророчанства, наду која ће преобразити њихов живот, зато што им је ту наду Бог дао и потврдио. То обећање о Месији и коначној победи, ма колико да је нејасно звучало у том тренутку, распршило је таму у коју их је грех гурнуо.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 3,9 где Бог пита Адама: „Где си?“ Бог је, наравно, знао где су они. Његове речи, уместо да буду пуне осуде, требало је да људска бића мучена кривицом врате к Њему. Укратко, Божје прве речи палом човечанству биле су праћене надом у Његову благодат и милост. На које начине, чак и данас, видимо да Бог настоји да нас дозове ка својој благодати и милости?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

Библија је пуна позива упућених грешницима. Упоредите текстове: Псалми 95,7,8; Исаија 55,1.2.6.7; Лука 15,3-7; Лука 19,10. Које још текстове можете да пронађете?

У књизи Стварање, патријарси и пророци од Елен Г. Вајт прочитајте поглавља под насловом „Стварање“, стр. 44-51 (оригинал); „Кушање и пад“, стр. 52-62 (оригинал) и „План откупљења“, стр. 63-70 (оригинал).

„Мислим да је цела једна еванђеоска проповед била садржана у те три божанске речи које су се пробиле кроз густу шикару и допрле до ушију претрнутих бегунаца: ‘Адаме, где си?’ Твој Бог није спреман да те изгуби, Он долази да те потражи, баш као што намерава да дође и у личности свог Сина, не само да би потражио већ и да би спасао оно што је сад изгубљено.“ – Charles Haddon Spurgeon, *The Treasury of the Bible* (Grand Rapids, Mi: Zondervan Publishing House, 1962) Old Testament, vol. 1, p. 11.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Будући да је добри и брижни Бог тај који трага за људима, како да у данашње време одговоримо на изразе љубави Оца и Исуса Христа? Како Господ очекује да одговоримо?
2. Упоредите библијску слику човечанства, које је пало са узвишеног места у Божјем створеном свету и коме је потребно спасење, са еволуционом теоријом развића. Која од те две слике пружа више наде и зашто?
3. Колико су односи пуни љубави важни за људску срећу? Зашто је успешна повезаност са Богом неопходна за такве односе? Разговарајте о утицају који здрави међуљудски односи имају на особе унутар тих односа (између пријатеља, родитеља и деце, мужа и жене, послодавца и запосленог, итд.).

Закључак: Бог нас је створио према свом лику како би заједништво пуно љубави могло да постоји између Њега и нас. Премда је појава греха оштетила ту првобитну везу, Бог настоји да обнови наш однос преко плана спасења. Наш живот, као зависних бића, добија свој прави смисао и јасност једино кад уђемо у везу са својим Створитељем.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 9,15; Исаија 54,9; 1. Мојсијева 12,1-3; Галатима 3,6-9.29; 2. Мојсијева 6,1-8; Јеремија 31,33.34.

Текст за памћење: „А сада ако добро узаслушате глас Мој и ушћувате завјет Мој, бићете Моје благо мимо све народе, премда је Моја сва Земља“ (2. Мојсијева 19,5).

Прошлу седмицу завршили смо причом о паду човечанства због греха наших прародитеља. Ове седмице направимо кратак преглед целог тромесечја, тако што ћемо одвојити по један дан да проучимо ране завете, од којих је сваки, на свој посебан начин, био израз садашње истине правога завета, оног који је потврђен на Голготи Исусовом крвљу – завета у који ми, као хришћани, улазимо са својим Господом.

Почећемо од завета који је Бог успоставио са Нојем како би поштедео њега и његову породицу од уништења. Наставићемо са заветом успостављеним са Аврамом, тако богатим и пуним обећања за све нас. Затим са заветом на Синају и важношћу оног што је тамо објављено, а онда ћемо коначно размотрити нови завет, онај на који су сви остали упућивали. Све то ћемо, наравно, дубље проучити током следећих неколико седмица. Ове седмице само ћемо завирити у све то.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Шта значи реч завет? Од којих се елемената завет састоји? Како је гласио завет који је Бог успоставио са Нојем? Какву наду налазимо у завету са Аврамом? Коју улогу имају вера и дела, посматрано са стране људских учесника о завету? Да ли је завет само договор, или у њему постоје и аспекти дубљег узајамног односа? Шта је суштина „новог завета“?

ОСНОВЕ ЗАВЕТА

„И учинићу завјет између Себе и тебе, и врло ћу те умножити“ (1. Мојсијева 17,2).

„Јеврејска реч која се преводи као ‘завет’ (а појављује се око 287 пута у Старом завету) гласи *berith*. Она може да се преведе и као ‘тестамент’ или ‘последња воља’. Њено порекло је нејасно, али је попримила значење нечега што повезује две стране. Користила се, међутим, за много различитих врста ‘веза’, како оних између људи, тако и оних између човека и Бога. Уобичајено се користи за споразуме у којима људи чине обе стране, а има и препознатљиво религијско значење када се односи на завет између Бога и човека. Религијска употреба тог израза заправо представља метафору засновану на уобичајеном значењу, али са дубљом конотацијом (значењем).“ – J. Arthur Thompson, „Covenant (OT),“ The International Standard Bible Encyclopedia, revised edition (Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Publishing Company, 1979), vol. 1, p. 790.

Као и брачни завет, библијски завет дефинише однос и споразум. Као споразум, библијски завет садржи следеће основне елементе:

1. Бог потврђује заветна обећања заклетвом (Галатима 3,16; Јеврејима 6,13.17).
2. Заветна обавеза је послушност Божјој вољи израженој у Десет заповести (5. Мојсијева 4,13).
3. Начин на који се Божја заветна обавеза коначно испуњава – преко Христа и плана спасења (Исаија 42,1.6).

Погледајте та три елемента која смо управо навели (Божја обећања, наша послушност и план спасења). Како се ти елементи могу видети на делу у вашем личном ходању са Господом? Опишите кратко како се они испољавају у вашем животу у овом тренутку.

У Старом завету, типолошки жртвени систем поучавао је народ о целокупном плану спасења. Преко његових симбола, патријарси и израелски народ учили су се на практичан начин вери у долазећег Искупитеља. Путем његових ритуала, покајани грешник је могао да нађе опроштење греха и ослобођење од кривице. Тако су благослови завета могли да се сачувају, а духовни раст – обнављање Божјег лика у животу – могло је да се настави, чак и кад људи нису успевали да одрже свој део нагодбе.

Премда завет може да се успостави и између људи, реч *berith* се у јеврејској Библији углавном користи да означи однос између Бога и људи. С обзиром на то ко је Бог, а ко смо ми у поређењу с Њим, коју би врсту везе такав завет могао да представља?

ЗАВЕТ СА НОЈЕМ

„Али ћу с тобом учинити завјет свој: И ући ћеш у ковчег ти и синови твоји и жена твоја и жене синова твојих с тобом“ (1. Мојсијева 6,18).

У наведеном стиху реч завет се први пут појављује у Библији, и то у тренутку када Бог саопштава Ноју своју одлуку да уништи земљу због масовног и непрекидног ширења греха. Премда ће то уништење доћи у виду свеопштег Потопа, Бог није напустио свет који је створио. Он је наставио да нуди људима заветни однос који је први пут стављен у дејство одмах након Пада. Божански „Ја сам“ који нуди тај завет сам представља основ Нојеве сигурности. Као Бог који држи завет, Он је обећао да ће заштитити чланове породице који су били спремни да живе у обавезујућем односу с Њим, односу који резултује послушношћу.

Да ли је завет са Нојем био једностран? Имајте на уму да појам завета подразумева више од једне стране. Да ли је Ноје морао да одржи свој део договора? Која се поука за нас налази у одговору на та питања?

Бог говори Ноју да ће настати потоп и да ће свет бити уништен. А онда склапа договор с њим, чиме му обећава да ће спасити њега и његову породицу. Према томе, улог је био прилично висок, јер да Бог није одржао своје обећање, онда би Ноје, шта год да је учи- нио, био збрисан заједно са остатком света.

Бог каже да ће начинити „завет“ с Нојем. Сама та реч подразумева намеру да се поштује оно што је речено. То није тек нека хировита изјава. Сама реч подразумева обавезивање. Замислите да је Господ рекао Ноју: „Види, свет ће бити уништен у страшном потопу, али ја ћу тебе можда да спасем, а можда и нећу. У међувремену, учини то и то, а онда ћемо видети шта ће бити. Не могу ништа да ти гарантујем.“ Таква изјава тешко би могла да се повеже са оном врстом уверења и обећања које налазимо у самој речи „завет“.

Неки људи тврде да Нојев потоп није био свеопшта већ само локална катастрофа. Да је то тачно, онда би у контексту оног што је Бог обећао у 1. Мојсијевој 9,15 (**видети** такође Исаија 54,9), сваки пут када дође до неке локалне поплаве (а то се изгледа стално дешава), Божје заветно обећање било прекршено. Напротив, чињеница да није било другог свеопштег потопа потврђује веродостојност Божјег заветног обећања. Шта нам то, укратко, говори у вези са поверењем у Његова обећања?

ЗАВЕТ СА АВРАМОМ

„Благословићу оне који тебе узблагосиљају, и проклећу оне који тебе успроклињу; и у теби ће бити благословена сва племена на Земљи“ (1. Мојсијева 12,3).

Прочитајте текст 1. Мојсијева 12,1-3. Наведите конкретна обећања која је Бог дао Авраму.

Запазите да се међу обећањима која Бог даје Авраму налазе и речи: „У теби ће бити благословена сва племена на Земљи“ (1. Мојсијева 12,3). Шта то значи? На који начин су све породице на земљи благословене у Авраму? Видети Галатима 3,6-9. У ком смислу се у том раније датом обећању може сагледати обећање о Исусу Месији? Видети Галатима 3,29.

У том, првом забележеном, божанском јављању Авраму Бог је обећао да ће ући у близак и трајан однос са њим, пре него што је уопште било речи о некаквом склапању завета. Директно упућивање на завет који ће Бог успоставити долази тек касније (1. Мојсијева 15,4-21; 1. Мојсијева 17,1-14). У овом тренутку, Бог нуди божанско-људски однос од великог значаја. Поновљени израз „ја ћу“ у тексту 1. Мојсијева 12,1-3 указује на дубину и величину Божје понуде и Његовог обећања.

Осим тога, Аврам добија једну једину али пробну заповест: „Иди“. Он је вером извршава (Јеврејима 11,8), али не зато да би задобио заветне благослове. Његова послушност била је одговор вере на однос љубави, који је Бог желео да успостави. Другим речима, Аврам је већ веровао Богу, већ се ослањао на Њега, већ се уздао у Његова обећања. У супротном, никад не би напустио своју родбину и постојбину и упутио се у непозната места. Његова послушност открила је његову веру пред људима и анђелима.

Аврам је, још тада, откривао кључни однос између вере и дела. Ми се спасавамо вером – али вером која се испољава у делима послушности. Најпре долази обећање о спасењу, а потом следе дела. И мада нема заветног заједништва и благослова без послушности, та послушност је само одговор вере на оно што је Бог већ учинио. Таква вера илуструје начело које налазимо у тексту 1. Јованова 4,19: „Да имамо ми љубав према Њему (Богу), јер Он најприје показа љубав према нама“.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 15,6. Како нам то, на посебан начин, показује основ свих заветних обећања? Зашто је тај благослов најдрагоценији од свих?

ЗАВЕТ СА МОЈСИЈЕМ

Прочитајте текст 2. Мојсијева 6,1-8 а затим одговорите на следећа питања:

1. О ком завету Бог ту говори? Видети 1. Мојсијева 12,1-3.
2. На који начин Излазак представља испуњење заветних обећања с Његове стране?
3. Које паралеле можете наћи између онога што Бог овде обећава народу и оног што је обећао Ноју пре Потопа?

Након Изласка, деца Израелова су примила завет са Синаја, који је дат у контексту ослобођења из ропства (2. Мојсијева 20,2) и садржи Божје жртвене одредбе за помирење и опроштење греха. Био је то, дакле, као и сви Божји завети, завет благодати – Божје благодати према Његовом народу.

Тај завет понавља, у више тачака, главне одредбе завета са Аврамом:

1. Посебан однос Бога према Његовом народу (упоредити 1. Мојсијева 17,7-8 са 2. Мојсијева 19,5,6).
2. Они ће бити велики народ (упоредити 1. Мојсијева 12,2 са 2. Мојсијева 19,6).
3. Захтева се послушност (упоредити 1. Мојсијева 17,9-14 и 1. Мојсијева 22,16-18 са 2. Мојсијева 19,5).

„Запазите редослед који се овде јавља: Господ најпре спасава Израел, а затим му даје закон који он треба да држи. Исти редослед важи и кад је реч о еванђељу. Христос нас најпре спасава од греха (видети Јован 1,29; 1. Коринћанима 15,3; Галатима 1,4), а затим чини да Његов закон заживи у нама (Галатима 2,20; Римљанима 4,25; 8,1-3; 1. Петрова 2,24).“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 602.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 6,7. Шта је то што долази до изражаја у првом делу, где Господ каже да ће они бити Његов народ а Он њихов Бог? Запазите динамику која ту постоји. Они ће бити нешто Богу, а Бог ће бити нешто њима. Не само да Бог жели да се на посебан начин односи према њима; Он жели да се и они на посебан односе према Њему. Зар Господ не тражи исту врсту односа и са нама данас? Да ли тај први део текста 2. Мојсијева 6,7 осликава ваш однос са Господом, или сте ви само неко чије се име налази у црквеним књигама? Ако потврдно одговорите на први део питања, **образложите то.**

НОВИ ЗАВЕТ (ЈЕРЕМИЈА 31,31-33)

Ови стихови представљају прво помињање „новог завета“ у старозаветном тексту. Смештени су у контекст повратка Израелаца из изгнанства и говоре о благословима које ће они примити од Бога. И поново, као у осталим случајевима, Бог је иницијатор тог завета, и Бог је тај који га испуњава посредством своје благодати.

Запазите, такође, језик који се овде користи. Бог себе описује као њиховог мужа, говори како ће исписати свој закон на њиховом срцу и, служећи се језиком аврамовског завета, каже да ће Он бити њихов Бог, а они Његов народ. Дакле, као и пре, завет није само неки законски обавезујући споразум, као у данашњем правосуђу, већ се бави нечим узвишенијим.

Прочитајте текст Јеремија 31,33. Упоредите га са текстом 2. Мојсијева 6,7, који детаљно описује део завета склопљеног са Израелом. И поново, који је кључни елемент који се ту истиче? Шта Бог жели од свог народа?

Прочитајте текст Јеремија 31,34. Упоредите то што је ту речено са текстом Јован 17,3. Коју то кључну ствар Господ чини, којом поставља темељ њиховог односа?

У тексту Јеремија 31,31-34, могу се запазити елементи благодати и послушности, као и у ранијим заветима. Бог ће опростити њихове грехе, Бог ће успоставити однос са њима, и Бог ће унети своју благодат у њихов живот. Као последица тога, народ Га једноставно слуша – не на неки напамет научен, механички начин, већ чисто зато што Га познаје, што Га воли и што жели да Му служи. То је суштина заветног односа какав Господ настоји да оствари са својим народом.

Како разумете мисао да је закон записан на нашем срцу? Да ли то подразумева да закон постаје субјективан и личан, нешто што треба тумачити и примењивати у складу са појединачним особеностима срца? Или то значи нешто друго? И шта би то онда било?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Стварање, патријарси и пророци од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље „Аврам у Ханану“, стр. 132-138 (оригинал), а у књизи Историја пророка и царева од истог аутора поглавље под насловом „И пророци Божји помагаху им“, стр. 569-571 (оригинал).

„Јарам који нас везује за службу је Божји закон. Велики Закон љубави откривен у Едему, обнародован на Синају и у Новом завету написан на срцу, јесте оно што везује човека који ради са Божјом вољом. Када бисмо били остављени да идемо за својим наклоностима, да идемо управо тамо где би нас водила наша воља, ми бисмо стали у сотоинне редове и усвојили његове особине. Зато нас Бог везује за своју вољу која је узвишена, племенита и која уздиже. Он жели да стрпљиво и мудро преузмемо дужности службе. У људској природи и сам Христос понео је јарам службе. Он је рекао: ‘Хоћу чинити вољу Твоју, Боже Мој и закон је Твој Мени у срцу’ (Псалми 40,8). ‘Јер сиђох с Неба не да чиним вољу своју, него вољу Оца који Ме посла’ (Јован 6,38). Љубав према Богу, ревност за Његову славу и љубав према палом људском роду, довела је Исуса на Земљу да страда и умре. То је била сила која је владала Његовим животом. Он нам налаже да усвојимо ово начело.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 329, 330 (оригинал).

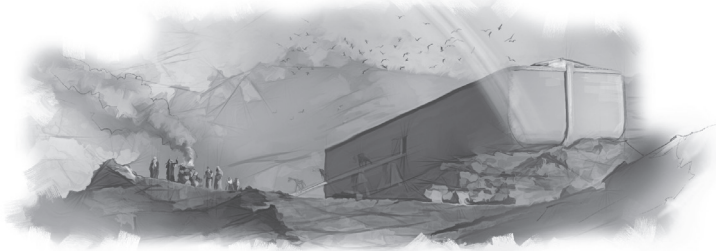
ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Да ли Божји завет са Нојем, Аврамом, Мојсијем и нама заправо представља наставак Његовог завета са Адамом, или је реч о нечему потпуно новом? Упоредите текстове 1. Мојсијева 3,15; 1. Мојсијева 22,18 и Галатима 3,8.16.
2. Зашто је лични, међуодносни вид завета толико важан? Другим речима, можете имати законски обавезујући споразум – „завет“ са неким и без икаквог блиског и личног узајамног односа. Међутим, таква врста споразума није оно чему Господ тежи у заветном односу са својим народом. Зашто? Разговарајте о томе.
3. У ком смислу брак представља добру слику завета? У чему је сличност са браком ипак недовољна да би се описао завет?

Закључак: Појавом греха прекинут је однос који је Створитељ првобитно, преко наших прародитеља, успоставио са човечанством. Сада Бог настоји да, путем завета, обнови ту блиску везу. Завет означава истовремено посвећен однос између Бога и нас (нешто као брачна веза) и споразум о нашем спасењу и усклађивању са Творцем. Сам Бог, покренут великом љубављу према нама, зачиње тај заветни однос. Великодушним обећањима и поступцима, Он настоји да нас освоји како бисмо ступили у везу с Њим.

„ЗА СВА БУДУЋА ПОКОЛЕЊА“

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 3,6; 1. Мојсијева 6,5.11; 1. Мојсијева 6,18; 1. Мојсијева 9,12-17; Исаија 4,3; Откривење 12,17.

Текст за памћење: „Али Ноје нађе милост пред Господом“ (1. Мојсијева 6,8).

Бактерије су сувише сићушни организми да би се видели без микроскопа. Појединачна, обична округла бактерија није већа од врха оловке, чак и кад се увелича 1000 пута. У условима повољним за раст – уз довољно топлоте, влаге и хране – бактерије имају изузетно брзу стопу размножавања. Оне се размножавају простом деобом, при чему се једна зрела ћелија једноставно подели на две ћерке ћелије. Ако се та деоба дешава, на пример, на сваких сат времена, једна бактерија може да произведе више од 16 милиона нових бактерија за 24 часа. Након 48 сати, појавиле би се стотине милиона бактерија.

Тај микроскопски феномен је добра илустрација брзог умножавања зла након Пада. Обдарена огромним интелектом, одличним здрављем и дуговечношћу, та моћна раса напустила је Бога и злоупотребила своје изузетне способности, одајући се нечистоти у свим облицима. Али, за разлику од бактерија које се могу уништити сунчевом светлошћу, хемикалијама или високим температурама, Бог је одлучио да ту осиону побуну заустави свеопштим Потопом.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Шта је грех учинио делима Божјег стварања? По којим се особинама Ноје посебно истицао? Који су елементи били укључени у завет са Нојем? На које начине се Божја благодат открила у завету са Нојем пре Потопа? Шта нам завет који је Бог начинио са човечанством после Потопа говори о Његовој свеобухватној љубави према нама?

ПРИНЦИП ГРЕХА (1. МОЈСИЈЕВА 6,5)

Према Божјем мишљењу, на крају Стварања све „добро бјеше веома“ (1. Мојсијева 1,31). А онда је дошао грех, и слика се суштински променила. Ствари више нису биле „веома добре“. Божја уређена творевина била је оштећена грехом и свим његовим гнусним последицама. До Нојевог времена, побуна је већ достигла страшне пропорције. Зло је потпуно обузело људски род. Премда нам Библија не даје много појединости (за више детаља видети: Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 90-92 ориг.), греси и побуна били су очигледно такви да ни стрпљиви Бог, пун љубави и увек спреман да опрости, више није могао то да толерише.

Како ствари могу тако брзо да постану толико лоше? Одговор можда и није тако тешко наћи. Колико људи данас, посматрајући сопствене грехе, пропушта да постави исто питање: Како су ствари тако брзо постале тако лоше?

Потражите текстове које смо навели у наставку. Запишите поруку сваког од њих. Учите постојано напредовање греха:

1. 1. Мојсијева 3,6 _____
2. 1. Мојсијева 3,11-13 _____
3. 1. Мојсијева 4,5 _____
4. 1. Мојсијева 4,8 _____
5. 1. Мојсијева 4,19 _____
6. 1. Мојсијева 4,23 _____
7. 1. Мојсијева 6,2 _____
8. 1. Мојсијева 6,5,11 _____

Ситуација описана у текстовима 1. Мојсијева 6,5 и 11 није настала у вакууму. Њој претходи одређена историја. Тај страшни исход имао је свој узрок. Грех је постепено постајао све гори. То је типично за њега. Грех није као посекотина или рана која зацељује уз помоћ неког аутоматског, урођеног механизма. Напротив, грех се, ако га не обуздамо, умножава, све док не доведе до пропасти и смрти. Не морамо да замишљамо како је изгледао живот пре Потопа да бисмо тај принцип видели на делу. Он је и сада присутан свуда око нас.

Није чудо што Бог мрзи грех. Није чудо што ће грех, пре или касније, бити искорењен. Праведни Бог пун љубави нема шта друго да учини с њим.

Добра вест је, наравно, да и поред тога што жели да уништи грех, Бог жели да спасе грешнике. У томе је суштина завета.

ЧОВЕК НОЈЕ (1. Мојсијева 6,9)

У мноштву текстова који говоре о злу претпотопног света, човек Ноје се истиче као супротност онима који су га окруживали. Погледајте уводни стих, у вези са три посебне појединости које Библија помиње у вези с њим. Потрудите се да на што је могуће бољи начин опишете шта, по вашем мишљењу, свака од тих појединости значи:

1. Он је био „праведан“ _____
_____
2. Био је „безазлен“ _____
_____
3. Живео је „по вољи Божјој“ _____
_____

Несумњиво, Ноје је имао спасоносни однос са Господом. Он је био неко с ким је Бог могао да ради, неко ко Га је слушао и био Му послушан, неко ко се уздао у Њега. Зато је Господ могао да употреби Ноја како би испунио своје циљеве, и зато га је Петар, у Новом завету, назвао „проповедником праведности“ (2. Петрова 2,5).

Прочитајте текст 1. Мојсијева 6,8. Како нам тај текст помаже да разумемо однос између Ноја и Господа?

_____

_____

Реч „милост /у енгл. благодат/“ овде се први пут појављује у Светом писму и очигледно има исто значење као у новозаветним текстовима, у којима је описано Божје милосрђе и незаслужена наклоност коју Он показује према грешницима. Дакле, треба имати у виду да је и сам Ноје, ма колико да је био „безазлен“ и „праведан“, још увек био грешник коме је била потребна незаслужена наклоност његовог Бога. У том смислу, Ноје се није разликовао од било кога од нас који се свесрдно трудимо да следимо Господа.

Имајући на уму да је и Ноју била потребна Божја благодат као и свима нама, размотрите свој живот и поставите себи питање: Да ли би и за мене могло да се каже да сам, као Ноје, „праведан“, „безазлен“ и да живим „по вољи Божјој“? Запишите разлоге за свој одговор, какав год он био, и (ако вам није непријатно) поделите то у суботу са својим разредом.

ЗАВЕТ СА НОЈЕМ

„Али ћу с тобом учинити завјет свој: И ући ћеш у ковчег ти и синови твоји и жена твоја и жене синова твојих с тобом“ (1. Мојсијева 6,18).

У овом стиху имамо основе библијског завета који Бог поставља са човечанством: Бог и људски род склапају споразум. Врло једноставно.

Ипак, ту има више појединости него што се на први поглед види.

За почетак, ту је елемент послушности са људске стране. Бог каже Ноју да он и његова породица треба да уђу у барку. Они треба да ураде свој део, а ако то не учине, завет се раскида. Ако се завет раскине, они ће бити губитничка страна, јер су његови крајњи корисници. Уосталом, да је Ноје рекао „Не“ Богу, да није хтео да се придржава завета, или да је рекао „Да“, а касније се предомислио, какве би то последице имало по њега и његову породицу?

Бог користи израз: „Мој завет“. Шта нам то говори о основној природи завета? Колико би другачије било наше схватање завета да га је Господ назвао: „Наш завет“?

Ма колико да је та конкретна ситуација била јединствена, у њој запажамо основну божанско-људску динамику коју завет подразумева. Успостављајући „свој завет“ са Нојем, Бог опет показује своју благодат. Показује да је спреман да преузме иницијативу како би спасао људска бића од последица њихових греха. Укратко, на тај завет се не сме гледати као на неку врсту удруживања равноправних страна, при чему сваки „учесник“ зависи од оног другог. Могли бисмо рећи да Бог „има користи“ од тог завета, али само у радикално другачијем смислу од оног који важи за људе. Његова корист огледа се у томе што ће они које воли добити вечни живот – а то није ситно задовољство за Господа (Исаија 53,11). Но не може се рећи да Он има користи у истом смислу као ми који смо примаоци свих предности које тај завет обезбеђује.

Пробајте то да представите на следећи начин: Човек пада преко ивице брода усред олује. Неко му с палубе довикује да ће бацити спасоносно уже да би га извукао. Међутим, онај који се нашао у води мора са своје стране да пристане на „договор“, што значи да прихвати уже које ће му бити бачено. На то се у великој мери своди завет између Бога и човека.

Како вам та слика помаже да разумете појам благодати у оквиру завета? Како вам то помаже да разумете на чему ваш однос са Богом треба да се заснива, чак и сада?

ДУГА КАО ЗНАК

„И рече Бог: Ево знак завјета који постављам између Себе и вас и сваке живе твари, која је с вама довијека: Метнуо сам дугу своју у облаке, да буде знак завјета између Мене и Земље“ (1. Мојсијева 9,12,13).

Мало је природних феномена који су лепши од дуге. Ко се не сећа дивљења и усхићења које је осетио када је, као дете, први пут видео тај чудесни светлосни лук, који се савија преко неба као нека прелепа, тајанствена врата (или можда, једноставно, као каиш неког кловна)? Чак и нама одраслима, приказ тих раскошних боја у облацима може да одузме дах. Није никакво чудо што се дуга и данас користи као симбол за много тога: од политичких организација, преко рок група и култова, до туристичких агенција (потражите реч „дуга“ на интернету и уверите се). Очигледно, тај прелепи обојени лук још увек дотиче струне нашег срца и ума.

Наравно, управо то је и била Божја намера.

Шта је дуга, према Господњим речима, требало да симболизује? 1. Мојсијева 9,12-17.

Господ је казао да ће употребити дугу као знак „завјета својега“ (1. Мојсијева 9,15). Интересантно је да Бог и овом приликом користи реч „завет“, јер се тај завет разликовао од оних које налазимо на другим местима. За разлику од завета са Аврамом и завета са Синаја, овде нема јасно изражених, конкретних обавеза од стране оних који ће имати користи од тог завета (чак ни од Ноја). Речи које Бог овде изговара тичу се свих људи, „сваке душе живе у сваком тијелу“ (1. Мојсијева 9,15), „свих живих бића што су с вама, ... за сва будућа поколења“ (1. Мојсијева 9,12, НСП*). Божје речи су свеопште, свеобухватне, без обзира да ли неко одлучи да Му буде послушан или не. У том смислу, појам завета овде није употребљен на исти начин као на другим местима у Библији где се говори о односу између Бога и људи.

У ком смислу овај завет такође открива Божју благодат? Ко је иницирао овај завет? Ко је, унутар њега, врхунски добротвор?

Премда тај завет, како је овде представљен, не наводи посебне обавезе с наше стране (с Божје стране, то је обећање да никад више неће уништити свет потопом), на који начин би сазнање о томе шта дуга симболизује могло да утиче на нас да живимо у послушности Господу? Другим речима, кад угледамо дугу на небу, да ли нас то подсети на неке наше обавезе? Размишљајте о целом контексту у ком се дуга први пут појавила и поукама које можемо извући из тог извештаја.

*Свето писмо, Нови српски превод

„САМО НОЈЕ ОСТА“

„И истријеби се свако тијело живо на земљи, и људи и стока и што год гамиже и птице небеске, све, велим, истријеби се са земље; само Ноје оста и што с њим бјеше у ковчегу“ (1. Мојсијева 7,23).

У овом тексту се први пут јавља појам „остатка“ у Светом писму. Реч која се преводи као „оста“ потиче од друге речи чији су коренски облици коришћени много пута у Старом завету где се износи идеја о остатку.

„Бог ме је послао пред вама, да вам сачувам остатак на земљи и да вам одржим у животу многе наследнике“ (1. Мојсијева 45,7, превод са енглеског /RSV*/, курзив додат).

„И ко остане у Сиону и ко још буде у Јерусалиму, зваће се свет, сваки ко буде записан за живот у Јерусалиму“ (Исаија 4,3, курзив додат).

„И тада ће Господ опет подигнути руку своју да задобије Остатак народа својега“ (Исаија 11,11, курзив додат).

У свим овим случајевима, речи исписане курзивом повезане су са изразима сличним речи „оста“ коју налазимо у тексту 1. Мојсијева 7,23.

Погледајте текст 1. Мојсијева 7,23 и остале примере. Како разумете појам остатка који се ту помиње? Који су услови у окружењу довели до појаве остатка? Како се завет уклапа у идеју о остатку?

У време Потопа, Створитељ овог света је постао Судија свету. Свеопшти суд који се приближавао покренуо је питање да ли ће сав живот на земљи – чак и људски живот – бити уништен. Ако неће, ко ће преживети? Ко ће бити остатак?

У овом случају, били су то Ноје и његова породица. Међутим, Нојево спасење било је повезано са заветом који је Бог успоставио с њим (1. Мојсијева 6,18) – заветом који је иницирао и спровео Бог милости и благодати. Преживели су само захваљујући ономе што је Бог учинио за њих, ма колико је њихова сарадња била важна. Какве год да су биле Нојеве заветне обавезе, и колико год да их је он верно спроводио, његова једина нада била је у Божјој милости.

На основу нашег разумевања догађаја последњих дана, што укључује и време када ће Бог поново имати свој остатак (видети Откривење 12,17), које нам паралеле са причом о Ноју могу помоћи у нашој припреми да будемо део тог остатка? На који начин свакодневно доносимо одлуке које би могле утицати на то на којој ћемо се страни коначно наћи у то време?

*RSV – Revised Standard Version of the Bible

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Стварање, патријарси и пророци од Елен Г. Вајт прочитајте поглавља „Потоп“, стр. 90-104 (оригинал) и „После потопа“, стр. 105-110 (оригинал).

„Дуга, природни физички феномен, била је прикладан симбол Божјег обећања да више никад неће уништити земљу потопом. С обзиром да су климатски услови на земљи били потпуно другачији после Потопа, и да су кише у највећем делу света замениле некадашњу благотворну росу која је натапала тло, требало је предузети нешто да се умири страх који би људи могли осећати сваки пут кад почне да пада киша. У тој природној појави духовни ум може да види Божје откривење себе самог (видети Римљанима 1,20). Зато дуга за верника представља доказ да ће киша донети благослов а не свеопште уништење.“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 265.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. „У те дане земља је врвела, људи су се умножавали, свет је рикао као дивљи биво, и та галама је пробудила великог бога. Енлил је то чуо и рекао на савету богова: ‘Бука коју људи стварају постаје неподношљива и сан је немогућ услед све те вике.’ Зато су се богови договорили да униште човека.“ – „Прича о Потопу“ из Епа о Гилгамешу. Упоредите овај разлог за Потоп са разлогом датим у Библији.
2. Ноје није само упозоравао своју генерацију на предстојећи Божји суд. Сврха његових упозорења била је да помогне људима да осете своју потребу за спасењем. Зашто је истина о спасењу углавном непопуларна? Наведите неке разлоге који спречавају многе људе да прихвате Божји план за њихово спасење, а затим разговарајте о тим разлозима. Видети Јован 3,19; Јован 7,47.48; Јован 12,42.43; Јаков 4,4.

Закључак: У поуци за ову седмицу, запазили смо да су завети које је Бог склопио са Нојем први о којима се у Библији изричито говори. Они показују Његово несебично интересовање за људски род и жељу да ступи у спасоносни однос са човеком. Бог је изнова потврдио свој завет са Нојем, а управо је Нојева приврженост Богу била то што га је сачувало од свеопштег отпада и коначно спасило њега и његову породицу од разорног суда током Потопа.

„Тај симбол (дуга) у облацима требало је да потврди веровање свих и успостави њихово поверење у Бога, јер је то знак божанске милости и добротe према човеку. Мада је Бог био изазван да Потопом уништи свет, ипак Његова милост још увек окружује земљу.“ – Ellen G. White, The Story of Redemption, p. 71.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 3,14; 1. Мојсијева 17,1-6; 1. Мојсијева 41,45; Данило 1,7; 1. Мојсијева 15,7-18; 1. Мојсијева 17,1-14; Откривење 14,6.7.

Текст за памћење: „А постављам завет свој између Себе и тебе и потомства твојега након тебе од кољена до кољена, да је завет вјечан, да сам Бог теби и потомству твојему након тебе“ (1. Мојсијева 17,7).

Ко се од нас не сећа како је у детињству умела да нас савла-да нека тешка болест, можда баш упала плућа, која је претила да прерасте у нешто још горе? Кад бисмо се у дугим ноћи-ма, док нас је тресла грозница, пробудили из полусна, виде-ли бисмо свог оца или мајку како седе уз наш кревет у бледој светлости ноћне лампе.

Управо тако је, у преносном, људском смислу, Бог седео уз кревет света оболелог од греха, док је морална тама постајала све гушћа у вековима након Потопа. Из тог разлога, Он је позвао Аврама и направио план да преко тог верног слуге оснује народ којем ће моћи да повери знање о себи и дарује спасење.

Дакле, Бог је ушао у заветни однос са Аврамом и његовим потомством, који још детаљније открива божански план за спасење човечанства од последица греха. Господ није намеравао да свој свет остави без надзора и бриге који су му били тако преко потребни. И тако ћемо ове седмице размотрити још нека заветна обећања.

Брзи преглед поуке за ову седмицу: Како гласи Божје име? Шта оно значи? Какав је значај имена која је Бог употребио да би се представио Авраму? Која имена је Он користио да би се представио? Зашто је Бог променио Аврамово име у Авраам? Зашто су имена важна? Који су услови, или обавезе, били везани за тај завет?

ЈАХВЕ И АВРАМОВСКИ ЗАВЕТ

„И рече му: Ја сам Господ, који те изведох из Ура Халдејскога да ти дам земљу ову да буде твоја“ (1. Мојсијева 15,7).

Име је понекад попут заштитног знака. Имена се у нашем уму тако тесно повезују са одређеним особинама, тако да их се, кад чујемо неко име, истог тренутка сетимо. Које вам особине падају на ум, на пример, кад се сетите следећих имена: Алберт Ајнштајн, Мартин Лутер Кинг Јр, Ганди, или Дорка? Свако од њих се повезује са извесним особинама и идеалима.

У библијска времена, људи на Блиском истоку придавали су велику важност значењу имена. „За Јевреје име је увек указивало или на личне особине дотичног појединца, или на намере и осећања онога ко је име давао, или на тренутне прилике у време кад је име дато.“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 523.

Кад је први пут ушао у заветни однос са Аврамом, Бог се патријарху представио под именом YHWH (преведено као Господ, понегде штампано великим словима, а изговара се Јахве). Према томе, 1. Мојсијева 15,7 дословно гласи: „Ја сам Јахве, који те изведох из...“

Име YHWH, мада се појављује 6.828 пута у Старом завету, донекле је обавијено тајном. Изгледа да је то један облик глагола *haya*, ‘бити’, и у том случају би значило: „Вечни“, „Постојећи“, „Самопостојећи“, „Сведовољни“, или „Онај који живи вечно“. Божански атрибути, који као да су наглашени тим именом, упућују на самопостојање и верност. Упућују на Господа као на живог Бога, Извор живота, на супрот паганским боговима, који не постоје нигде осим у машти својих поклоника.

Бог сам објашњава значење имена Јахве у тексту 2. Мојсијева 3,14: „Ја сам Онај Што Јест“. То значење изражава реалност Божјег безусловног постојања, док истовремено указује на Његову власт над прошлошћу, садашњошћу и будућношћу.

Јахве је такође и Божје лично име. Представљање Јахвеа као Оног који је извео Аврама из Ура представља најаву Божјег завета с њим у тексту 1. Мојсијева 12,1-3. Бог жели да Аврам зна Његово име, јер то име открива аспекте Његовог идентитета, личне природе и карактера – а на основу тих сазнања можемо научити и да се уздамо у Његова обећања (Псалми 9,10; Псалми 91,14).

Кад чујете или помислите на име Јахве, које вам карактерне црте или особине аутоматски падају на ум? Да ли су то љубав, доброта и брижност, или страх, строгост и дисциплина? Које мисли вам аутоматски падну на ум кад помислите на име Исус?

ЕЛ ШАДАЈ

„А кад Авраму би деведесет и девет година, јави му се Господ и рече му: Ја сам Бог Свемогући, по мојој вољи живи и буди поштен“ (1. Мојсијева 17,1).

Јахве се јавио Авраму неколико пута раније (1. Мојсијева 12,1.7; 1. Мојсијева 13,14; 1. Мојсијева 15,1.7.18). Сада, у нашем уводном стиху, Јахве се поново јавља Авраму („јави му се Господ“), представљајући се као „Бог Свемогући“ – именом које се користи, уз само два изузетка, у 1. Мојсијевој и у Књизи о Јову. Име „Бог Свемогући“ (Ел Шадај) састоји се од речи Ел, што је основно име за Бога које се користи међу Семитима и речи Шадај. Мада тачно значење те речи није потпуно јасно, превод „Свемогући“ је, рекло би се, најтачнији. (Упоредите са текстовима Исаија 13,6 и Јоил 1,15.) Изгледа да је кључна мисао при употреби тог имена да се направи контраст између Божје моћи и силе и слабости и крхкости човечанства.

Прочитајте текст 1. Мојсијева 17,1-6 који нам помаже да све поставимо у шири контекст. Зашто је Господ у том тренутку желео да нагласи Авраму своју моћ и силу? Шта то Бог говори а што захтева од Аврама да се ослони на ту моћ и силу? Обратите посебну пажњу на 6. стих.

Дослован превод текста 1. Мојсијева 17,1-6 гласио би:

„А кад је Авраму било деведесет и девет година, јави му се Јахве и рече му: Ја сам Ел-Шадај, по мојој вољи живи и буди поштен. И учинићу завјет између Себе и тебе, и врло ћу те умножити... Ево завјет Мој с тобом да ћеш бити отац многим народима... Даћу ти породицу врло велику.“ Исто име се појављује и у тексту 1. Мојсијева 28,3 где Исак каже да ће Ел Шадај благословити Јакова, учинити га плодним и умножити га.

Слична обећања Ел Шадаја налазимо у текстовима 1. Мојсијева 35,11; 1. Мојсијева 43,14 и 1. Мојсијева 49,25, који показују Божју великодушност – Ел, Бог силе и ауторитета и Шадај, Бог неисцрпног богатства – богатства које је Он спреман да дарује онима који Га траже у вери и послушности.

Каже се да би ружа и под било којим другим именом исто тако лепо мирисала, што би значило да име није битно. Међутим, колико бисте утехе и наде налазили у Господу, кад би Његово име било „Крхки Бог“ или „Слабашни Бог“? Погледајте још једном уводни стих. Замените речи „Бог Свемогући“ са та два друга имена. Кад би нам се Господ представљао на такав начин, како би то утицало на нашу веру и уздање у Њега? А с друге стране, како нам име Ел Шадај пружа утеху?

ОД АВРАМА ДО АВРААМА (1. Мојсијева 17,4.5)

Божја имена су имала своје духовно и теолошко значење, али то се није односило искључиво на Њега. Ни имена људи на древном Блиском истоку нису била само начин препознавања без неког дубљег значења, као што је често случај с нашим именима данас. Назвати девојчицу Мери или Сузи, данас не представља велику разлику. Међутим, за древне Семите, људска имена су имала велики духовни значај. Сва семитска лична имена била су смисаона и обично су се састојала од фразе или кратке реченице која је садржавала неку жељу или израз захвалности од стране родитеља. На пример, Данило значи „Бог је мој судија“; Јоил – „Јахве је Бог“, а Натан – „Божји дар“.

Због значаја који се придавао именима, она су се често мењала како би означила неку драстичну промену у животу појединца или његовим животним приликама.

Потражите следеће текстове. На које ситуације се они односе, и зашто су имена била промењена у тим ситуацијама?

1. 1. Мојсијева 32,28 _____
2. 1. Мојсијева 41,45 _____
3. Данило 1,7 _____

У извесном смислу, ипак није толико тешко, чак ни за модерни ум, да схвати значај нечијег имена. Постоје танани, а понекад и не баш тако танани утицаји. Ако неког стално називају „глупим“ или „ружним“, и ако се велики број људи некоме све време обраћа на тај начин, та имена ће се, пре или касније, одразити на начин на који та особа себе доживљава. Дакле, давањем одређених имена људима, или променом њиховог имена, могуће је утицати на то како ће они себе видети, а самим тим и како ће се понашати.

Имајући то на уму, није тешко разумети зашто је Бог желео да промени Аврамово име у Авраам. Аврам значи „Узвишени отац“, а Бог га је променио у Авраам, што значи „Отац мноштва“. Кад погледате заветно обећање у ком Бог каже: „Даћу ти породицу врло велику, и начинићу од тебе народе многе, и цареви ће изаћи од тебе“ (1. Мојсијева 17,6), таква промена имена има више смисла. Можда је на тај начин Бог желео да му помогне да поверује у то заветно обећање – дато 99-огодишњем мушкарцу ожењеном старицом која је све до тог тренутка била нероткиња. Укратко, Бог је то учинио да би ојачао Аврамову веру у обећања која му је дао.

ФАЗЕ ЗАВЕТА (1. Мојсијева 12,1.2)

У та два стиха откривена је прва фаза (има их три) Божјег заветног обећања Авраму. Бог се јавио Авраму, дао му заповест, а затим и обећање. Тај приступ говори да је Бог изабрао Аврама да буде прва главна фигура Његовог посебног завета благодати. Та заповест је обухватала испит потпуног поверења у Бога (Јеврејима 11,8). Обећање (1. Мојсијева 12,1-3.7), премда је упућено посебно Аврамовим потомцима, у крајњој линији представља обећање целом људском роду (1. Мојсијева 12,3; Галатима 3,6-9).

Друга фаза Божјег завета са Аврамом јавља се у тексту 1. Мојсијева 15,7-18. У којим стиховима налазимо неке од истих корака који постоје и у првој фази?

- Божје јављање човеку? Стихови? _____

- Позив на послушност упућен човеку? Стихови? _____

- Божанско обећање? Стихови? _____

У свечаном обреду, у другој фази, Господ се јавио Авраму и прошао између пажљиво поређаних делова животиња. Свака од три животиње била је пререзана напола, а онда су половине положене једна наспрам друге, с пролазом између њих. Птице су биле убијене, али не и пререзане. Они који су склапали завет требало је да ходају између делова животиња, симболички се заклињући на трајну послушност одредбама око којих су се тако свечано договорили.

Опишите шта се дешавало приликом треће и последње фазе божанског завета са Аврамом. (Видети 1. Мојсијева 17,1-14)

Значење имена Авраам наглашава Божју жељу и план да спасе све народе. „Многи народи“ су укључивали и Јевреје и незнабошце. Нови завет више него јасно истиче да су прави Аврамови потомци они који имају Аврамову веру и који се уздају у заслуге обећаног Месије (видети Галатима 3,7.29). Према томе, још од Аврама, Господња намера била је да спасе што је могуће више људи, коме год народу да су припадали. Нема сумње да ни данас није другачије.

Прочитајте текст Откривење 14,6.7 – поруку првог анђела. Коју паралелу налазите између речи анђела и аврамовског завета? У ком смислу је реч о истим питањима?

ЗАВЕТНЕ ОБАВЕЗЕ

„Јер знам да ће заповједити синовима својима и дому својему након себе да се држе путова Господњих и да чине што је право и добро, да би Господ навршио на Авраму што му је обећао“ (1. Мојсијева 18,19).

Као што смо видели до сада, завет је увек завет благодати, при чему Бог чини за нас оно што сами никад не бисмо могли. Завет са Аврамом није никакав изузетак у томе.

У својој милости, Бог је изабрао Аврама као своје оруђе, да би преко њега објавио свету план спасења. Испуњење Божјих заветних обећања било је, међутим, повезано са Аврамовом спремношћу да поступа праведно и да Му, посредством вере, буде послушан. Без те послушности са Аврамове стране, Бог не би могао да га употреби.

Текст 1. Мојсијева 18,19 показује на који начин су милост и закон повезани. Све почиње милошћу, а на то се надовезује чињеница да је Аврам неко ко је послушан Господу и ко ће навести и своју породицу да буде послушна. Дакле, вера и дела се овде јављају у блиској вези, као што и морају бити (видети Јаков 2,17).

Међутим, обратите пажњу на то како је формулисан текст 1. Мојсијева 18,19, а посебно његов последњи део. На који начин се ту говори о Аврамовој послушности? Мада послушност није средство спасења, каква јој се важност овде придаје? Према овом тексту, да ли би завет могао да се испуни без ње? Објасните свој одговор.

У благословима завета се не може уживати, нити се они могу сачувати, уколико се не задовоље одређени услови. Мада ти услови нису били неопходни за успостављање завета, они треба да буду одговор љубави, вере и послушности. Они су резултат односа између човечанства и Бога. Послушност је средство којим Бог може да испуни своја заветна обећања људима.

Раскидање завета, кроз непослушност, представља неверство према успостављеном односу. Кад се завет раскине, оно што је прекршено није услов додељивања већ услов испуњења.

Можете ли ви, у свом личном искуству са Господом, да сгледате зашто је послушност толико важна? Можете ли се сетити неког примера, било из Библије или свог личног искуства, кад је, због непослушности, испуњење заветних обећања било немогуће? Ако можете, који су то примери, и, што је још важније, има ли лека за то?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Стварање, патријарси и пророци од Елен Вајт прочитајте поглавље под насловом „Позивање Аврама“, стр. 125-131 (оригинал), а у књизи Апостолска црква – Христовим трагом, поглавље „Јеврејин и незнабожац“, стр. 188-200 (оригинал).

Дуга је знак Божјег завета са Нојем. Прочитајте текст 1. Мојсијева 17,10 да бисте открили који је био знак Божјег завета са Аврамом. Обрезање је „било предодређено: (1) да би се Аврамови потомци разликовали од незнабожаца (Ефесцима 2,11), (2) да би се сачувало сећање на Јеховин завет (1. Мојсијева 17,11), (3) да би се неговала морална чистота (5. Мојсијева 10,16), (4) да би представила праведност на основу вере (Римљанима 4,11), (5) симболизовало обрезање срца (Римљанима 2,29), и (6) наговестио хришћански обред крштења (Колошанима 2,11.12).“ – The SDA Bible Commentary, vol. 1, pp. 322, 323.

Дуга ће остати знак Божјег обећања све до краја света, али обрезање неће. Према апостолу Павлу, Аврам је примио обрезање као знак праведности коју је стекао вером у Бога (Римљанима 4,11). Међутим, током векова, обрезање је почело да се сматра нечим што означава спасење на основу послушности закону. У новозаветном периоду, обрезање је изгубило свој значај. Уместо тога, кључни елемент је вера у Исуса Христа, која наводи на послушност и преображење живота. Прочитајте Галатима 5,6; Галатима 6,15 и 1. Коринћанима 7,18.19.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Разговарајте о односу између вере и дела. Може ли једно постојати без другог? Ако не може, зашто?
2. „И данас се многи проверавају као некада Аврам. Они не чују Божји глас који им се обраћа непосредно с Неба, већ их Он позива преко учења своје Речи и околности којима управља својим провиђењем. Од њих се можда тражи да одбаце каријеру која им обећава богатство и част, да се одрекну одговарајућег и корисног друштва, да се одвоје од рођака и крену путем који наизглед нуди само одрицања, тешкоће и жртве. Бог им је одредио посао који треба да обаве, али би их лагодан живот и утицај пријатеља и рођака онемогућио да стекну особине неопходне за његово остварење. Он их позива да се одвоје од људског утицаја и подршке, наводи их да осете потребу за Његовом помоћи и да се ослоне само на Њега, како би Он могао да им се открије. Ко је спреман да се на позив Провиђења одрекне својих омиљених планова и познатог окружења?“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 126, 127 (оригинал). Разговарајте о неким савременим примерима оних који су се одазвали на тај исти позив.

Закључак: Бог је позвао Аврама да уђе у посебан однос са Њим – однос који ће свету открити план спасења.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 15,1-3; Исаија 25,8; 1. Коринћанима 2,9; Откривење 22,1-5; 1. Петрова 2,9; 1. Мојсијева 11,4; 1. Мојсијева 12,2.

Текст за памћење: Ево Ја сам с вама у све дане до свршетка вијека“ (Матеј 28,20).

„Један отац и његова десетогодишња ћерка проводили су одмор на мору. Једном приликом су отпливали мало даље од обале, и мада су обоје били добри пливачи, плица је почела да их вуче према пучини. Пошто је то схватио, отац је довикнуо свом детету: ‘Мери, идем на обалу да потражим помоћ. Ако се умориш, окрени се на леђа. Можеш тако да плуташ цео дан. Вратићу се по тебе.’ Тако су се раздвојили.

Ускоро су многи спасилачки чамци јурили унаоколо у потрази за девојчицом, док је стотине људи на обали, пошто је чуло вест, нестрпљиво ишчекивало исход. Требало им је четири сата да је пронађу, далеко од обале. Мирно је плутала на леђима не осећајући никакав страх. Весели повици, помешани са сузама радости и олакшања дочекали су спасиоце кад су се вратили са својим драгоценим теретом, али девојчица је била сасвим смирена. Њој се чинило да се сви помало чудно понашају. ‘Тата је рекао да могу цео дан да плувам на леђима’, приметила је. ‘Тако сам ја плувала и плутала знајући да ће се он вратити.’“ – Н. М. S. Richards, „When Jesus Comes Back“, Voice of Prophecy News, March 1949, p. 5.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Зашто Господ говори о себи као о Аврамовом штиту? На који начин је требало да „сва племена на Земљи“ буду благословена преко Аврама? Које је највеће од свих заветних обећања?

ТВОЈ ШТИТ

„Послије овијех ствари дође Авраму ријеч Господња у утвари горовећи: Не бој се, Авраме, Ја сам ти Штит, и плата је твоја врло велика“ (1. Мојсијева 15,1).

Прочитајте текст 1. Мојсијева 15,1-3. Размислите о контексту у ком је та порука дата. Зашто је прво што је Господ рекао Авраму било: „Не бој се“? Чега је Аврам имао да се боји?

Овде је посебно интересантно то што Господ каже Авраму: „Ја сам ти Штит.“ Употреба личне заменице указује на личну природу тог односа. Бог ће се односити према њему један-на-један, исто као и према свакоме од нас.

То је први пут да се Бог у Библији означава као „Штит“, а то је и једини пут да Он на такав начин открива себе, мада постоје други библијски текстови у којима се тај израз користи за Њега (5. Мојсијева 33,29; Псалми 18,30; Псалми 84,11; Псалми 144,2).

Кад Бог за себе каже да је нечији штит, шта то заправо значи? Да ли је то за Аврама значило нешто што не би могло да значи за нас у овом тренутку? Да ли и ми полагамо право на то обећање? Да ли би то значило да никад нећемо бити физички повређени? У ком смислу је Бог наш штит? Како разумете ту слику?

„Христово интересовање према нама није узредно, већ снажније од оног које мајка осећа према свом детету... Наш Спаситељ нас је откупио својим људским страдањем и патњом, подневши увреде, прекоре, злостављање, ругање, одбацивање и смрт. Он бди над тобом, уздрхтало дете Божје. Он ти пружа сигурност под својом заштитом... Слабост наше људске природе неће нам препречити приступ небеском Оцу, јер је Он (Христос) умро да би посредовао за нас.“ – Елен Г. Вајт, Синови и кћери Божје, стр. 77 (оригинал).

Роландо је, по свему што се могло видети, био веран Господњи следбеник. А онда је сасвим неочекивано умро. Како је онда Бог био његов штит? Или ту замисао о Богу као нашем штиту морамо разумети на потпуно другачији начин? Објасните. Од чега је Бог обећао да ће нас увек штитити? (Видети 1. Коринћанима 10,13.)

МЕСИЈАНСКО ОБЕЋАЊЕ – 1. део

„И сви народи на земљи благословиће се у теби и у потомству твојем“ (1. Мојсијева 28,14).

„А кад сте ви Христови, онда сте потомство Авраамово, а по обећању наследници“ (Галатима 3,29).

Више пута је Господ казао Авраму да ће у његовом семену – његовом потомству – сви народи на земљи бити благословени (видети такође 1. Мојсијева 12,3; 1. Мојсијева 18,18; 1. Мојсијева 22,18). То дивно заветно обећање је више пута поновљено, јер је оно, од свих обећања, најважније, најтрајније, и даје вредност свим осталим обећањима. У извесном смислу, то је било обећање о успону јеврејске нације, преко које је Господ желео да поучи „сва племена на Земљи“ о правом Богу и Његовом плану спасења. Међутим, то обећање достиже своје пуно испуњење тек у Исусу Христу који је дошао као Аврамов потомак – у Ономе који је на Крсту платио за грехе свих племена на земљи.

Размислите о заветном обећању датом након Потопа (кад је Господ обећао да неће поново уништити свет водом). Какве би користи било од тога да нема обећања о искупљењу које налазимо у Исусу? И какве би користи било од свих осталих Божјих обећања без обећања о вечном животу које налазимо у Христу?

Како разумете тврдњу да ће у Авраму, преко Исуса, бити благословена „сва племена на Земљи“? Шта то значи?

Несумњиво, заветно обећање о Спаситељу света је највеће од свих Божјих обећања. Искупитељ лично постаје средство којим се испуњавају обавезе које завет предвиђа и остварују сва остала његова обећања. Сви, Јевреји и обраћеници из незнабоштва, који уђу у савез са Њим убрајају се у Аврамову праву породицу и постају наследници обећања (Галатима 3,8.9.27-29), то јест, наследници вечног живота у једном безгрешном окружењу где се зло, бол и патња више никад неће јавити. Можете ли уопште да замислите неко боље обећање?

Због чега нам је обећање о вечном животу у једном свету без греха и патње толико привлачно? Да ли је разлог можда тај што смо управо за такав живот првобитно и створени? Кад чезнемо за тим, да ли заправо чезнемо за нечим што представља сам основ наше природе?

МЕСИЈАНСКО ОБЕЋАЊЕ – 2. део

„Да бисмо уживали у истинској срећи морамо отпутовати веома далеко, чак изван себе самих.“ – Томас Браун.

Погледајте наведени цитат, написан у 17. веку. Да ли се слажете с њим или не? Читајте га у контексту стихова 1. Сољунјанима 4,16-18 и Откривење 3,12.

Августин је о људском стању писао следеће: „Овај наш живот – ако се једно постојање тако пуно бола с правом може назвати животом – сведочи о чињеници да је, од самог почетка, раса смртних људи заправо осуђена раса. Помислите најпре на страховити понор незнања из ког проистичу све заблуде и тако гурају Адамове синове у мрачну баруштину, из које нико не може да побегне а да не плати данак у мукама, сузама и страховима. Затим, узмите у обзир саму нашу љубав према свему ономе што се показује тако испразним и отровним, и ствара тако много главобоље, невоља, жалости и страхова; тако сулуде радости усред раздора, свађа и ратова;... такве преваре, крађе, пљачке; такву подмуклост и гордост, завист и амбицију, убиства, свирепост и дивљаштво, безакоње и пожуду; све бестидне страсти нечистих – блуд и прељубу, инцест и противприродне грехе, силовања и безброј других нечистота, сувише гадних да би се поминуле; грехе против религије – светогрђе и јерес, богохуљење и кривоклетство; грехе против наших ближњих – клевете и преваре, лажи и лажно сведочење, насиље према људима и имовини; неправде судова и небројене друге јаде и невоље што испуњавају свет, а ипак измичу пажњи.“ — Augustine of Hippo, *The City of God*, Gerald G. Walsh, S. J. trans. (New York: Doubleday & Co., 1958), book 22, chap. 22, p. 519.

Августинове речи се могу применити на многе данашње градове, мада их је он записао пре више од хиљаду и петсто година. Мало тога у вези са човечанством се променило, због чега људи жуде за избављењем.

Срећом, ма колико да је наша ситуација у овом тренутку тешка, будућност може бити светла, али једино захваљујући ономе што је Бог за нас учинио кроз живот, смрт, васкрсење и прво-свештеничку службу Исуса Христа који представља коначно испуњење заветног обећања датог Авраму да ће, преко његовог потомства, сва племена на земљи бити благословена.

Погледајте још једном Августинове речи. Покушајте сопственим речима да опишете жалосно стање које влада у данашњем свету. У исто време, потражите неки библијски текст који говори о томе шта нам је Бог обећао у Исусу Христу (на пример: Исаија 25,8; 1. Коринћанима 2,9; Откривење 22,2-5). Размишљајте о тим обећањима. Присвојите их за себе. Једино тада ћете успети да схватите прави смисао завета.

ВЕЛИК И СИЛАН НАРОД...

Не само што је Бог обећао Авраму да ће се у њему благословити сва племена на земљи, већ је рекао и да ће од њега начинити „велик и силан народ“ (1. Мојсијева 18,18; видети такође 1. Мојсијева 12,2; 1. Мојсијева 46,3) – прилично крупно обећање за мушкарца чија је жена прошла године за рађање. Дакле, у време кад Аврам није имао потомака, а поготову не сина, Бог му је обећао обоје.

Додуше, то обећање се није у потпуности испунило за Аврамовог живота. Нити су Исак и Јаков видели његово испуњење. Бог је то обећање поновио Јакову, уз додатни податак да ће се оно испунити у Египту (1. Мојсијева 46,3), али ни Јаков то није видео. Наравно, обећање се, у своје време, испунило.

Зашто је Господ желео да од Аврамовог потомства начини посебан народ? Да ли је желео само још једну земљу одређеног етничког порекла? Коју је сврху тај народ требало да испуни? Прочитајте следеће текстове: 2. Мојсијева 19,5.6; Исаија 60,1-3; 5. Мојсијева 4,6-8; а затим на линији испод запишите свој одговор:

На основу Светог писма, чини се очигледним да је Бог имао циљ да све народе света привуче к себи на основу сведочења Израела, који је, захваљујући Његовом благослову, требало да буде срећан, здрав и свет народ. Један такав народ требало је да покаже благослов који проистиче из послушности према вољи Створитеља. Многи народи на земљи били би тиме привучени да служе правом Богу (Исаија 56,7). Дакле, требало је скренути пажњу човечанства на израелски народ, на њиховог Бога и Месију који ће се међу њима појавити као Спаситељ света.

„Синови Израилеви требало је да запоседну целу територију коју им је Бог одредио. Њу су морали да ослободе од свих народа који су одбили да обожавају правог Бога и да Му служе. Међутим, Бог је желео да преко Израиља открије свој карактер и да на тај начин привуче људе к себи. Еванђеоски позив био је упућен целом свету. У поукама које је пружала церемонијална служба приношења жртава, Христос је био уздигнут пред народима, тако да сви који погледају у Њега могу да живе.“ – Елен Г. Вајт, Поуке великог Учитеља, стр. 290 (оригинал).

Можете ли уочити неке паралеле између онога што је Господ желео да учини преко Израела и оног што жели да учини преко наше цркве? Ако можете, које су то паралеле? Прочитајте текст 1. Петрова 2,9.

„ИМЕ ТВОЈЕ ПРОСЛАВИЋУ“

„И учинићу од тебе велик народ, и благословићу те, и име твоје прославићу, и ти ћеш бити благослов“ (1. Мојсијева 12,2).

У тексту 1. Мојсијева 12,2 Бог обећава да ће Аврамово име учинити великим – односно, да ће њега учинити славним. Зашто би Господ желео да учини тако нешто за било ког грешника, ма колико да је он послушан и веран? Ко заслужује „велико“ име? (Видети Римљанима 4,1-5; Јаков 2,21-24.) Да ли је Бог даровао Авраму величину ради његове личне користи, или она представља нешто више од тога? **Објасните.**

Упоредите следеће текстове: 1. Мојсијева 11,4 и 1. Мојсијева 12,2. Која велика разлика постоји између њих? У ком смислу један представља „спасење делима“, а други „спасење вером“?

Ма колико план спасења почивао на Христовом делу у нашу корист, и ми смо – као примаоци Божје благодати – ипак укључени. Ми треба да одиграмо своју улогу, при чему наш слободан избор долази до изражаја. Драма векова, битка између Христа и сотоне, још увек се одиграва у нама и преко нас. И људи и анђели посматрају шта се с нама дешава у том сукобу (1. Коринћанима 4,9). Дакле, то ко смо ми, шта говоримо, шта радимо, не само да није неважно изван сфере нашег непосредног утицаја, већ има импликације које, у извесном смислу, одзвањају читавим свемиром. Својим речима, поступцима, чак и својим ставовима, можемо славити Господа који је тако много учинио за нас, а можемо и срамотити Њега и Његово име. Према томе, кад је Господ рекао Авраму да ће учинити његово име великим, Он сигурно није говорио о томе на исти начин као кад овај свет говори за некога да има велико име. Оно што чини име великим у Божјим очима јесте карактер, вера, послушност, понизност и љубав према другима – црте које, мада се често поштују и у свету, обично нису од пресудног значаја да би се нечије име сматрало великим.

Погледајте неке мушкарце и жене који данас у свету имају „велика“ имена, било да су то глумци, политичари, уметници, богаташи, или ма ко други. Шта је те људе учинило славним? Упоредите то са Аврамовом величином. Шта нам то говори о чињеници колико је световни појам величине изопачен? У којој мери тај световни став утиче и на наше схватање величине?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Стварање, патријарси и пророци од Елен Г. Вајт, прочитајте поглавља под насловом „Аврам у Ханану“, стр. 132-144 (оригинал) и „Проба вере“, стр. 145-155 (оригинал).

„Проба Авраму није била лака, нити је мала жртва тражена од њега... Али, он није оклевао да послуша позив. Није постављао никаква питања о обећаној земљи... Бог је рекао и Његов слуга је морао да послуша. Најдраже место на Земљи за њега било је место које му је Бог одредио.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 126 (оригинал).

Кад је Аврам ушао у Ханан, Господ му се јавио и ставио му до знања да ће та земља, иако он само привремено борави у њој, бити дата његовим потомцима (1. Мојсијева 12,7). Бог је то обећање више пута поновио (видети 1. Мојсијева 13,14.15.17; 1. Мојсијева 15,13.16.18; 1. Мојсијева 17,8; 1. Мојсијева 28,13.15; 1. Мојсијева 35,12). Неких четири стотине година касније, испуњавајући обећање (1. Мојсијева 15,13.16), Господ је Мојсију најавио да ће Он извести Израел из Египта у земљу у којој тече мед и млеко (2. Мојсијева 3,8.17; 2. Мојсијева 6,8). Бог је исто обећање поновио Исусу Навину (Исус Навин 1,3), а у Давидово време се то обећање у великој мери, мада не у потпуности, испунило (1. Мојсијева 15,18-21; 2. Самуилова 8,1-14; 1. О царевима 4,21; 1. Дневника 19,1-19).

Сада прочитајте Јеврејима 11,9.10.13-16. Ти стихови јасно показују да су Аврам и остали верни патријарси видели Ханан као симбол, или наговештај, коначног боравишта Божјег откупљеног народа. У условима греха, није могуће имати трајан дом. Живот је пролазан, као „пара, која се замало покаже, а потом је нестане“ (Јаков 4,14). Као Аврамови духовни потомци, и ми морамо увидети да „овдје немамо града који ће остати, него тражимо онај који ће доћи“ (Јеврејима 13,14). Извесност будућег живота са Христом пружа нам постојаност у садашњем свету промене и пропадања.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Какав би утицај Божје обећање о новој земљи требало да има на наше лично хришћанско искуство? (Упоредите: Матеј 5,5; 2. Коринћанима 4,17.18; Откривење 21,9.10; Откривење 22,17)
2. „Права величина је резултат повиновања Божјим заповестима и усаглашавања с Његовом божанском сврхом.“ – SDA Bible Commentary, vol. 1, p. 293. Поразговарајте о томе шта ова тврдња значи.

Закључак: Обећања! Како су она драгоцене ономе ко верује! Хоће ли се испунити? Вера каже: Да.

АВРАМОВО ПОТОМСТВО

Текстови за проучавање у току седмице: Језекиљ 16,8; 5. Мојсијева 28,1.15; Јеремија 11,8; 1. Мојсијева 6,5; Јован 10,27.28; Галатима 3,26-29; Римљанима 4,16.17.

Текст за памћење: „А ви сте изабрани род, царско свештенство, свети народ, народ добитка, да објавите добродјетељи Онога који вас дозва из таме к чудноме видјелу своме“ (1. Петрова 2,9).

У једном малом граду, сат у излогу јувелирнице зауставио се једног дана у петнаест до девет. Многи од градских становника зависили су од тог сата да би знали које је време. Тог јутра су запослени мушкарци и жене погледали кроз прозор и видели да је тек петнаест до девет. Деца на путу до школе изненадила су се видевши да има још доста времена за тумарање. Многи су тог јутра закаснили зато што је један мали сат у излогу јувелирнице стао.“ – С. L. Paddock, *God’s Minutes* (Nashville, TN: Southern Publishing Association, 1965), p. 244, прилагођено.

Како је то прикладна илустрација неуспеха древног Израела! Господ их је поставио „усред народа“ (Језекиљ 5,5), на стратешко раскршће између три континента (Африке, Европе и Азије). Требало је да они буду духовни „сат“ овом свету.

Израел је, међутим, као и онај сат у излогу јувелирнице, у извесном смислу, стао. Ипак, то није био потпуни неуспех, јер је и онда, као и данас, Бог имао свој верни остатак. У средишту пажње у нашем проучавању за ову седмицу биће идентитет и улога Божјег правог Израела у сваком времену, укључујући и наше.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Која је заветна обећања Господ дао Израелу? Који су услови ишли уз њих? Колико се успешно народ држао тих обећања? Шта се дешавало кад су били непослушни?

„МИМО СВЕ НАРОДЕ...“

„Јер си ти народ свет Господу Богу својему, тебе је изабрао Господ Бог твој да Му будеш народ особит мимо све народе на Земљи“ (5. Мојсијева 7,6).

Нема никакве сумње у то: Господ је конкретно изабрао јеврејски народ да буде Његов нарочити представник на земљи. Реч преведена као „особит“ у уводном стиху, *segullah*, може да значи „вредна имовина“ или „нарочито благо“. Кључна ствар коју такође треба имати на уму јесте да је тај избор у потпуности био Божји чин, израз Његове благодати. Није било ничега у самом том народу због чега би он заслуживао ту благодат. Није ни могло да буде, јер је благодат нешто што долази незаслужено.

Прочитајте текст Језекиљ 16,8. Како нам он помаже да објаснимо то што је Господ изабрао Израел?

„Зашто је Јахве изабрао Израел? То је загонетно питање. Била је то мала група људи без неке посебне културе или престижа. Израел није поседовао никакве посебне квалитете који би оправдали такав један избор. Био је то искључиво Божји чин... Крајњи повод за тај избор лежи у тајни божанске љубави. Ипак, чињеница је да је Бог волео Израел и да га је изабрао, и тиме испунио обећање дато очевима... Он је изабран на основу Јахвеове љубави према њему. Ослобођен је из ропства у Египту захваљујући испољавању Јахвеове силе. Нека једном схвати те велике чињенице и увидеће да је заиста свет и посебно вреднован народ. Отуда, свака склоност с његове стране да се одрекне тако племенитог статуса заслужује крајњу осуду.“ – J. A. Thompson, *Deuteronomy* (London: Inter-Varsity Press, 1974), pp. 130, 131.

Према божанском плану, требало је да Израелци буду и царски и свештенички род. У једном злом свету требало је да буду цареви, у моралном и духовном смислу, тако што би надвладали царство греха. Као свештеници, требало је да се приближе Господу у молитви, у хвалоспевима и жртвама. Као посредници између Бога и паганских народа, требало је да служе као учитељи, проповедници и пророци, и да буду пример светог живљења – небески представници праве религије.

Погледајте реченицу у уводном стиху, у којој Господ каже да је требало да они буду „народ особит мимо све народе на Земљи“. Узимајући у обзир све чему нас Реч учи о врлини понизности и опасностима гордости, шта по вашем мишљењу тај стих значи? У ком смислу је требало да они буду „мимо“ свих народа? Да ли би требало да применимо ту замисао и на нас као цркву? Ако би требало, на који начин?

ДОГОВОР О ЗЕМЉИ (1. Мојсијева 35,12)

Обећање да ће земља бити дата Божјем народу, Израелу, прво је упућено Авраму, а затим поновљено Исаку и Јакову. Јосиф је у свом говору на самртној постељи поновио то обећање (1. Мојсијева 50,24). Међутим, Бог је обавестио Аврама да ће проћи „четири стотине година“ пре него што његови потомци буду дошли у посед те земље (1. Мојсијева 15,13.16). Испуњење тог обећања почело је у време Мојсија и Исуса Навина. Мојсије је поновио божанску заповест: „Ето, дао сам вам земљу, уђите у њу, и узмите земљу“ (5. Мојсијева 1,8).

Прочитајте текст 5. Мојсијева 28,1.15. Шта те речи подразумевају? Укратко, земља ће Израелу бити дата као део завета. Завет подразумева обавезе. Које је обавезе Израел имао?

Први део текста 5. Мојсијева 28 износи у главним цртама благослове које ће Израел примити ако буде следио Божју вољу. Други део тог поглавља бави се клетвама које ће их задесити ако не буду послушни. Те клетве су „у великој мери, али не у потпуности, биле узроковане једноставним допуштањем греху да у пуном обиму испољи своје зле последице... ‘Који сије у тијело своје, од тијела ће пожњети погибао’ (Галатима 6,8). Као вода која, препуштена себи, неће престати да тече док се њени нивои не изједначе; као сат који, препуштен сам себи, неће престати да ради док се потпуно не истроши; као дрво које, остављено да расте, не може а да не донесе свој род – тако и грех има ниво који треба да достигне, правац у ком тече, плод који треба да сазри, али ‘је онога крај смрт’ (Римљанима 6,21).“ – The Pulpit Commentary: Deuteronomy, H. D. M. Spence and Joseph S. Exell, edc. (Peabody, MA: Hendrickson Publishers, 1985), vol. 3, p. 439.

Без обзира на сва обећања о земљи, она се нису могла остварити безусловно. Била су део завета. Израел је морао да испуни свој део нагодбе, а у случају да то не учини, обећања су се могла поништити. Господ је врло јасно рекао, више пута, да ће им земља, ако буду непослушни, бити одузета. Прочитајте текст 3. Мојсијева 26,27-33. Тешко је замислити да би Господ могао бити отворенији него у овом тексту.

Као хришћани, ми очекујемо да ћемо примити и сачувати обећане земље на небу и обновљеној земљи. Оне су обећане нама, баш као што је овоземаљска Обећана земља била завештана Јеврејима. Разлика је, међутим, у томе што, кад једном доспемо тамо, не постоји могућност да је икад више изгубимо (Данило 7,18). У исто време, постоје услови да бисмо тамо доспели. Како ви разумете који су то услови, посебно у контексту спасења једино вером?

ИЗРАЕЛ И ЗАВЕТ

„Али не послушаше и не пригнуше уха својега, него ходише сваки за мислима злого срца својега; зато пустих на њих све ријечи овога завјета, који заповједих да врше, а они не вршише“ (Јеремија 11,8).

Погледајте уводни стих. Господ каже да ће довести на њих „све ријечи овога завјета“. Али, Он говори о нечему лошем! Мада смо ми склони да мислимо да нам завет доноси само оно што је добро, постоји и друга страна. То начело се могло видети у Нојевом случају. Бог је Ноју понудио нешто предивно – да га поштедети уништења – али, Ноје је морао да послуша како би примио благослове Божје милости. Да није то учинио, уследила би друга страна завета.

Упоредите данашњи уводни стих са текстом 1. Мојсијева 6,5, који говори о препотопном свету. Које паралеле ту постоје? Шта ти стихови говоре кад је реч о томе колико је за нас важно да контролишемо своје мисли?

Нажалост, историја израелског народа била је највећим делом понављање обрасца отпада, праћеног божанским судовима, покајањем и једним периодом послушности. Само у кратком периоду, током владавине Давида и Соломона, Израел је имао контролу над целом територијом Обећане земље.

Погледајте следећи текст из Књиге пророка Јеремије у вези са отпадништвом Израела: „Говоре: Ако ко пусти жену своју, и она отишавши од њега уда се за другога, хоће ли се овај вратити к њој. Не би ли се сасвијем оскврнила она земља? А ти си чинила блуд с многим милосницима; али опет врати се к Мени, вели Господ... Доиста као што жена изневјери друга својега, тако изневјеристе Мене, доме Израилев, вели Господ“ (Јеремија 3,1.20).

Ту долази до изражаја нешто чега смо се раније дотакли: завет који Бог жели да успостави са нама није неки хладни, законски акт сачињен између пословних људи који настоје да постигну најповољнији споразум за себе. Заветни однос је предање, озбиљно и свето као брак, и то је разлог што Господ користи управо ту слику.

Поента је у томе да отпадништво Израела није имало свој корен у непослушности, већ у раскиду личног односа са Господом – раскиду који је као последицу имао непослушност, чиме су на крају навукли на себе казну.

Зашто је тај лични, релациони аспект тако пресудан у хришћанском животу? Зашто смо, кад наш однос са Богом није исправан, толико склони да паднемо у грех и покажемо непослушност? Шта бисте рекли некоме ко би вам поставио следеће питање: „Како да развијем однос са Богом који ће бити дубок и пун љубави?“

ОСТАТАК

Упркос понављању циклуса отпада у Израелу, божанских судова и покајања, коју наду проналазимо у следећим текстовима?

- Исаија 4,3 _____
_____
- Михеј 4,6.7 _____
_____
- Софонија 3,12.13 _____
_____

Премда је Божји план за древни Израел био нарушен непослушношћу народа, он никад није био сасвим осујећен. Међу коловом је још увек расло нешто цвећа. Многи од старозаветних пророка су говорили о том верном остатку, који ће Бог скупити за себе у диван букет.

Божји циљ у стварању и очувању верног остатка био је исти онај који је имао за цео Израел – да га употреби као своје божански постављено оруђе. „И јављаће славу Моју по народима“ (Исаија 66,19). Тим путем би се и други придружили вернима и долазили „да се поклонe Цару, Господу над војскама“ (Захарија 14,16). Дакле, ма колико да ситуација постане лоша, Бог увек има неке верне људе који ће, упркос отпаду у редовима Божјег изабраног народа, сачувати свој позив и избор (2. Петрова 1,10). Укратко, какве год пропусте правио народ као целина, увек ће бити оних који ће настојати да, најбоље што могу, одрже своју страну завета (видети, на пример 1. О царевима 19,14-18). И мада ће можда и сами страдати са својим народом (као у случају изгнанства из земље), ипак ће доживети оно коначно и славно испуњење заветног обећања које се односи на вечни живот.

Прочитајте текст Јован 10,27.28. Шта Исус ту говори? Примените Његове речи и обећања садржана у њима на ситуацију која се тиче отпада у древном Израелу. Како нам те речи помажу да објаснимо постојање верног остатка?

_____

_____

Пре пар година, једна млада жена се у потпуности одрекла своје вере, углавном зато што је била обесхрабрена грехом, отпадом и лицемерјем које је видела у својој локалној цркви. „Ти људи нису заиста хришћани“, рекла је, користећи то као изговор да одустане од свега. На основу начела која смо данас проучавали, одговорите зашто је њен изговор тако необудљив?

ДУХОВНИ ИЗРАЕЛ

Ма какве грешке и пропусте да је правио древни Израел, Господ није одустао од свог плана да створи веран народ који ће Му служити. Заправо, Стари завет је указивао на време када ће Бог створити духовни Израел, одано тело верника, састављено од Јевреја и обраћених незнабожаца, које ће наставити дело проповедања еванђеља свету. Добродошли у рану цркву.

Прочитајте Галатима 3,26-29.

1. О ком обећању Павле говори у 29. стиху?
2. Који кључни елемент чини неку особу наследником тих обећања? (Галатима 3,26)
3. Зашто Павле руши разлике кад је реч о полу, националности и друштвеном статусу?
4. Шта значи бити „једно у Христу“?
5. Прочитајте текст Римљанима 4,16.17. Како нам ти стихови помажу да разумемо оно што Павле говори у Галатима 3,26-29?

Као Аврамов потомак, Христос је, у посебном смислу, постао наследник заветних обећања. Крштењем ми улазимо у сродство са Христом, а преко Њега стичемо право на обећања дата Авраму. Дакле, све што је Бог обећао Авраму налази се у Христу, а ми полагамо право на та обећања, не због наше националности, расе, или пола, већ на основу благодати, коју нам Бог дарује путем вере.

„Дар Авраму и његовом потомству није обухватао само Ханан, већ целу Земљу. Тако апостол каже: ‘Јер обећање Авраму и потомству његову да буде наследник света, не би законом него правдом вере’ (Римљанима 4,13). А Библија јасно учи да обећања дата Авраму треба да се испуне преко Христа... (Верници) добијају ‘наследство непропадљиво, које неће иструнути ни увенути (1. Петрова 1,4) – Земљу ослобођену проклетства греха.’ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 170 (оригинал). То обећање ће се дословно испунити кад свети буду живели са Христом на новој земљи кроз сву вечност (Данило 7,27).

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Историја пророка и царева од Елен Г. Вајт прочитајте поглавља под насловом „Господњи виноград“, стр. 15-22 (оригинал); „Нада за незнабошце“, стр. 367-378 (оригинал) и „Дом Израилев“, стр. 703-721 (оригинал).

„Бог не признаје никакве разлике засноване на националности, раси или касти. Он је Створитељ целог човечанства. Сви људи стварањем припадају истој породици, и сви су једно на основу откупљења. Исус је дошао да обори сваки зид раздвајања, да отвори свако одељење у тремовима Храма, тако да свака душа слободно може да дође Богу. Његова љубав је тако широка, тако дубока, тако потпуна да свуда продире. Она из подножја сатониног утицаја уздиже оне који су били заведени његовим преварама, и ставља их поред Божјег престола, престола који је окружен дугом обећања. У Христу нема ни Јеврејина ни Грка, роба ни слободњака.“ – Елен Г. Вајт, Историја пророка и царева, стр. 369, 370 (оригинал).

Прочитајте текст 1. Петрова 2,9.10 да бисте открили која четири звања Петар приписује цркви. Већина тих звања су повезана са следећим старозаветним текстовима који се односе на Израел: 2. Мојсијева 19,6 и Исаија 43,20. Шта свако од тих звања наглашава у вези са односом цркве према Богу? (На пример, звање „изабрани род“ наглашава чињеницу да је Бог изабрао цркву и наменио јој нарочиту улогу.)

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. У древном Израелу, свештеници су приносили животињске жртве које су указивале на Месију. Као припадници царског свештенства, које врсте жртава чланови цркве треба да приносе данас? (1. Петрова 2,5)
2. Бог је одвојио Израел од света да би он могао да буде свети народ. Осим тога, требало је да они деле истине о спасењу са светом. Исто важи и за цркву данас. Како је могуће одвојити се од света, а у исто време бити у могућности да објављујемо еванђеље свету? Како нам искуство Израела и Исусов пример помажу да одговоримо на то питање?
3. Бог је увек чувао остатак у древном Израелу. Размислите о Илији и остатку који је постојао у његово време (1. О царевима 19; запазите посебно 18. стих). Зашто је често лакше бити веран Богу међу световним људима него међу неверним члановима сопствене црквене породице?

Закључак: Божји прави Израел (било пре или после Крста) јесте Израел вере, састављен од људи који живе у духовном, заветном односу са Њим. Такви делују као Његови представници, нудећи свету еванђеље Његове спасоносне благодати.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ

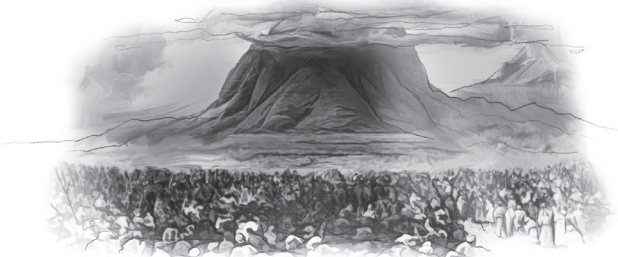

ЗАВЕТ СА СИНАЈА

Текстови за проучавање у току седмице: 5. Мојсијева 1,29-31; Осија 11,1; Откривење 5,9; 5. Мојсијева 29,10-13; 2. Мојсијева 19,5,6; Римљанима 6,1,2; Откривење 14,12; Римљанима 10,3.

Текст за памћење: „Видјели сте шта сам учинио Мисирцима и како сам вас као на крилима орловијем носио и довео вас к Себи“ (2. Мојсијева 19,4).

Мали дечак из породице која је имала седморо деце доживео је несрећу и одведен је у болницу. У његовом дому је ретко кад било довољно било чега. Он никад није добио више од пола шоље млека. Ако би шоља била пуна, делила се између двоје деце, тако да је онај ко је први пио морао да пази да не отпије превише. Пошто је малишан удобно смештен у болници, медицинска сестра му је донела велику шољу млека. Чезнутљиво је погледао у њу за тренутак, а онда је, сетивши се оскудице у свом дому, питао: ‘Колико смем да попијем?’ Сестра је сузних очију и са кнедлом у грлу одговорила: ‘Попиј све, малени, попиј све!’“ – Н. М. S. Richards, „Free Grace“, Voice of Prophecy News, June 1950, p. 4.

Као у случају овог дечака, за древни Израел, као и за нас данас, била је привилегија да слободно пије са извора спасења. Избављење Израела од вишевековног робовања и тлачења представљало је величанствено испољавање божанске благодати. На исти начин, божанска благодат је укључена у наше превазилажење зависности од греха.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Коју слику је Господ употребио да би описао свој однос са Израелом? У ком смислу се приче о Изласку и Синају могу упоредити са личним спасењем? Која је била улога закона у завету са Синаја?

НА ОРЛОВИМ КРИЛИМА

Израел је, као народ, огрезао у египатски паганизам током дугих, тешких векова, и то искуство је несумњиво замаглило његово знање о Богу, Његовој вољи и Његовој доброту.

Како је Господ могао поново да их задобије за себе?

За почетак, показао је искрену љубав према Израелу, која се испојила кроз Његова моћна дела избављења. Покушао је да привуче народ да љубављу узврати на Његову заветну понуду. Зато их је са Синаја најпре подсетио на своја милостива дела у њихову корист.

Које две илустрације описују начин на који је Господ водио Израел од Египта до Синаја?

- 2. Мојсијева 19,4; 5. Мојсијева 32,10-12 _____
- 5. Мојсијева 1,29-31; Осија 11,1 _____

Чему су те илустрације могле да поуче Израел (а и нас) о природи Божјег става према Његовом народу?

Те илустрације показују да је наш Бог и те како свестан наше беспомоћности. Читајте текст Псалми 103,13.14. У обе те слике о орлу и родитељу који се брине за своје дете, осећамо Божју заинтересованост за наше добро. Он је нежан, пружа подршку, заштиту и охрабрење, у жељи да нас доведе до пуне зрелости.

„Орао је познат по неуобичајеној посвећености својим младунцима. Такође се зна да он живи на недоступним планинским врлетима. Учећи своје младунце да лете, он их носи на својим леђима до тих узвишених врхова, а онда их пушта да слободно падају. Ако је младунац још увек сувише слаб и преплашен да би летео, орао-отац се подвуче испод њега, прихвати га на своја леђа и поново се с њим вине ка гнезду на стеновитој литици. И управо то је, каже божански глас, начин на који ‘сам вас као на крилима орловијем носио и довео вас к себи’“ – George A. F. Knight, *Theology of Narration* (Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Publishing Company, 1976), p. 128.

Упоредите Божју заинтересованост за нас са нашом заинтересованошћу једних за друге. Како би Његова брига за нас требало да утиче на нашу бригу за друге?

На основу свог личног искуства, којих илустрација се можете сетити које описују Божје несебично интересовање за нас? Смислите сами неке сликовите приказе, на основу личног искуства. Послужите се и примерима из културе у којој живите. Поделите их са другима у свом разреду.

ОБРАЗАЦ СПАСЕЊА

„Зато кажи синовима Израилевијем: Ја сам Господ, и извешћу вас испод бремена мисирских, и опростићу вас ропства њихова, и избавићу вас мишицом подигнутом и судовима великим. И узеоћу вас да Ми будете народ, и Ја ћу вам бити Бог, те ћете познати да сам Ја Господ Бог ваш, који вас изводим испод бремена мисирских“ (2. Мојсијева 6,6.7).

Погледајте уводни текст. Које начело, као и раније, налазимо у њему у вези са Божјом улогом у заветном односу са човечанством (усредсредите се на то колико се често реч „ја“ појављује у тим стиховима)?

Ослобођење Израела из египатског ропства и избављење Ноја и његове породице од Потопа су два истакнута спасоносна догађаја у Мојсијевим списима. Оба пружају увиде у науку о спасењу. Али посебно је излазак из Египта догађај који пружа увид у тај основни образац.

Кад Бог каже Израелу (преко Мојсија) „Издавићу вас“ (2. Мојсијева 6,6, курзив додат), Он дословно каже: „Бићу ваш осветник“ или *go'el*.

„Реч *издавићу* у 6. стиху (2. Мојсијева 6,6) односи се на члана породице који плаћа откуп за другог члана породице, поготову кад је тај члан у ропству због дугова, или треба да оде у ропство. Израел очигледно није имао овоземаљског рођака да га откупи, али сада је Бог био рођак Израела, његов осветник.“ – Bernard L. Ramm, *His Way Out* (Glendale, CA: Regal Books Division, G/L Publications, 1974), p. 50.

Како ви разумете ту замисао да Бог „откупљује“ свој народ из ропства? Која је цена морала да буде плаћена? Шта нам то говори о нашој вредности? (Видети Марко 10,45; 1. Тимоју 2,6, Откривење 5,9.)

У тексту 2. Мојсијева 3,8 Бог каже да Он „сиће“ да избави Израел. То је уобичајена јеврејска реч за Божју интеракцију са људима. Бог је на небу, а ми смо на земљи, и једино ако сиће на земљу, Бог може да нас искупи. У најдословнијем смислу, тек кад је Исус сишао, живео, страдао, умро и васкрсао за нас, ми смо могли да будемо спасени. „И Ријеч постаде тијело и усели се у нас“ (Јован 1,14) – то је још један начин да се каже да је Бог сишао како би нас спасао.

ЗАВЕТ СА СИНАЈА

Друга књига Мојсијева скреће пажњу читаоцима на три главна догађаја. Као три планине, сам излазак, склапање завета и изградња шатора од састанка уздижу се над ситнијим догађајима у подножју. Склапање завета, забележено у тексту 2. Мојсијева 19-24, представљало би Монт Еверест међу те три „планине“. Кратак преглед текста 2. Мојсијева 19-24 открива редослед и узајамну повезаност догађаја.

Чак и ако немате времена да потражите све наведене стихове, обратите пажњу на редослед догађаја:

1. Израел долази у подножје Синаја и подиже привремени логор након што га је Господ избавио (2. Мојсијева 19,1.2).
2. Бог нуди да успостави завет са Израелом (2. Мојсијева 19,3-6).
3. Израел одговара прихватањем завета (2. Мојсијева 19,7.8).
4. Припреме за званично примање завета (2. Мојсијева 19,9-25).
5. Објава Десет заповести (2. Мојсијева 20,1-17).
6. Мојсије као посредник завета (2. Мојсијева 20,18-21).
7. Детаљно објашњење начела завета (2. Мојсијева 20,22 – 2. Мојсијева 23,22).
8. Озваничење завета (2. Мојсијева 24,1-18).

Овај завет има кључну улогу у плану спасења. То је четврти завет који се наводи у Библији (претходили су му завети са Адамом, Нојем и Аврамом), и Бог се у њему открива потпуније него раније, поготову што је, овом приликом, успостављен целокупни ритуални систем светилишта. Дакле, светилиште постаје средство помоћу којег Бог показује народу план спасења који је требало да они открију свету.

Мада је избавио Израел из египатског ропства, Господ је желео да они схвате да спасење има и дубљи, значајнији смисао него што је слобода од чисто физичког робовања. Желео је да их избави од греха, крајњег ропства, а то се могло остварити само жртвовањем Месије, на шта су упућивали типови и симболи службе у светилишту. Зато не чуди што је, убрзо након ослобођења из ропства и давања закона, Израелцима наложено да изграде светилиште и успоставе службу у њему, јер им је преко ње Бог открио план спасења – који је у ствари прави смисао и сврха завета. Јер завет не представља ништа ако то није завет спасења које Господ нуди палом човечанству. То је била суштина завета у Едему, и то је била суштина завета на Синају.

Зашто је био неопходан завет између Бога и израелског народа? (Погледајте текст 5. Мојсијева 29,10-13. Обратите посебно пажњу на онај вид завета који се тиче узајамних односа.)

БОГ И ИЗРАЕЛ

„А сада ако добро узаслушате глас Мој и ушчувате завјет Мој, бићете Моје благо мимо све народе, премда је Моја сва Земља. И бићете Ми царство свештеничко и народ свет. То су ријечи које ћеш казати синовима Израиљевим“ (2. Мојсијева 19,5.6).

У овим стиховима Бог нуди да успостави завет са децом Израела. Мада их Господ у извесном смислу позива, тај позив им није аутоматски уручен без њиховог пристанка. Они су морали да сарађују. Чак је и њихово избављење из Египта подразумевало њихову сарадњу – да нису учинили оно што је Господ рекао (премазали довратнике крвљу), не би били избављени. Било је тако једноставно.

Ни овде им Господ не каже: „Свидело вам се или не – бићете моје благо и народ свет.“ То тако не иде, и то није оно о чему текст говори.

Прочитајте стихове које смо навели у уводу – 2. Мојсијева 19,5.6. Како то што Господ ту говори разумете у контексту спасења вером? Да ли заповест о послушности Господу на неки начин оспорава појам спасења благодаћу? Како вам следећи текстови помажу да дођете до одговора? Римљанима 3,19-24; Римљанима 6,1.2; Римљанима 7,7; Откривење 14,12.

„Ми не стичемо спасење својом послушношћу, јер спасење је дар од Бога који треба да се прими вером. Али послушност је плод вере.“ – Елен Г. Вајт, Пут Христу, стр. 61 (оригинал).

Размишљајте о томе шта је све Господ био спреман да учини за израелски народ – не само што их је на чудесан начин избавио из египатског ропства, већ је желео и да их учини својим нарочитим благом, народом свештеника. Заснивајући њихов однос према Њему на спасењу које им је пружио (и физичком, од ропства у Египту, и вечном), Господ је настојао да их уздигне на такав духовни, интелектуални и морални ниво да постану чудо старог света. А све то да би их употребио да проповедају еванђеље осталим народима. Једино што је требало да ураде за узврат, било је да послушају.

На које начине би наше лично, искуство један-на-један са Господом требало да одражава та иста начела која видимо овде у данашњој поуци?

ОБЕЋАЊА, ОБЕЋАЊА... (2. Мојсијева 19,8)

На први поглед све изгледа добро. Господ избавља свој народ, даје им заветна обећања, и они то прихватају – радиће све оно што Господ од њих тражи. Делује као договор „склопљен на небу“, зар не?

Међутим, прочитајте следеће текстове. Које увиде нам они пружају у вези са Израеловим одговором на завет?

- Римљанима 9,31.32 _____
_____
- Римљанима 10,3 _____
_____
- Јеврејима 4,1.2 _____
_____

Шта год Бог тражио да учинимо, наш однос са Њим мора се заснивати на вери. Вера обезбеђује основ на који се дела надовезују. Дела сама по себи, ма колико добронамерна, ма колико искрена, ма колико бројна, не могу нас учинити прихватљивим у очима светог Бога. Она то нису могла у време старог Израела, а не могу ни у наше време.

Али ако Библија увек изнова наглашава дела, зашто дела не могу да нас учине прихватљивима у Божјим очима? (Видети Исаија 53,6; Исаија 64,6; Римљанима 3,23.)

Нажалост, јеврејски народ је веровао да је послушност постала средство, а не резултат њиховог спасења. Тражили су праведност у послушности закону, а не Божју праведност која се стиче вером. Завет са Синаја – мада пропраћен много детаљнијим низом упутстава и закона – био је осмишљен као завет благодати попут свих осталих завета који су му претходили. Та благодат која се бесплатно дарује остварује промену срца која води ка послушности. Проблем, наравно, није био у њиховим покушајима да буду послушни (завет је захтевао да буду послушни). Проблем је био у врсти „послушности“ коју су они показивали, која заправо и није била послушност, као што је каснија историја тог народа и показала.

Пажљиво прочитајте текст Римљанима 10,3, нарочито последњи део. На шта Павле ту указује? Шта се дешава с људима који настоје да постигну своју личну праведност? Зашто такав покушај неизбежно води у грех, неправду и побуну? Осврнимо се на сопствени живот. Зар нисмо у опасности да учинимо то исто?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Стварање, патријарси и пророци од Елен Г. Вајт прочитајте поглавља под насловом „Излазак из Египта“, стр. 281-290 (оригинал); „Од Црвеног мора до Синаја“, стр. 291-302 (оригинал) и „Израиљ добија закон“, стр. 303-314 (оригинал).

„Дух робовања рађа се из настојања да живимо у складу с легалистичком религијом, кроз тежњу да сопственом снагом испунимо захтеве закона. За нас има наде само ако прихватимо аврамовски завет, који је завет благодати посредством вере у Христа Исуса. Еванђеље проповедано Авраму, на основу кога је он имао наду, било је исто еванђеље које се проповеда нама данас, на основу кога ми имамо наду. Аврам је гледао на Исуса, који је исто тако Зачетник и Довршитељ наше вере.“ – Ellen G. White Comments, The SDA Bible Commentary, vol. 6, p. 1077.

„За време робовања у Египту, многи Израиљци су у великој мери заборавили Божји закон и помешали Његове прописе с незнабожачким обичајима и традицијама. Бог их је довео на Синај и ту им је сопственим гласом објавио свој Закон.“ – Елен Г. Вајт, Стварање, патријарси и пророци, стр. 334 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. У ком смислу је тај заветни однос био осмишљен тако да очува физичке и духовне слободе Израела? (Видети 3. Мојсијева 26,3-13; упоредити са текстом 5. Мојсијева 28,1-15.)
2. Прочитајте поново текст 2. Мојсијева 19,5.6. Запазите да Господ износи тврдњу да је „Моја сва Земља“. Зашто је Он то рекао, поготово у том контексту, кад је настојао да успостави завет с тим народом? Како се наше разумевање Суботе, и свега што она представља, уклапа у то?
3. Јасно нам је да су нам греси опроштени само на основу Божје благодати. Али како разумемо улогу Божје благодати у нашем оспособљавању да водимо живот вере и послушности?

Закључак: Завет који је Бог успоставио са Израелом код Синаја био је завет благодати. Пошто им је дато обиље доказа о Његовој милосрдној љубави и старању кроз необично избављење из египатског ропства, Бог је позвао тај народ да уђе у завет с Њим – завет који ће очувати и проширити њихове слободе. Мада је одговорио потврдно, народу је недостајало искрене вере мотивисане љубављу. Њихова каснија историја указује да, највећим делом, нису успели да схвате праву природу тог завета. Искварили су га и претворили у систем спасења делима. Ми не треба да следимо Израел у његовим пропустима, и да занемаримо величанствену благодат која се пружа грешницима.

ЗАВЕТНИ ЗАКОН

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 19,6; Исаија 56,7; Јеврејима 2,9; 5. Мојсијева 4,13;5. Мојсијева 10,13; Амос 3,3; 1. Мојсијева 18,19.

Текст за памћење: „И тако знај да је Господ Бог твој Бог, Бог вјеран, који држи завјет свој и милост своју до ти-сућу кољена онима који Га љубе и држе заповијести Његове“ (5. Мојсијева 7,9).

Један од важних израза у 23. Псалму указује куда то Бог жели да нас поведе. „Води ме *стџазама њраведним* имена ради својега“, изјављује Давид у 3. стиху (курзив додат). Због своје моралне исправности, Бог нас никад неће повести странпутицом. Он ће обезбедити сигурне стазе за наше духовно ходање кроз живот.

Које су то сигурне и „праведне стазе“? Писац једног другог псалма одговара на то питање кроз молитву: „Постави ме на *стџазу зајовијестџи својих*, јер ми је она омиљела“ (Псалми 119,35, курзив додат). „Јер су све заповијести Твоје праведне“ (Псалми 119,172). Божји закон је сигурна, чврста стаза која води кроз опасну мочвару људског постојања.

Наша поука за ову седмицу усредсређује се на Божји закон и његово место у оквиру завета са Синаја.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Шта је бирање Израела значило? Које паралеле постоје између бирања Израела и бирања нас? Колико је закон био важан за завет? Да ли завет долази безусловно? Зашто је послушност тако важан саставни део заветног односа?

ИЗБОР ИЗРАЕЛА (5. Мојсијева 7,7)

Јеврејска традиција учи да је Бог начинио завет са Израелом само зато што су га други народи пре тога одбили. Мада нема библијских доказа за то стајалиште, оно нам ипак помаже да боље разумемо поруку да, ма који разлог Господ имао да изабере јеврејски народ, то сигурно није било зато што су они ичим заслуживали ту високу част и привилегију коју им је дао. Они нису имали никаквих заслуга које би их учиниле достојним Божје љубави и предности да их Он изабере за свој народ. Били су малобројни – само група поробљених племена, политички и војно слаби. Осим тога, кад је реч о култури и религији, били су измешани, неупечатљиви и без много утицаја. Дакле, основни разлог за избор Израела лежи у тајни Божје љубави и благодати.

Међутим, у исто време морамо бити опрезни у вези с таквим схватањем избора, јер лако може довести до теолошких неспоразума. Ради чега је Бог изабрао Израелце? Да ли зато да би они били спасени, док су сви остали предодређени да буду одбачени и изгубљени? Или зато да би нудили свету оно што је њима понуђено? Како нам следећи стихови помажу да дођемо до одговора на та питања?

- 2. Мојсијева 19,6 _____
- Исаија 56,7 _____
- Јеврејима 2,9 _____

Као адвентисти седмог дана, ми волимо да гледамо на себе као на савремени пандан Израелу – позвани смо од Господа, не зато да бисмо били једини спасени, већ да бисмо свету објављивали вест о спасењу у контексту порука тројице анђела. Укратко, ми верујемо да имамо да кажемо нешто о чему нико други не говори. То је, у основи, иста ситуација у којој се налазио и древни Израел. Сврха бирања Израела није била да претвори јеврејски народ у неки ексклузивни клуб, у оквиру ког ће они чувати обећање о спасењу и искупљењу за себе. Напротив, ако верујемо да је Христос умро за цело човечанство (Јеврејима 2,9), онда је спасење које је Господ понудио Израелу, исто тако понуђено целом свету. Од Израела се очекивало да се, преко њега, сазна за спасење. И наша црква је позвана на исто дело.

Осврните се на своју улогу у цркви. Шта бисте могли да предузмете како бисте допринели делу које смо позвани да обављамо? Имајте на уму да, уколико активно не доприносите делу, онда му врло вероватно, бар у извесној мери, стојите на путу.

ВЕЗЕ КОЈЕ НАС ДРЖЕ ЗАЈЕДНО

„И објави вам завјет свој, који вам заповједи да држите, десет ријечи, које написа на две плоче камене“ (5. Мојсијева 4,13).

Ма колико ми наглашавали да је завет увек завет благодати, и да је увек резултат испољавања Божје незаслужене наклоности према онима који уђу у заветни однос са Њим, благодат није дозвола за непослушност. Напротив, завет и закон чине целину. Они су, заправо, неодвојиви.

Погледајте уводни текст. На који начин он тесно повезује завет и закон? Како он показује колико је закон темељно важан за завет?

Кад размишљате о томе шта је завет, појам закона као његовог саставног дела добија смисао. Ако разумемо да је завет, између осталог, однос, онда неке врсте правила и граница морају да се поставе. Колико дуго би трајали брак, пријатељство или пословни однос уколико не би било никаквих граница ни правила, било да се она конкретно изражавају или прећутно подразумевају? Замислите кад би муж одлучио да нађе девојку, пријатељ да се послужи новчаником оног другог, или пословни партнер да, без договора са другом страном, укључи неког трећег у њихов заједнички подухват. Такви поступци би нарушили правила, законе и принципе. Колико дуго би односи трајали под таквим околностима? Зато се морају повући границе и поставити правила. Једино тако се однос може очувати.

У ствари, различити изрази као што су закон (Псалми 78,10), уредбе (Псалми 50,16), сведочанства (Псалми 25,10), заповести (Псалми 103,18), и реч Господња (5. Мојсијева 33,9) паралелни су или врло блиско повезани (ако немају чак и исто значење) са речју „завет“. Очигледно, „ријечи овога завјета“ (Јеремија 11,3.6.8) јесу речи Божјег закона, уредаба, сведочанстава и заповести.

Божји завет с Његовим народом, Израелом, садржавао је различите захтеве који су били пресудни за очување тог посебног односа који је Он желео да успостави с њима. Да ли се данас нешто променило?

Сетите се некога с ким имате близак однос. А сада замислите шта би се догодило с тим односом ако се не бисте осећали спутаним било којим правилом, нормом, законом, већ бисте сматрали да имате потпуну слободу да чините шта год желите. Чак и ако кажете да волите ту особу и да ће сама та љубав одредити како да се понашате према њој, зашто су ипак потребна правила? Разговарајте о томе.

ЗАКОН УНУТАР ЗАВЕТА (5. Мојсијева 10,12.13)

Шта вам прво дође на ум кад помислите на закон? Полицијски службеници, саобраћајне казне, судије и затвор? Или ограничења, правила, ауторитативни родитељи и казне? Или, можда, помислите на ред, склад, стабилност? Можда чак и на... љубав?

Јеврејска реч *torah*, која се у нашој Библији преводи као „закон“, заправо значи „учење“ или „упутство“. Тај израз се може односити на сва Божја упутства, било морална, грађанска, друштвена или верска. Он обухвата све мудре савете које је Бог великодушно дао свом народу, како би могао да доживи изобилан живот, физички и духовно. Није чудо што је псалмиста назвао блаженим човека коме је „омилио закон Господњи и о закону Његову мисли дан и ноћ“ (Псалми 1,2).

Кад читамо закон или Тору – упутства и учења забележена у Мојсијевим књигама, која су постала део завета са Израелом – оно што оставља снажан утисак је ширина спектра тих упутстава. Закон дотиче сваку појединост начина живота у Израелу – пољопривреду, грађанску власт, друштвене односе и богослужење.

Зашто је, по вашем мишљењу, Бог дао толико упутстава Израелу? (Видети 5. Мојсијева 10,13.) У ком смислу су та упутства била „за њихово добро“?

Улога „закона“ унутар завета била је да пружи смернице за нови живот људским учесницима у завету. Закон представља учесницима завета вољу Бога, кога појединац у пуном смислу упознаје кроз послушност вером према Његовим заповестима и другим изразима Његове воље.

Улога коју закон игра унутар живе реалности заветног односа показала је да Израел није могао да следи путеве других народа. Они нису могли да живе само у складу са природним законима, људским потребама, жељама, па чак ни друштвеним, политичким и економским захтевима. Могли су да наставе да живе као Божји свети народ, царско свештенство и посебно благо једино на основу бескомпромисне послушности откривеној вољи Бога који је успоставио завет у свим областима живота.

Попут древног Израела, и адвентисти седмог дана су, кроз савремену манифестацију пророчког дара, примили широк спектар савета који прожимају сваку фазу хришћанског живљења. Зашто би требало да на те савете гледамо као на Божји дар, а не као на опасност по слободу мишљења и понашања? У исто време, с којим опасностима се суочавамо ако тај дар претворимо у нешто легалистичко, као што су Израелци учинили са својим даровима? (Видети Римљанима 9,32.)

ПОСТОЈАНОСТ БОЖЈЕГ ЗАКОНА

Којој нас истини о Богу присутност Божјег закона унутар заветног односа учи у вези с Његовом суштинском природом? Малахија 3,6; Јаков 1,17.

Божји закон је усмени и писани извор Његове воље (упоредите Псалми 40,8). Будићи да је то препис Његовог карактера, његова присутност унутар завета уверава нас у Божју постојаност и поузданост. Мада нећемо увек бити у стању да проникнемо у деловање Његовог провиђења, ипак знамо да је Он достојан поверења. Његовим свемиром владају непроменљиви морални и физички закони. То је чињеница која нам даје праву слободу и сигурност.

„Уверење да је Бог поуздан и да се на Њега можемо ослонити заснива се на чињеници да је Он Бог закона. Његова воља и Његов закон су једно. Бог каже да је нешто исправно зато што то описује најбоље могуће односе. Према томе, Божји закон никад није произвољан нити подложен хировима и уобразиљи. То је нешто најпостојаније у свемиру.“ – Walter R. Beach, *Dimensions in Salvation* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1963), p. 143.

Ако Божји закон не може да спасе човека од греха, зашто га је Бог учинио делом завета? (Савет: [погледајте стих Амос 3,3.](#))

Однос захтева договор и слогу. С обзиром да Бог није само Створитељ света, већ и његов морални Владар, од пресудне је важности за срећу Његових створених, интелигентних бића да живе у складу с њим. Божји закон, израз Његове воље је, према томе, основ Његове владавине. Он природно постаје норма или обавеза заветног договора и односа. Његова сврха није да спасе, већ да дефинише нашу дужност према Богу (од 1. до 4. заповести) и према ближњима (од 5. до 10. заповести). Другим речима, он показује начин на који, по Божјој замисли, Његова деца по завету треба да живе, ради сопствене среће и благостања. Он је спречавао Израел да га замени неком другом филозофијом као начином живота. Сврха заветног односа била је, и још увек јесте, да верника, путем Божје преображавајуће благодати, доведе у склад са Божјом вољом и карактером.

Осврните се око себе. Зар не видите поражавајуће последице безакоња? Зар не видите, чак и у властитом животу, штету изазвану кршењем Божјег закона? На који начин нам те чињенице потврђују да је Божји закон добар и да би требало да буде кључни део нашег односа с Њим?

АКО...

Погледајте следеће стихове. Која им је појединост заједничка, и чему нас она учи у вези са природом завета?

- 1. Мојсијева 18,19 _____
- 1. Мојсијева 26,4,5 _____
- 2. Мојсијева 19,5 _____
- 3. Мојсијева 26,3 _____

Бог отворено тврди да је Аврам верно следио „наредбу Моју, заповијести Моје, правила Моја и законе Моје“ (1. Мојсијева 26,5). Самим тим се подразумева да је Бог и очекивао од свог људског партнера у завету да живи на такав начин. Пуни израз библијског завета са Синаја више него очигледно потврђује да је послушност као услов један од основних аспеката тог завета.

Текст 2. Мојсијева 19,5 јасно каже: „Ако... узаслушате.“ Условно страна завета је непорецива. Премда су дарована благодаћу, премда су незаслужена, премда су дата на дар, заветна обећања нису била безусловна. Народ је могао да одбије дар, да се одрекне благодати и одврати од обећања. Завет, као ни спасење, никад не укида слободну вољу. Господ не присиљава људе да уђу у заветни однос с Њим. Не намеће им завет. Он га бесплатно нуди свима. Свако је позван да га прихвати. А кад он или она то учине, то подразумева извесне обавезе, не као средство којим се заслужују заветни благослови, већ као спољашњи израз примања благослова. Израел је требало да послуша не да би заслужио обећања, већ да би обећања могла да се испуне унутар њега. Његова послушност показивала је како изгледа бити благословен од Господа. Послушност није нешто чиме се заслужује благослов, у смислу да је Бог, у том случају, обавезан да га пружи. Послушност заправо ствара окружење у каквом благослов вере може да се испољи.

„Цијелијем путем, којим вам је заповједио Господ Бог ваш, идите, да бисте живи били и да би вам добро било, и да би вам се продужили дани у земљи коју ћете наслиједити“ (5. Мојсијева 5,33). Да ли Господ ту говори Израелцима да ће, ако буду послушни, заслужити све те благослове, да ће ти благослови постати нешто што им се дугује? Или Он у ствари поручује: Ако послушате, уследиће благослови, зато што послушност отвара пут којим могу да излијем те благослове на вас? У чему се састоји разлика између та два схватања?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Чезња векова од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом „Сукоб“, стр. 607, 608 (оригинал), а у књизи Стварање, патријарси и пророци поглавље под насловом „Закон и завети“, стр. 363-373 (оригинал).

Како нам текст Матеј 22,34-40 помаже да боље разумемо (1) место и значај Божјег закона у склопу Његовог завета и (2) зами-сао да је завет синоним за однос?

„Најпре мора да постоји љубав у срцу да би особа могла, Христовом снагом и благодаћу, почети да се придржава прописа Божјег закона (упоредити са Римљанима 8,3.4). Послушност без љубави исто је толико немогућа колико и безвредна. Али тамо где је љубав присутна, особа ће аутоматски почети да уређује свој живот у складу са Божјом вољом израженом преко Његових заповести.“ – The SDA Bible Commentary, vol. 5, p. 484.

„У прописима свог светог закона Бог је дао савршена правила за живот. Он је изјавио да ће тај закон, без иједне промењене титле или јоте, остати обавезујући за људска бића до краја времена. Христос је дошао да учини тај закон великим и славним. Он је показао да се закон заснива на широкој основи љубави према Богу и љубави према човеку, и да се сва човекова дужност састоји у послушности према његовим одредбама. У сопственом животу је пружио пример послушности Божјем закону. У Беседи на гори указао је да се његови захтеви протежу изван видљивих поступака и да узимају у обзир помисли и намере срца.“ — Елен Г. Вајт, Апостолска црква – Христовим трагом, стр. 505 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Зашто нит љубави, у односу на уже страха, има већу снагу да привуче људска бића Богу?
2. Зашто је заповест: „Љуби Господа Бога својега свијем срцем својијем, и свом душом својом, и свом мисли својом“ (Матеј 22,37) – прва и највећа заповест?
3. Симон Веј је једном приликом написала: „Ред је прва од свих потреба“ (Quoted in Russell Kirk, *The Roots of American Order* [Washington, D.C.: Regnery Gateway, 1992], p. 3). Како разумете њене речи у контексту поуке за ову седмицу, поготово у односу на појам закона?

Закључак: Божји закон је био саставни део завета. Да, био је то прави завет благодати. Благодат, међутим, никад не укида потребу за законом. Напротив, закон је средство путем којег се благодат изражава и манифестује у животу оних који је приме.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Мојсијева 2,2,3; 2. Мојсијева 20,11; 2. Мојсијева 16; Јеврејима 4,1-4; 2. Мојсијева 31,12-17; 5. Мојсијева 5,14.

Текст за памћење: „Зато ће чувати синови Израилјеви Суботу празнујући Суботу од кољена до кољена завјетом вјечним“ (2. Мојсијева 31,16).

Седми дан, Субота, је као ексер који нас – бенг! – с непогрешивом правилношћу сваке седмице враћа основи свега што јесмо или бисмо могли да будемо. Ми смо тако ужурбани, трчимо тамо-амо, трошимо новац, зарађујемо новац, идемо овде, тамо, свуда, а онда – бенг! – долази Субота и поново нас учвршћује за наш темељ, за почетну тачку свега што следи, јер све што нам ишта значи постоји само зато што је Бог, за почетак, створио нас и све остало.

С непогрешивом правилношћу и без изузетка, Субота тихо надире преко хоризонта и залази у сваку пукотину и напрслину нашег живота. Подсећа нас да свака та пукотина и напрслина припада нашем Творцу, Ономе који нас је поставио овде, Ономе који је „у почетку“ створио небо и земљу, чином који остаје необорив темељ свих хришћанских веровања, а чији је седми дан Субота – бенг! – необорив, ненаметљив и незаобилазан знак.

Ове седмице посматраћемо тај знак у контексту завета са Синаја.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Одакле Субота потиче? Шта доказује да је Субота постојала пре Синаја? Шта чини Суботу тако прикладним знаком завета?

ПОРЕКЛО

Како често чујемо израз „стара јеврејска Субота“. Међутим, Свето писмо јасно показује да је Субота постојала много пре него што се појавио било ко од јеврејског народа. Она води порекло од саме седмице Стварања.

Потражите текстове 1. Мојсијева 2,2.3 и 2. Мојсијева 20,11. Где они јасно и недвосмислено смештају порекло Суботе?

Мада текст 1. Мојсијева 2,2.3 не означава „седми дан“ као Суботу (тај назив се први пут јавља у тексту 2. Мојсијева 16,26.29), он јасно указује на њу изразом: „Почину у седми дан“ (1. Мојсијева 2,2). Глагол „почину“ (јеврејски, *shabat*) повезан је са именицом Субота (јеврејски, *shabbat* – одмор, починак). „Реч ‘sabbath’ се не користи (у тексту 1. Мојсијева 2,2.3), али је извесно да је аутор хтео да каже како је Бог благословио и посветио седми дан као Суботу – дан за одмор.“ – G. F. Waterman, *The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible* (Grand Rapids, MI: Zondervan Publishing House, 1975), vol. 5, p. 183. Очигледно је да нас 1. Мојсијева 2,2.3 учи о божанском пореклу и утемељењу Суботе као дана који је благослов за цело човечанство.

Прочитајте стих Марко 2,27. Исус каже да је Субота начињена, дословно, за „човека“, што подразумева човечанство као целину, наспрот схватању да се то односи само на Јевреје.

Зашто је Бог и сам починуо у седми дан? Да ли Му је то било потребно? У коју је још сврху Његово почивање могло да послужи?

Премда неки коментатори сугеришу да је Богу био потребан физички одмор након Стварања, права сврха Његовог почивања била је да пружи божански пример људима. Људи такође треба да раде шест дана, а затим да се одмарају током седмог дана, Суботе. Теолог Карл Барт је приметно да је Божје почивање на крају Стварања било део „завета благодати“, у оквиру којег је људски род позван да „почива с Њим... да уђе у (Божји) покој.“ – *Church Dogmatics*, vol. 3, part 1 (Edinburgh, Scotland: T&T Clark Ltd., 1958), p. 98.

Бог је у својој љубави, на дан након њиховог стварања, позвао мушкарца и жену да се друже у миру, да успоставе присну везу са Оним, према чијем су облику створени. То дружење и заједништво требало је да траје заувек. А од пада у грех, Субота нам једном седмично пружа тај врхунац живљења са Спаситељем.

Ако би вас неко питао на који начин држање Суботе унапређује ваш однос са Господом, шта бисте му одговорили?

СУБОТА ПРЕ СИНАЈА

„А он им рече: Ово каза Господ: Сјутра је Субота, одмор свет Господу; што ћете пећи, пеците, и што ћете кухати, кухајте данас; а што претече, оставите и чувајте за сјутра“ (2. Мојсијева 16,23).

Прочитајте цео текст 2. Мојсијева 16 – причу о мани обезбеђеној за Израел у пустињи, пре Синаја. Запазите шта тај текст открива:

-
1. Само редовна порција мане могла се употребити сваког дана, али шестог дана је требало прикупити дуплу порцију.
  2. Мана уопште није давана суботом.
  3. Додатна порција мане потребна за Суботу очувала би се од шестог дана и није се кварила, док се осталим данима није могла сачувати за сутрадан.

Шта нам та прича открива о светости Суботе пре давања закона са Синаја? (Видети 2. Мојсијева 16,23-28)

„Заправо, изједначавање Суботе са седмим даном, тврдња да је Господ Израелцима дао Суботу, извештај да се народ, на Божју заповест, одмарао у седми дан – све то непогрешиво указује на праисконско (приликом Стварања) установљење Суботе.“ – G. F. Waterman, The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible, vol. 5, p. 184.

Шеснаесто поглавље 2. Мојсијеве говори много више о Суботи него што изгледа на први поглед. Запазите чему нас оно учи:

1. Који је дан дан припреме за Суботу?
2. Који је дан у седмици Субота?
3. Одакле Субота потиче?
4. Какав дан би Субота требало да буде?
5. Да ли је Субота дан поста?
6. Да ли је Субота тест оданости Богу?

У којој мери се ваше разумевање Суботе данас слаже са оним чему нас учи 2. Мојсијева 16?

ЗНАК ЗАВЕТА

„Зато ће чувати синови Израиљеви Суботу празнујући Суботу од кољена до кољена завјетом вјечним. То је знак између Мене и синова Израиљевих довијека; јер је за шест дана створио Господ небо и Земљу, а у седми дан почину и одмори се“ (2. Мојсијева 31,16.17).

Четири пута у Светом писму Субота је окарактерисана као „знак“ (2. Мојсијева 31,13.17; Језекиљ 20,12.20). „Знак“ није „симбол“ у смислу да нешто природно представља, да упућује на то, или да подсећа на нешто друго, зато што поседује сличне особине (на пример, песница као симбол често означава „моћ“ или „силу“). У Библији, Субота као „знак“ била је спољашњи знак, предмет или стање чија је сврха била да пренесе препознатљиву поруку. У самом том знаку није било ничега што би га посебно везивало за завет. Субота је била знак завета „између мене и вас од кољена до кољена“ (2. Мојсијева 31,13) само зато што је Бог тако рекао.

Зашто би Господ употребио Суботу као знак завета? Шта је то у вези са Суботом што је чини тако прикладним симболом спасоносног односа са Богом? С обзиром да је кључни аспект завета чињеница да смо спасени благодаћу, да дела не могу да нас спасу, шта је то у вези са самом Суботом што је чини добрим симболом тог односа? (Видети 1. Мојсијева 2,3; Јеврејима 4,1-4.)

Оно што фасцинира у вези са Суботом као знаком завета милости је чињеница да су Јевреји вековима схватили Суботу као знак месијанског искупљења. Они су у Суботи видели предукус спасења преко Месије. С обзиром да ми спасење схватамо као нешто што се дешава само на основу благодати, и да је завет у ствари завет благодати, повезаност између Суботе, искупљења и завета постаје јасна (видети 5. Мојсијева 5,13-15). Према томе, Субота је знак Божје спасоносне благодати, а не знак спасења делима.

Како ви разумете шта значи „одмор“ суботом? Како се ви одмарате суботом? Шта радите другачије тог дана, због чега он постаје „знак“? Да ли би неко ко вас познаје могао на основу вашег живота да запази да је Субота за вас заиста посебан дан?

ЗНАК ПОСВЕЋЕЊА

„Суботе моје чувајте, јер је знак између мене и вас од кољена до кољена, да знате да сам Ја Господ који вас посвећујем“ (2. Мојсијева 31,13).

Изузетно богат текст о Суботи је 2. Мојсијева 31,12-17, који следи након Господњих упутстава за изградњу светилишта и успостављање његових служби (2. Мојсијева 25,1 – 2. Мојсијева 31,11).

Схватање Суботе као „знака“ – видљивог, спољашњег и вечног знака између Бога и Његовог народа – овде је по први пут изражено на тај начин. Сам текст садржи неке фасцинантне појмове који су вредни нашег проучавања. Две нове идеје су повезане у овом тексту:

1. Субота као знак знања
2. Субота као знак посвећења

Размотримо аспект тог знака који се односи на знање. Јеврејско схватање знања обухватало је интелектуалне, релационе и емотивне аспекте. „Знати“ није значило једноставно познавати чињенице, поготову кад се радило о некој особи. То је значило имати важан однос с неким кога познајемо. Отуда је познавати Господа значило бити у исправном односу с Њим – „служити“ Му (1. Дневника 28,9), „бојати“ Га се (Исаија 11,2), „веровати“ Му (Исаија 43,10), „уздати“ се у Њега, „тражити“ Га (Псалми 9,10) и „призивати“ Његово име (Јеремија 10,25).

Потражите текстове наведене у претходном пасусу. **Како нам ти текстови помажу да разумемо шта значи „познавати“ Господа?**

Осим тога, Субота је значајна и као знак посвећења. Она означава да Господ „посвећује“ свој народ (упоредите 3. Мојсијева 20,8) чинећи га „светим“ (5. Мојсијева 7,6).

Процес посвећења је у истој мери дело Божје искупљујуће љубави као што су то и Његово дело спасења и очишћења. Праведност (оправдање) и посвећење су Божји посао: „Ја сам Господ који вас посвећујем“ (3. Мојсијева 20,8). Дакле, Субота је знак који преноси знање о Богу као Посветитељу. „Субота дата свету као знак који упућује на Бога као Створитеља, исто је тако знак који упућује на Њега као Посветитеља.“ – Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 6, p. 350.

Размишљајте о Суботном дану и процесу посвећења којим постајемо свети. Коју улогу држање Суботе има у том процесу? Како Господ може да искористи наше искуство држања Суботе да би нас посветио?

ПОДСЕЋАЊЕ НА СУБОТУ

„Сјећај се дана од одмора да га светкујеш“ (2. Мојсијева 20,8).

Субота је била знак ког је човек требало да се „сећа“. Употреба речи „сећање“ може да послужи у разне сврхе. Прво, сећати се нечега значи гледати уназад, осврнути се на прошлост. У том случају, Субота нам указује на „fiat Стварање“ (fiat /латински/ – „нека буде“), чији је врхунац било успостављање Суботе као седмичног дана за одмор и посебно заједништво са Богом.

Заповест да се сећамо односи се и на садашњост. Ми не треба само да се „сећамо“ Суботе (2. Мојсијева 20,8), већ треба и да је „светкујемо“ и „држимо“ (видети 5. Мојсијева 5,12). Дакле, Субота је важна за нас и у садашњости.

Коначно, сећање на Суботу нас упућује да гледамо унапред – у будућност. Онај ко се сећа да држи Суботу има обећавајућу, богату и смислену будућност са Господаром Суботе. Он остаје у заветном односу зато што остаје у Господу. И поново, кад схватимо да завет представља однос између Бога и човечанства, Субота, која може много да допринесе јачању тог односа, добија посебан значај. Заиста, сећајући се Стварања и Створитеља, Божји народ се такође присећа Божјих милостивих дела спасења (видети стих 5. Мојсијева 5,14 у којем се Субота, у овом контексту, сагледава као знак ослобођења из Египта, симбол коначног избављења које налазимо у Богу). Стварање и обновљење (ново стварање) чине целину. Прво омогућава друго. Субота је знак који преноси поруку да је Бог Створитељ света и Родоначелник нашег спасења.

„Светковањем Суботе ми показујемо да смо Његов народ. Његова Реч проглашава Суботу знаком на основу ког се препознаје народ који држи заповести... Они који држе Божји закон биће једно с Њим у великој борби која се зачала на небу између Бога и сотоне.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 2, p. 160.

Размотрите ту изјаву слушкиње Господње. Шта је то у вези са Суботом због чега се на основу ње може препознати „народ који држи заповести“, можда чак и пре него на основу било које друге заповести?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи *Стварање, патријарси и пророци* од Елен Вајт прочитајте поглавље под насловом „Од Црвеног мора до Синаја“, стр. 295-297 (оригинал). Ако сте у могућности, прочитајте и следеће: Ellen G. White, *The SDA Bible Commentary*, vol. 7 pp. 968-970; *Testimonies for the Church*, vol. 6, „The Observance of the Sabbath“, pp. 349–351.

Десет заповести темељно и свеобухватно дефинишу божанско-људске и људско-људске односе. Заповест у средишту Декалога је заповест о Суботи. Она на посебан начин открива идентитет Господара Суботе и указује на опсег Његовог ауторитета и власништва. Запазите следећа два аспекта: (1) идентитет Божанства – Јахве (Господ), који је Створитељ (2. Мојсијева 20,11; 2. Мојсијева 31,17), и који зато заузима јединствен положај; (2) опсег Његовог власништва и ауторитета – небо, земља, море и све што је у њима (2. Мојсијева 20,11; упоредити са 2. Мојсијева 31,17). На основу та два аспекта, видимо да заповест о Суботи има карактеристике типичне за печате коришћене приликом склапања древних блискоисточних међународних споразума. Ти печати су обично утискивани у средиште документа, а такође су садржавали: (1) идентитет њиховог божанства (обично неког паганског бога) и (2) опсег његовог власништва и ауторитета (обично географска област унутар одређених граница).

„Посвећење Духом поставља линију разграничења између оних који имају Божји печат и оних који светкују лажни дан од одмора.

Кад тај испит дође, јасно ће се показати шта је жиг звери. То је светковање недеље...

Бог је одредио седми дан као своју Суботу. (Цитиран текст 2. Мојсијева 31,13.17.16) На тај начин је дата јасна разлика између верних и неверних. Они који желе да имају Божји печат на својим челима морају светковати Суботу из четврте заповести.“ – Ellen G. White, *The SDA Bible Commentary*, vol. 7, pp. 980, 981.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Прочитајте стих 3. Мојсијева 19,30. Запазите како он повезује светилиште са Суботом. С обзиром на оно што смо досад научили о томе шта Субота означава, како бисмо објаснили зашто та повезаност има тако много смисла?
2. Поставите себи питање: Да ли је светковање Суботе ојачало мој ход са Господом? Ако није, које промене можете да унесете?

Закључак: Субота је заветни знак који сеже унапред до времена кад ће се план спасења довршити. Она упућује и уназад на Стварање, а као знак завета благодати, скреће нам пажњу на коначно обновљење, кад Бог све буде наново створио.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Јеремија 31,31-34; Матеј 5,17-28; Осија 2,18-20; Исаија 56,6.7; Јеврејима 8,7.8; Јеврејима 10,4; Матеј 27,51.

Текст за памћење: „Ево, иду дани, говори Господ, кад ћу учинити с домом Израиљевијем и с домом Јудинијем нов завјет“ (Јеремија 31,31).

Стрип у једном часопису од пре више година приказивао је директора неког предузећа како стоји пред групом других руководиоца. Држао је у рукама кутију детерџента, показујући је осталима. Поносно је упирао прстом на реч „Ново“ исписану великим црвеним словима на кутији, што је требало да значи, наравно, да је реч о новом производу. Али, онда је директор рекао: „Реч ‘Ново’ на кутији је заправо то што је ново.“ Другим речима, сва промена, сва новина, састојала се једноставно у тој речи „Ново“ на кутији. Све остало је било исто.

У извесном смислу, могло би се рећи да то важи и за нови завет. Основ завета, основна нада коју он има за нас, основни услови под којима је дат, исти су као они које налазимо у старом завету. То је одувек био завет Божје благодати и милости, завет заснован на љубави која надилази људске мане и поразе.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Које паралеле постоје између старог и новог завета? Коју улогу закон има у склопу завета? С ким су ти завети начињени? На шта се мисли у Јеврејима посланици када се говори о „бољем завету“? (Јеврејима 8,6). Какав однос постоји између завета и небеског светилишта?

ЕВО, ИДУ ДАНИ...

Прочитајте текст Јеремија 31,31-34 и одговорите на следећа питања:

1. Ко иницира завет?
2. О чијем закону је ту реч? Који је то закон?
3. Који стихови наглашавају какву врсту односа Бог жели да има са својим народом?
4. Који Божји чин у корист Његовог народа представља основу тог заветног односа?

Јасно је: Нови завет је нешто што се не разликује много од старог завета склопљеног са Израелом на гори Синај. Заправо, проблем са Синајским заветом није се огледао у томе што је он био стар или превазиђен. Проблем је, у ствари, био у томе што је он прекршен (видети Јеремија 31,32).

Одговори на питања која смо поставили на почетку, од којих се сви налазе у уводном тексту, показују да многи видови „старог завета“ остају исти и у новом. „Нови завет“ је, у извесном смислу, „обновљени завет“. То је завршетак, или испуњење оног првог.

Обратите пажњу на последњи део текста Јеремија 31,34 где Господ каже да ће Он опростити безакоње и грех свог народа. Иако Господ каже да ће написати закон на нашем срцу и ставити га унутар нас, Он ипак наглашава да ће опростити наше грехе и безакоње, који нарушавају закон исписан на нашем срцу. Да ли уочавате икакву противречност или тензију између тих тврдњи? Ако не, како то објашњавате? Шта значи, као што пише у Римљанима 2,15, имати закон исписан унутар свог срца? (Матеј 5,17-28).

Ако погледате уводни текст за данас, како бисте га могли употребити као одговор на тврдњу да је Десет заповести (или, конкретно, Субота) нешто што је укинато новим заветом? Како би се тај текст, напротив, могао употребити као доказ непролазности закона?

ДЕЛО СРЦА

У тренутку кад се јужно царство Јуде ближило своме крају, а народ био одведен у вавилонско ропство, Бог је преко пророка Јеремије најавио „нови завет“. Било је то први пут да се тај појам помиње у Библији. Међутим, пред пропаст северног царства од 10 израелских племена (неких сто педесет година пре Јеремијиног времена), такође је поменута идеја о још једном завету, овог пута од стране пророка Осије (Осија 2,18-20).

Прочитајте текст Осија 2,18-20. Запазите паралелу између онога што Господ ту каже свом народу и онога што је речено у тексту Јеремија 31,31-34. Која заједничка слика је ту употребљена, и шта то поново говори о основном значењу и природи завета?

У историјским тренуцима кад су Божји планови за Његов заветни народ били ометани њиховом побуном и неверовањем, Он је слао пророке да објаве како заветној историји с Његовим верникама није дошао крај. Без обзира колико је народ неверан, без обзира на отпад, побуну и непослушност међу њима, Господ још увек објављује да је спреман да уђе у заветни однос са свима онима који су спремни да се покају, послушају и позову на Његова обећања.

Потражите следеће текстове. Мада се у њима завет не помиње конкретно, које елементе у њима налазимо, а који су одраз принципа новог завета?

- Језекиљ 11,19 _____
- Језекиљ 18,31 _____
- Језекиљ 36,26 _____

Господ ће нам дати „срце да Ме познају да сам Ја Господ“ (Јеремија 24,7). Он поручује: „Извадићу из тијела њихова камено срце и даћу им срце месно“ (Језекиљ 11,19). Бог ће нам обезбедити „ново срце и нов... дух“ (Језекиљ 36,26). Он такође каже: „Дух свој метнућу у вас“ (Језекиљ 36,27). То Божје дело представља основ новог завета.

Ако би вам неко пришао и рекао: „Желим ново срце, желим да закон буде исписан на мом срцу, желим срце које познаје Господа – али не знам како да га добијем“, шта бисте му рекли?

СТАРИ И НОВИ ЗАВЕТ

„А туђине који пристану уз Господа да Му служе и да љубе име Господње, да Му буду слуге, који год држе Суботу да је не оскврне и држе завет Мој, њих ћу довести на свету гору своју и развеселићу их у дому својем молитвеном; жртве њихове паљенице и друге жртве биће угодне на олтару Мом, јер ће се дом Мој звати Дом Молитве свијем народима“ (Исаија 56,6.7).

Јеремија тврди да нови завет треба да се успостави „с домом Израилевијем“ (Јеремија 31,33). Да ли то онда значи да само дословни Аврамови потомци, Јевреји по крви и рођењу, треба да приме заветна обећања?

Не! То није било тако чак ни у старозаветна времена. Тачно је, наравно, да су јеврејском народу, као целини, дата заветна обећања. Међутим, то не искључује никог другог. Напротив, сви – Јевреји и незнабошци, били су позвани да узму удела у обећањима, али су претходно морали пристати да уђу у заветни однос. То се није променило ни до данас.

Прочитајте уводни текст из Књиге пророка Исаије. Који услови се ту износе пред оне који желе да служе Господу? Има ли икакве стварне разлике између онога што је Бог тражио од њих и оног што тражи од нас данас? Објасните свој одговор.

Премда се тај нови завет назива „бољим“ (погледати поуку од среде), нема никакве стварне разлике у основним елементима који сачињавају и стари и нови завет. То је тај исти Бог који нуди спасење на исти начин – посредством благодати (2. Мојсијева 34,6; Римљанима 3,24). То је тај исти Бог што тражи народ који ће се вером позивати на Његова обећања о опроштењу (Јеремија 31,34; Јеврејима 8,12). То је тај исти Бог који настоји да напише закон на срцима оних који ће Га вером следити (Јеремија 31,33; Јеврејима 8,10), било да су Јевреји или незнабошци.

У Новом завету, Јевреји, одговарајући на позив благодати, примили су Исуса Христа и Његово еванђеље. Једно време они су били жила куцавица цркве, „Остатак... по избору благодати“ (Римљанима 11,5), за разлику од оних који „заслијепише“ (Римљанима 11,7). У исто време, незнабошци, који пре тога нису веровали, прихватили су еванђеље и били накалемљени на Божји истински народ, састављен од верника, без обзира ком народу или раси су припадали (Римљанима 11,13-24). Тако су незнабошци, „у оно вријеме без Христа, одвојени од друштва Израилева, и без дијела у заветима обећања“ (Ефесцима 2,12), Христовом крвљу приближени Богу и Његовом народу. Христос је „Новоме завету Посредник“ (Јеврејима 9,15) за све вернике, без обзира на њихову националност или расу.

„БОЉИ ЗАВЕТ“ (Јеврејима 8,6)

Јуче смо видели да су стари и нови завет, у погледу основних елемената, заправо исти. Суштина је спасење вером у Бога који нам опрашта грехе, не због нечега вредног у нама, већ само захваљујући Његовој благодати. Као резултат тог опроштења, ми ступамо с Њим у однос у којем Му се предајемо у вери и послушности.

И поред тога, Јеврејима посланица нови завет назива „бољим заветом“. Како разумемо шта то значи? У ком смислу је један завет бољи од другог?

Који је то недостатак довео до „неуспеха“ старог завета? (Јеврејима 8,7.8).

Проблем са старим заветом није био сам завет, већ неуспех људи да га се држе вером (Јеврејима 4,2). Предност новог завета огледа се у томе што се Исус – уместо да буде представљен само животињским жртавама (као у старом завету) – сада појављује у реалности своје смрти и првосвештеничке службе. Другим речима, спасење које је понуђено у старом завету исто је као и оно понуђено у новом. Ипак, у склопу новог завета, дато нам је веће, потпуније откривење Бога завета и Његове љубави према палом човечанству. То је бољи завет у смислу да је све оно о чему уче симболи и типови Старог завета нашло своје испуњење у Исусу, чији су безгрешни живот, смрт и првосвештеничка служба били симболички представљени кроз службе у земаљском светилишту (Јеврејима 9,8-14).

Сада, међутим, уместо симбола, типова и примера, имамо Исуса лично, не само као заклано Јагње чија је крв проливена ради наших греха (Јеврејима 9,12), већ и као Онога који стоји у својству нашег Првосвештеника на небу, посредујући за нас (Јеврејима 7,25). Премда је спасење које Он нуди исто, то потпуније откривење Њега и спасења које у Њему налазимо, као што је откривено у новом завету, чини тај завет надмоћнијим у односу на стари.

Прочитајте текстове Јеврејима 8,5 и Јеврејима 10,1. Коју реч аутор користи да би описао службе у старозаветном светилишту? Како нам употреба те речи помаже да разумемо надмоћност новог завета?

Размислите о следећем: Зашто нам сазнање о Христовом животу, смрти и првосвештеничкој служби за нас пружа боље разумевање Бога у односу на оно које стичемо само на основу ритуалне службе приношења животињских жртава у овоземаљском светилишту?

НОВОЗАВЕТНИ СВЕШТЕНИК

Јеврејима посланица ставља снажан нагласак на Исуса као нашег Првосвештеника у небеском светилишту. Заправо, најјасније излагање о новом завету налази се у Јеврејима посланици с њеним нагласком на Христу као Првосвештенику. То није случајност. Христова небеска служба је вишеструко повезана са обећањима новог завета.

Служба у светилишту Старог завета била је средство помоћу којег су научаване старозаветне истине. У њеном средишту били су жртва и посредовање. Животиње су се клале, а свештеник је посредовао њиховом крвљу. То су, наравно, све били симболи спасења које налазимо у Исусу. Никаквог спасења није било у њима самима.

Прочитајте Јеврејима 10,4. Зашто се спасење није могло наћи у смрти тих животиња? Зашто смрт животиње није довољна да би донела спасење?

Све те жртве, заједно са свештеничким посредовањем које их је пратило, нашли су своје испуњење у Христу. Исус је постао Жртва на чијој крви се заснива нови завет. Христова крв је озваничила нови завет, учинивши синајски завет и његове жртве „старим“ и неважећим. Права жртва је принета, једанпут и за све (Јеврејима 9,26). Након што је Христос умро, није било потребе да се више иједна животиња закоље. Служба у старозаветном светилишту испунила је своју сврху.

Прочитајте текст Матеј 27,51 који говори о томе како се завеса у овоземаљском светилишту поцепала кад је Исус умро. Како нам тај догађај помаже да разумемо зашто је земаљско светилиште замењено?

Повезана с тим животињским жртвама, наравно, била је и служба свештеника, Левита који су приносили жртве и посредовали за народ у земаљском светилишту. Када је приношење жртава завршено, и потреба за њиховом службом је такође престала. Све се испунило у Исусу, који сада врши службу сопственом крвљу у светилишту на небу (видети Јеврејима 8,1-5). Јеврејима посланица посебно истиче Христа као нашег Првосвештеника на небу, који улази у Светињу приносећи сопствену крв (Јеврејима 9,12) и посредујући у нашу корист. То је основ наде и обећања које имамо у новом завету.

Како се осећате због сазнања да, чак и сада, Исус приноси своју крв на небу у вашу корист? Колико поверења и сигурности вам то пружа у погледу спасења?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Узимајући са својим ученицима удела у хлебу и вину, Христос се обавезао да ће им бити Откупитељ. Поверио им је нови завет којим, сви који га приме, постају Божја деца и сунаследници са Христом. Овим заветом сваки благослов који Небо може да поклони за овај живот и живот који ће доћи припада њима. Дело овог завета морало је да буде потврђено Христовом крвљу. Обред Вечере Господње треба стално да подсећа ученике на бесконачну Жртву, која је принесена за свакога од њих појединачно као члана пале људске породице.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 659 (оригинал).

„Најизразитије обележје тог завета мира је обилно богатство милости и праштања које се нуди грешнику ако се покаје и остави своје грехе. Свети Дух описује Јеванђеље као спасење нежном милошћу нашега Бога. ‘Јер ћу бити милостив неправдама њиховим и греха њихових и безакоња њихових нећу више спомињати’ (Јеврејима 8,12). Да ли је Бог одступио од правде показујући милост према грешнику? Не. Бог не може да омаловажи свој закон допуштајући да се он некажњено крши. Према новом завету, савршена послушност је услов за живот. Ако се грешник покаје и призна своје грехе, добиће помиловање. Захваљујући жртви коју је Христос принео за њега, опроштење му је осигурано. Христос је задовољио захтеве закона уместо сваког грешника који верује и који се каје.“ – Елен Г. Вајт, Божја задивљујућа благодат, стр. 138 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Каква је предност имати закон записан у срцу, а не само на каменим плочама? Који је лакше заборавити, закон написан на камену или онај у срцу?
2. Још од пада човечанства, спасење се могло наћи само преко Исуса, мада се та истина откривала на различите начине у различитим историјским епохама. Зар то исто не важи и кад је реч о завету?
3. Погледајте други цитат Елен Вајт у данашњој поуци. На шта она мисли кад каже да се „савршена послушност“ захтева кад је у питању заветни однос? Ко је једини показао „савршену послушност“? Како та послушност одговара на захтеве које закон поставља пред нас?

Закључак: Нови завет представља веће, потпуније и боље откривење плана спасења. Ми који узимамо учешћа у њему чинимо то на основу вере, вере која се испољава кроз послушност закону записаном у нашем срцу.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ

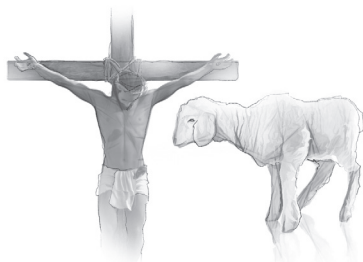

НОВОЗАВЕТНО СВЕТИЛИШТЕ

Текстови за проучавање у току седмице: 2. Мојсијева 25,8; Исаија 53,4-12; Јеврејима 10,4; Јеврејима 9,14; Јеврејима 8,1-6; 1. Тимотију 2,5.6.

Текст за памћење: „И зато је Новоме завјету Посредник, да кроз смрт, која би за откуп од престапа у првоме завјету, обећање вјечнога наслеђства приме звани“ (Јеврејима 9,15).

Ноћ без месечине, са небом црним као просуто мастило, обавијала је Френка својим сенкама док је ходао празним градским улицама. После извесног времена зачуо је кораке иза себе. Неко га је следио у тами. А онда га је тај неко сустигао и обратио му се: „Да ли сте ви Френк, штампар?“

„Јесам. Али откуд ви то знате?“

„Заправо“, одговорио је незнанац, „ја вас не познајем. Али веома добро познајем вашег брата, а ваш стас, начин хода и покрети су ме, чак и у овом мраку, толико подсетили на њега да сам, пошто ми је рекао да има брата, претпоставио да сте то ви.“

Ова прича добро илуструје једну моћну истину у вези са службом у израелској светињи. Била је то, каже Библија, сенка, тип, слика одређене реалности. Ипак, те сенке и слике биле су довољне да предскажу и открију истине које су представљале Христову смрт и првосвештеничку службу у небеском светилишту.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Зашто је Бог желео да Израелци саграде светилиште? Чему нас то светилиште учи у вези са Христом као нашом Заменом? Шта Исус ради на небу као наш Представник?

ОДНОСИ

„И намјестићу стан свој међу вама, и душа моја неће мрзети на вас. И ходићу међу вама, и бићу вам Бог, и ви ћете бити Мој народ“ (3. Мојсијева 26,11.12).

Једно би до сад већ требало да је јасно – било у старом или новом завету, Господ тежи да оствари близак, топао однос са својим народом. Завет, у основи, заправо помаже да се успоставе (у недостатку боље речи) „правила“ у том односу.

Однос је од пресудне важности унутар завета, без обзира на време и контекст. Да би однос постојао, треба да дође до узајамне повезаности, комуникације и контакта, што посебно важи за смртне, погрешиве, неповерљиве људе. Господ је, наравно, знајући то, преузео иницијативу како би био сигуран да нам се открио у довољној мери да бисмо, у својим људским границама, могли да се повежемо с Њим на смислен начин.

Прочитајте текст 2. Мојсијева 25,8 – Господњи налог Израелу да начине светилиште. Шта Господ наводи као разлог из ког жели да они то учине?

Одговор на то питање, наравно, покреће следеће питање, а то је: Зашто? Зашто Господ жели да настава међу својим народом?

Истина би се, можда, могла наћи у стиховима које смо навели у нашем уводном тексту. Запазите да Господ хоће да „намести стан“ (или „да настава“) међу њима. А онда каже да их неће „мрзети“. Затим, додаје да ће „ходити“ међу њима и да ће им бити Бог, док ће они бити Његов народ (3. Мојсијева 26,11.12). Погледајте елементе које налазимо у том тексту. Поново се аспект узајамних односа врло јасно истиче.

Одвојте пар минута да бисте анализирали текстове 3. Мојсијева 26,11.12 и 2. Мојсијева 25,8. Запишите како се сви ти различити елементи уклапају у замисао да Господ жели да изгради однос са својим народом?

Обратите посебну пажњу на речи: „Душа моја неће мрзети на вас.“ Шта је то у вези са светилиштем што обезбеђује начин да пали, грешни људи буду прихваћени од Господа, и зашто је то толико важно за процес успостављања завета?

ГРЕХ, ЖРТВА И ПРИХВАТАЊЕ (Јеврејима 9,22)

У оквиру Старог завета, божански одређен начин на који је грешник могао да се ослободи греха и кривице подразумевао је животињске жртве. Израелски жртвени систем је детаљно изложен у 3. Књизи Мојсијевој, од 1. до 7. поглавља. Велика пажња посвећивала се употреби и одстрањивању крви приликом приношења разних врста жртава. У ствари, улога крви у жртвеним ритуалима је оно што повезује све елементе израелског жртвеног система.

Особа која је згрешила – и на тај начин нарушила заветни однос и закон који га регулише – могла је да обнови пуно заједништво са Богом и људима доносећи животињску жртву као замену. Жртве и ритуали били су Богом дано средство за очишћење од греха и кривице. Они су успостављени да би се грешник очистио, тако што у његов лични грех и кривица уношени у светилиште шкропљењем крвљу, чиме се обнављало заједништво и пун заветни однос покајника са Богом који је личност – Господ који спасава.

Како нам појмови које смо навели у претходном тексту помажу да одговоримо на питање с краја јучерашњег проучавања?

Какав су пророчки значај имале животињске жртве? (Исаија 53,4-12; Јеврејима 10,4).

Старозаветне животињске жртве биле су божански одређено средство за ослобађање грешника од греха и кривице. Оне су мењале грешников статус од кривца који заслужује смрт у оног коме је опроштено и који је поново примљен у заветни божанско-људски однос. Али те животињске жртве су по својој природи, у извесном смислу, имале пророчку улогу. Уосталом, ниједна животиња није могла бити одговарајућа замена за искупљење од људског греха и кривице. Павле то изражава сопственим речима: „Јер крв јунчија и јарчија не може узети гријеха“ (Јеврејима 10,4). Према томе, животињска жртва је требало унапред да укаже на долазак божанско-људског Слуге Божјег, који ће умрети заменичком смрћу за грехе света. Управо кроз тај процес грешник бива помилован и прихваћен од Господа, чиме се поставља темељ заветног односа.

Ставите се у положај некога ко је живео у старозаветно време, кад су животиње жртвоване у храму. С обзиром на то колико су животиње биле важне за њихову економију, културу и начин живота, чему је требало да их те жртве поуче у вези са ценом греха?

ЗАМЕНА

„Који даде Себе за гријехе наше да избави нас од садашњег свијета злога, по вољи Бога и Оца нашега“ (Галатима 1,4).

Нема сумње – једна од кључних тема (ако не и једина кључна тема) Новог завета је то да је Исус Христос умро као Жртва за грехе света. Та истина је основ читавог плана спасења. Теологија која оспорава помирење Христовом крвљу одриче се срца и душе хришћанства. Крст без крви не може никога да спасе.

Дубоко размислите о данашњем уводном стиху, а онда одговорите на следећа питања: Да ли је Исус добровољно умро? За кога је Он умро? Шта је Његова смрт требало да оствари?

Замена је кључ за читав план спасења. Због својих греха, ми заслужујемо да умремо. Христос, из љубави према нама, „даде Себе за гријехе наше“ (Галатима 1,4). Он је умро смрћу коју ми заслужујемо. Смрт Христа као Замена за грешника је велика истина из које све друге истине проистичу. Наша нада у обновљење, слободу, опроштење и вечни живот у рају почива на ономе што је Исус учинио дајући себе за наше грехе. Без тога би наша вера била бесмислена. Могли бисмо, у том случају, своју наду и поверење полагати и у стању рибе. Спасење долази једино путем крви, и то крви Христове.

Потражите следеће текстове: Матеј 26,28; Ефесцима 2,13; Јеврејима 9,14; 1. Петрова 1,19. Шта нам они говоре о тој крви? Какву улогу, онда, крв има у плану спасења?

„Нија Божја воља да будемо неверљиви и да мучимо своју душу страховањем да нас Бог неће прихватити зато што смо грешни и недостојни... Ви можете рећи: ‘Знам да сам грешник и да је то разлог што ми је неопходан Спаситељ... Немам никакве заслуге нити доброту на основу чега бих могао да полажем право на спасење, али приносим Богу свепомирујућу крв безгрешног Божјег Јагњета, које је узело на себе грехе света. То је моја једина молба.’“ – Елен Г. Вајт, Вера којом живим, стр. 100 (оригинал).

Размишљајте о наведеном цитату Елен Вајт. Препричајте га својим речима. Дајте му личну ноту. Примените га на своје страхове и боли, а онда запишите шта обећања која он садржи пружају вама. Какву наду имате захваљујући крви новог завета?

НОВОЗАВЕТНИ ПРВОСВЕШТЕНИК

У средишту службе у овоземаљском светилишту, у ком је Бог изабрао да пребива међу својим народом, било је жртвовање животиња. Ипак, служба се није завршавала смрћу тих створења. Свештеник је том крвљу у светилишту вршио службу у корист грешника, након што би сама жртва била убијена.

Међутим, читава та служба, била је само сенка, симбол онога што ће Христос учинити за свет. Дакле, као што се симболичка служба у светилишту није завршавала смрћу животиње, тако се ни Христова служба за нас није завршила Његовом смрћу на крсту.

Проучите текст Јеврејима 8,1-6. Молите се над тим стиховима. Тражите од Господа да вам помогне да разумете о чему је ту реч и зашто је важно да ми то знамо. Кад завршите, **запишите** сопственим речима коју поруку нам Господ, по вашем мишљењу, упућује преко тих стихова. Запитајте се такође: **Како нам ти текстови помажу да разумемо нови завет?**

Као што је постојало овоземаљско светилиште, свештенство и служба под старим заветом, тако постоји и небеско светилиште, небеско свештенство и небеска служба под новим заветом. Али оно што је било само симбол, слика и сенка (Јеврејима 8,5) у старом, постало је реалност у новом завету.

Осим тога, уместо животиње која нема осећај за морал, ми као своју замену имамо безгрешног Исуса. Уместо животињске крви, имамо Христову крв. Уместо светилишта које су људи начинили, приступамо „истинитој Скинији, коју начини Господ, а не човјек“ (Јеврејима 8,2). А уместо неког смртног, погрешивог свештеника, ми имамо за свог Првосвештеника Исуса који обавља службу у нашу корист. Имајући то на уму, размислите о Павловим речима: „Како ћемо је (праведну плату) избјећи не маривиши за толико спасеније...?“ (Јеврејима 2,3).

Размислите и о следећем: Исус је живео безгрешним животом уместо вас, умро је уместо вас, и сада се налази на небу, где служи у светилишту заступајући вас. Све је то учињено да бисте ви били спасени од страшних, коначних последица греха. Планирајте да у наредним данима говорите с неким о тој предивној висти, с неким коме мислите да је потребно да то чује. На основу данашње поуке, осмислите унапред шта ћете рећи.

НЕБЕСКА СЛУЖБА (ЈЕВРЕЈИМА 9,24)

Проучите текст Јеврејима 9,24, поготово у контексту у ком је дат, као објашњење Христове службе на небу након Његове жртвене смрти у нашу корист. Мада се много може рећи, желимо да се усредсредимо на једно – на израз који се налази на самом крају, а који каже да се Христос сада појављује у Божјем присуству ради нас.

Размислите шта то значи. Ми, грешни, пали људи; ми, који бисмо били спржени светлошћу Божје славе кад бисмо се с њом сада суочили; ми, ма колико да смо лоши били, ма колико дрско да смо кршили Божји свети закон, имамо Некога ко се показује у Божјем присуству ради нас. Ми имамо Представника који стоји пред Оцем у наше име. Сетите се колико је Христос био пун љубави и спреман да опрости и прихвати док је боравио овде на земљи. Иста та Особа је сада наш Посредник на небу?

То је друга страна радосне вести. Не само што је платио казну за наше грехе, преузевши их на себе на Крсту (1. Петрова 2,24), већ и сада стоји у Божјем присуству као Посредник између неба и земље, између Божанства и човечанства.

То има савршеног смисла. Исус, који је истовремено Бог и Човек (безгрешни, савршени Човек), једини може да премости јаз између човечанства и Бога изазван грехом. Оно најважније што треба упамтити од свега овог (мада има пуно тога) јесте чињеница да постоји Човек, људско Биће, које може да саосећа са свим нашим тешкоћама, болима и искушењима (Јеврејима 4,14.15), а које нас управо сада представља пред Оцем.

„Јер је један Бог, и један Посредник између Бога и људи, Човек Христос Исус, који Себе даде у откуп за све, за свједочанство у своје вријеме“ (1. Тимотију 2,5.6). Које две улоге тај текст приписује Исусу, и како су те улоге предсказане службом у овоземаљском светилишту?

Сјајна вест новог завета је да сада, захваљујући Исусу, покајани грешници имају Некога ко их представља на небу пред Оцем, Некога ко је за њих стекао нешто што сами никад не би могли да стекну, а то је савршена праведност, једина праведност која се може одржати у Божјем присуству. Исус, са том савршеном праведношћу, коју је у свом животу постигао кроз страдање (Јеврејима 2,10), стоји пред Богом, захтевајући за нас опроштење греха и власт над грехом, јер без тога не бисмо имали наду ни сада а поготову не на суду.

Молите се и размишљајте о тој идеји о људском бићу, о Некоме ко је одолео искушењу да згрешни, како стоји пред Богом на небу. Шта то значи за вас лично? Коју врсту наде и охрабрења вам то доноси?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Ни најузвишенији анђео на небу није поседовао моћ да плати откуп ни за једну душу. Херувими и серафими имају само ону славу којом их је Творац обдарио као своја створења, а помирење човека са Богом могло се постићи само преко посредника који би био једнак Богу и поседовао особине које би Га оспособиле и прогласиле достојним да се код бесконачног Бога заложи за човека, а такође и да представи Бога овом палом свету. Човекова Замена и Јемац морао је да поседује људску природу – везу са људским родом који је требало да представља, а као Божји амбасадор морао је да има удела у божанској природи – везу са Бесконачним, како би открио Бога овом свету и био посредник између Бога и човека.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 257.

„Исус је наставио: Као што Ме ви признајете пред људима, тако ћу Ја признати вас пред светим анђелима. Ви треба да будете Моји сведоци на Земљи, канали кроз које ће моћи да протиче Моја милост за исцељење света. На тај начин бићу ваш Представник на небу. Отац не гледа ваш грешни карактер, већ вас види обучене у Моје савршенство. Ја сам Посредник преко кога ће небески благовести доћи до вас. Сваки који Ме признаје узимајући удела у Мојој жртви за изгубљене, биће признат као судеоник у слави и радости откупљених.“ – Елен Г. Вајт, Чежња векова, стр. 357 (оригинал).

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Прочитајте следеће текстове: Римљанима 5,2; Ефесцима 2,18 и Ефесцима 3,12. Шта они то говоре што нам помаже да разумемо наш приступ Оцу преко Исуса?
2. Погледајте други цитат Елен Г. Вајт наведен у данашњој поуци. Запазите како она објашњава улогу посредника. Кад нас погледа, Отац не види наш грешни карактер, већ Христову савршену праведност. Размислите шта то значи и разговарајте о томе у разреду.
3. Осврнувши се на оно што смо проучавали ове седмице, запитајте се како бисте одговорили на следеће питање: „У реду, значи Христос се налази у светилишту на небу. Па шта онда? Шта то значи на свакодневном, практичном плану?“

Закључак: Старозаветни жртвени систем био је замењен новозаветним, али уместо да грешни свештеници жртвују животиње у овоземаљском светилишту, сада имамо Исуса, нашу савршену Жртву. Он нас представља пред Оцем у светилишту на небу, што је основ новог завета и његових обећања.

МОЈИ ЗАКЉУЧЦИ И ОДЛУКЕ

Текстови за проучавање у току седмице: Галатима 6,14; Римљанима 6,23; 1. Јованова 5,11.13; Римљанима 4,1-7; 3. Мојсијева 7,18; 3. Мојсијева 17,1-4; Римљанима 5,1.

Текст за памћење: „А да се законом нико не оправдава пред Богом, познато је: Јер праведник од вјере живљеће“ (Галатима 3,11).

Око седам векова пре Христа, песник Хомер је написао Одисеју, причу о великом ратнику Одисеју који је, после Тројанског рата у ком је опљачкао град Троју, отпочео десетогодишње путовање у покушају да се врати на своју родну Итаку. Путовање је трајало тако дуго зато што се суочавао са бродоломима, побунама, олујама, чудовиштима и другим препрекама које су га ометале да достигне свој циљ. Коначно, пошто су закључили да је Одисеј довољно пострадао, богови су допустили том уморном ратнику да се врати свом дому и породици. Он се кроз своје невоље, сложили су се, искупио за своје грешке.

У извесном смислу, и ми се, као и Одисеј, налазимо на дугом путовању кући. Пресудна разлика, међутим, огледа се у томе што ми, за разлику од Одисеја, никад не можемо „довољно пострадали“ да бисмо заслужили свој повратак. Раздаљина између неба и земље је превелика да бисмо се могли искупити за своје грешке. Ако будемо стигли кући, биће то само захваљујући Божјој благодати.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Зашто спасење мора да буде дар? Зашто је само Неко једнак Богу могао да искупи наше душе? Шта чини Аврама тако добрим представником вере? Шта значи то да нам се праведност „приписује“ или „урачунава“? Како можемо присвојити обећања и наду које нам Крст пружа?

РАЗМИШЉАЊЕ О ГОЛГОТИ

Старозаветни пут спасења по мојсијевском завету не разликује се од начина на који се спасавамо по новом завету. Било да је реч о старозаветним или новозаветним списима, о старом или новом завету, спасење се прима једино вером. Кад би се оно могло стећи на било који други начин као, на пример, делима, спасење би било нешто што нам с правом припада, нешто што би Створитељ био дужан да нам додели. Само они који не схватају озбиљност греха могу помислити да Бог има било какву обавезу да нас спасе. Напротив, ако уопште постоји нека обавеза, онда је то оно што ми дугујемо због кршења закона. Ми, наравно, не можемо да измиримо тај дуг. Срећом, Исус га је измирио уместо нас.

„Кад мушкарци и жене буду успели потпуније да схвате величину жртве коју је Величанство неба принело умирући уместо човека, тада ће се план спасења величати, а размишљање о Голготи будиће нежна, света, жива осећања у срцима хришћана. Хвалоспеви Богу и Јагњету биће у њиховом срцу и на њиховим уснама. Гордост и самољубље не могу да цветају у срцу које чува живо сећање на призоре са Голготе... Сва богатства овог света нису довољна да искупе једну једину умирућу душу. Ко може да измери љубав коју је Христос осећао према овом изгубљеном свету док је висио на крсту, страдајући због греха палих људи? Та љубав била је неизмерна, бескрајна.

Христос је показао да је Његова љубав јача од смрти. Водио је битку за човеково спасење, и мада је ушао у најстрашнији сукоб са силама таме, ипак, усред свега тога, Његова љубав је бивала све јача и јача. У горчини душе коју је трпео кад је Отац сакрио лице од Њега, отео му се јаук: ‘Боже Мој! Боже Мој! Зашто си ме оставио?’ Али Његова мишица је донела спасење. Цена човековог спасења била је плаћена, када су, у последњој борби душе, изговорене блажене речи које као да су одјекнуле читавим створеним светом: ‘Сврши се!..’

Призори са Голготе изазивају најдубља осећања. Неће вам се замислити ако та тема у вама побуди појачано одушевљење. То да је Христос, тако пун врлина, тако недужан, требало да претрпи тако болну смрт, носећи терет греха овог света, наш ум и машта никад неће моћи у потпуности да схвате. Ми не можемо да појмимо дужину, ширину, висину и дубину тако чудесне љубави. Размишљање о неупоредивим дубинама Спаситељеве љубави требало би да испуни ум, додирне и омекша душу, оплемени и уздигне осећања и потпуно преобрази карактер.“ – Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 2, pp. 212, 213.

Молите се над овим што је Елен Вајт ту написала. Имајући ове редове на уму, прочитајте текст Галатима 6,14 а онда поставите себи питање: На који начин ја могу да се хвалим крстом Исуса Христа?

ЗАВЕТ И ЖРТВА

„Знајући да се пропадљивијем сребром или златом не искуписте из сујетнога својег живљења, које сте видјели од отаца; него скупоцјеном крвљу Христа, као безазлена и пречиста Јагњета“ (1. Петрова 1,18,19).

Шта Петар овде мисли кад каже да се искуписмо?

Кад говори о Христовој искупитељској смрти на крсту, „откуп“ или цена на коју Петар упућује призива сећање на древну праксу ослобађања робова, тако што би неко платио цену за њих (обично неки рођак). Слично томе, Христос је нас откупио из ropства греху и његовом крајњем плоду – смрти. Али Он је то учинио својом „скупоценом крвљу“, својом заменичком и добровољном смрћу на Голготи. И поново, то је основ свих завета; без тога, завет постаје ништаван, јер Бог не би могао праведно да испуни свој део погодбе - да дарује вечни живот свима који верују.

Потражите следеће стихове: Римљанима 6,23; 1. Јованова 5,11.13. Која им је порука заједничка?

Ми имамо то обећање о вечном животу само зато што је Исус могао да премости јаз због којег смо изгубили вечни живот. Како је то било могуће? Само тако што је праведност и бескрајна вредност Створитеља лично покрила дуг који смо ми имали према прекршеном закону – толико је широк био јаз изазван грехом. На крају крајева, шта би то говорило о озбиљности Божјег вечног моралног закона, ако би неко смртно, ограничено, створено биће могло да плати цену за његово кршење? Једино Неко ко је раван самом Богу, у коме постоји непозајмљени, неизведени, вечни живот, могао је да плати откуп потребан да нас ослободи нашег дуга према закону. Тако су испуњена заветна обећања. На тај начин ми имамо обећање о вечном животу, чак и сад. Тако смо ми искупљени од греха и смрти.

Замислите да нечије дете у музеју баца балон испуњен мастилом на Рембрантову слику и потпуно је уништи. Та слика вреди милионе, а родитељи, чак и да продају све што имају, не би могли ни приближно да покрију тај дуг. У ком смислу нам та слика помаже да разумемо колико је озбиљна пукотина коју је изазвао грех, колико смо ми беспомоћни да је премостимо, и зашто је само Господ лично могао да плати тај дуг?

АВРАМОВА ВЕРА – 1. део

„И повјерована Аврам Богу, а Он му прими то у правду“ (1. Мојсијева 15,6).

Овај стих остаје један од најдубљих исказа у целом Светом писму. Он омогућава да се утврди пресудна истина библијске религије – истина о оправдању само вером, која је то била вековима пре него што је Павле написао Римљанима посланицу. Све то доказује да се од Едема надаље спасење увек добијало на исти начин.

Непосредни контекст овог стиха помаже нам да разумемо колико је заиста велика била Аврамова вера, који се уздао у Божје обећање о сину упркос свим физичким чињеницама које су то обећање чиниле наизглед немогућим. То је она врста вере која увиђа своју потпуну беспомоћност, која захтева потпуно предање себе и беспоговорно покоравање Господу. То је вера из које проистиче послушност. Таква је била Аврамова вера која му је урачуната „у правду“.

Зашто Библија каже да му је то „урачунато“ или „примљено“ као праведност? Да ли је Аврам лично био „праведан“ у смислу у ком је Бог праведан? Шта је он учинио недуго након што га је Бог прогласио праведним, што нам помаже да разумемо зашто му је та праведност била приписана, упркос томе какав је он заиста био?

Колико год да је Аврамов живот био живот вере и послушности, то ипак није био живот савршене вере и савршене послушности. Он је повремено показивао слабости на оба та подручја. (Да ли вас то подсећа на некога кога познајете?) Све то води ка пресудном закључку, а то је: праведност која нас спасава је праведност која нам се урачунава, праведност која нам се (да употребимо популаран теолошки израз) приписује. То значи да смо ми проглашени праведним у Божјим очима упркос нашим манама. То значи да небески Бог гледа на нас као да смо праведни, иако ми то нисмо. Он је то учинио за Аврама, и Он ће то учинити за све који су „од вјере Авраамове“ (Римљанима 4,16).

Прочитајте Римљанима 4,1-7. Запазите у ком контексту Павле наводи текст 1. Мојсијева 15,6. **Молите се** над тим стиховима и запишите сопственим речима шта мислите да они вама поручују.

АВРАМОВА ВЕРА – 2. део

Ако поново размотримо текст 1. Мојсијева 15,6, можемо видети да се у различитим преводима Библије израз „прими“ (јеврејски, *chashab*) тумачи као „сматра“, „приписује“, или „урачунава“.

Исти израз се користи и на другим местима у Мојсијевим књигама. Особа је „рачуната“ или „сматрана“ за нешто што није била. На пример, у тексту 1. Мојсијева 31,15 Рахиља и Лија тврде да их је отац „држао“ („сматрао“ или „рачунао“) као туђинке, премда су му биле ћерке. Десетак од Левита се „примао“ („сматрао“ или „рачунао“) као „доходак од гумна и... од каце“, иако то очигледно није био (4. Мојсијева 18,27.30).

Како је идеја о урачунавању изражена у контексту жртава? (3. Мојсијева 7,18; 3. Мојсијева 17,1-4).

Библија Кинг Џејмс преводи „chashab“ са „примити“. Ако се нека жртва („жртва захвална“) не би појела до трећег дана, она би изгубила своју вредност, и не би се „примила“ (3. Мојсијева 7,18; јеврејски – *chashab*) онемо ко је принео. Текст 3. Мојсијева 7,18 описује ситуацију у којој се жртва „примала“ у корист грешника (упоредити са текстом 3. Мојсијева 17,1-4), који би онда стајао оправдан пред Богом. Бог прима грешника као праведног, иако он то заправо није.

Одвојте мало времена да бисте размишљали о тој чудесној истини да ми, упркос својим манама, можемо бити примљени, или сматрани праведним у Божјим очима. Напишите сопственим речима како ви разумете шта то значи.

Та велика истина да смо проглашени праведнима, не због било чега што сами можемо да учинимо, већ само због вере у оно што је Христос учинио за нас – то је суштина израза „праведност на основу вере“. Ипак, наша вера сама по себи није оно што нас чини праведним. Пре би се рекло да је вера средство помоћу којег добијамо дар праведности. То је, у суштини, лепота, тајна и слава хришћанства. Све у шта верујемо као хришћани, као Христови следбеници, има дубок корен у том чудесном појму. На основу вере, убрајамо се међу праведне у Божјим очима. Све остало што следи: послушност, посвећење, светост, развој карактера, љубав, треба да потекне из те кључне истине.

Како бисте одговорили неком ко настоји да буде хришћанин, али каже: „Не осећам се праведним“?

ОСЛАЊАЊЕ НА ОБЕЋАЊА

Постоји прича о чувеном кардиналу Белармину, великом католичком апологети, који се целог живота борио против поруке о оправдању само на основу урачунате праведности. Док је лежао на самртничкој постељи, донели су му распећа и реликвије да му пруже утеху и охрабрење пред смрт. Али Белармино је рекао: „Носите то. Мислим да је сигурније ослонити се на Христове заслуге.“

Јер, многи људи како им се крај живота приближава, осврну се за собом и увиђају колико су ташти, узалудни и бескорисни сви њихови покушаји да делима заслуже спасење пред светим Богом, и колико им је зато потребна Христова праведност.

Ипак, добра вест је да не морамо чекати да нам се смрт приближи да бисмо пронашли сигурност у Господу. Читав завет се заснива на Божјим поузданим обећањима у овом тренутку, која нам Он даје управо сада, која већ сад могу да побољшају наш живот.

Потражите следеће стихове, а на питање које се налази уз сваки од њих, одговорите у контексту развијања, очувања и јачања вашег заветног односа са Богом:

- Псалми 34,8 (Како можете искусити Божју доброту?)
_____
- Матеј 11,30 (Шта у ономе што је Христос остварио за нас чини тај јарам благим?)
_____
- Римљанима 5,1 (Какве везе оправдање има са миром?)
_____
- Филиплјанима 2,7.8 (Шта сте задобили на основу Христовог искуства?)
_____

Уз молитву преиспитајте свој живот и поставите себи питање: Шта од онога што радим јача мој однос са Богом, а шта га нарушава? Које промене би требало да извршим?

_____

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

„Једини начин на који он (грешник) може постићи праведност јесте путем вере. Вером он може принети Богу Христове заслуге, а Господ ће послушност свог Сина уписати у грешников извештај. Христова праведност се прихвата уместо човекових недостатака, а Бог прима и оправдава душу која се каје и верује, односи се према њој као да је праведна, и воли је као што воли свог Сина. На тај начин се вера урачунава као праведност.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 1, p. 367.

„Када кроз покајање и веру прихватимо Христа као свог Спаситеља, Господ прашта наше грехе и укида казну предвиђену за кршење закона. Грешник тада стоји пред Богом као праведна особа, стиче наклоност Неба и преко Духа улази у заједништво са Оцем и Сином.

Тада постоји само још једно дело које треба да се обави, а оно је развојне природе. Душа треба да се посвети истином. И то се такође остварује путем вере. Јер једино Христовом благодаћу, коју примамо вером, карактер може да се преобрази.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 3, p. 191.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. Која је разлика направљена између живе и мртве вере? (Јаков 2,17.18). Како Павле описује живу веру? (Римљанима 16,26). Која нам кључна реч помаже да откријемо шта вера захтева?
2. Како одговарате на тврдњу (у којој има извесне логичке доследности) да, уколико се спасавамо само на основу урачуна-те праведности, а не праведности која постоји у нама, онда уопште није важно шта и како радимо?
3. „Наше прихватање од стране Бога обезбеђено је једино преко Његовог љубљеног Сина, а добра дела су само резултат деловања Његове љубави која прашта грехе. Ми нисмо за њих заслужни и она нам се не признају као нешто на основу чега бисмо могли тврдити да имамо удела у спасењу своје душе... Он (верник) не може да наведе своја добра дела у прилог спасењу сопствене душе.“ – Ellen G. White, Selected Messages, book 3, p. 199. Имајући у виду ту изјаву Елен Г. Вајт, зашто су добра дела ипак тако битан део хришћанског искуства?

Закључак: Стари и нови завет: Исус је платио наш дуг према закону, да бисмо ми могли да стојимо као праведни пред Богом.

Текстови за проучавање у току седмице: 1. Јованова 1,4; Јован 5,24; Римљанима 3,24.25; 2. Коринћанима 5,21; 1. Јованова 4,16; Откривење 2,11; Откривење 20,6.14; Откривење 21,8.

Текст за памћење: „Ја дођох да имају живот и изобиље“ (Јован 10,10).

Овог тромесечја проучавали смо завет, путем којег нам (када га сведемо на његов најједноставнији, најчистији облик), Бог у основи поручује: Ево како ћу да вас спасем од греха. Тачка.

Мада је крајњи исход, или велико финале заветних обећања, наравно, вечни живот на обновљеном свету, не морамо чекати на то – у заветним благословима можемо уживати већ данас. Богу је стало и до нашег садашњег живота, Он жели најбоље за нас већ сада. Завет није нека погодба да ћете, уколико будете радили ово и оно, добити своју награду у некој далекој будућности. Награда и дарови – то су благослови у којима они који уђу у заветни однос могу да уживају већ овде и сада.

У поуци за ову седмицу, на крају наше серије размишљања о завету, осврнућемо се на неке непосредне благослове, на нека од обећања проистекла из Божје благодати која се излила у наша срца зато што смо Га чули како куца и отворили врата. Наравно, има више благослова него што ћемо моћи да дотакнемо ове седмице. Али то је тек почетак, почетак нечега што се заиста никад неће завршити.

Кратак преглед поуке за ову седмицу: Зашто би требало да осећамо радост? На основу чега се позивамо на то обећање? Шта је то у вези са заветом што би требало да нас ослободи терета кривице? Шта значи имати ново срце?

РАДОСТ

„И ово вам пишемо да радост ваша буде испуњена“ (1. Јованова 1,4).

Погледајте шта је Јован ту записао. У пар једноставних речи, изразио је нешто што би требало да буде једна од великих предности које ми као заветни народ имамо, а то је обећање о радости.

Као хришћанима, често нам се говори да не треба да се поводимо за осећањима, да вера није осећање, да треба да превазиђемо своја осећања, што је све тачно. Али с друге стране, ми не бисмо били људска бића кад не бисмо имали осећаје, емоције и расположења. Ми не можемо да негирамо своја осећања. Оно што треба да учинимо јесте да их разумемо, да им доделимо одговарајућу улогу, и да их, колико год је могуће, држимо под контролом. Али негирати их значило је одрећи се онога што значи бити човек (могли бисмо исто тако рећи кругу да не буде заобљен). Заиста, као што нам и уводни стих каже, не само да треба да имамо осећања (у овом случају радост), већ она треба да буду испуњена. То не звучи баш као да би осећања требало порицати, зар не?

Прочитајте контекст уводног стиха, почевши од почетка поглавља. О чему је то Јован писао раним хришћанима, због чега се надао да ће њихова радост бити испуњена? И зашто је требало да им то донесе радост?

Јован је био један од првобитне Дванаесторице. Он је био тамо, скоро од самог почетка Христове троипогодишње службе, као сведок неких од најчудеснијих догађаја из Исусовог живота (Јован је био присутан код Крста, у Гетсиманији, као и на Гори преображења). Дакле, као очевидца, био је и те како позван да говори на ту тему.

Запазите, ипак, да он не ставља нагласак на себе, него на оно што је Исус учинио за ученике, да би они сада могли да имају заједништво не само једни са другима већ и са самим Богом. Исус нам је омогућио да уђемо у тај близак однос са Господом, а један од резултата тог заједништва – тог односа – јесте радост. Јован је желео да људи знају да је оно што су чули о Исусу тачно (он Га је видео, додиривао, осетио, слушао), те да и они могу да уђу у радостан однос са својим небеским Оцем, који их воли и који је, преко свог Сина, дао себе за њих.

У извесном смислу, Јован износи своје лично сведочанство. Какво је наше сведочанство у погледу личног односа са Исусом? Шта бисте могли да кажете што би допринело да се увећа нечија радост у Господу, као што је Јован настојао да учини у овом тексту?

ОСЛОБОЂЕНИ КРИВИЦЕ

„Никаква дакле сад нема осуђења онима који су у Христу Исусу и не ходе по тијелу него по Духу“ (Римљанима 8,1).

Једна млада жена била је брутално убијена, а починитељ је остао непознат. Али полиција му је наместила замку постављајући скривени микрофон на њен гроб. Једне вечери, много месеци после њене смрти, млади човек је пришао гробу и плачући, на коленима, преклињао жену да му опрости. Полиција га је, наравно, пошто је преслушала његове речи, ухапсила због убиства.

Шта је натерало тог човека да дође пред тај гроб? Била је то кривица, шта друго?

Мада нико од нас, наравно, није учинио ништа толико лоше као тај младић (или се бар надамо да није), сви ми носимо кривицу, сви смо учинили нешто чега се стидимо, што бисмо желели да исправимо, а не можемо.

Али, захваљујући Исусу и крви новог завета, нико од нас не мора да живи са стигмом кривице. Према данашњем уводном тексту, нема осуде за нас. Врховни Судија је прогласио да нисмо криви и гледа на нас као да нисмо ни учинили то због чега се осећамо кривим.

Како нам следећи текстови помажу да разумемо Римљанима 8,1: Јован 5,24; Римљанима 3,24.25; 2. Коринћанима 5,21?

Једно од великих обећања повезаних са живљењем у заветном односу са Господом, је то што више не морамо да живимо под теретом кривице. Захваљујући крви завета, с нас – који одлучимо да уђемо у тај заветни однос са Богом, и да се придржавамо услова: вере, покајања, послушности – терет кривице може бити подигнут. Кад сотона покуша да нам дошапне да смо зли и покварени, да смо сувише грешни да би нас Бог прихватио, можемо учинити исто што је Исус учинио кад Га је сотона кушао у пустињи: можемо цитирати Свето писмо, а један од најбољих стихова у таквим приликама је Римљанима 8,1. То не значи да поричемо реалност греха у свом животу, већ да, захваљујући заветном односу који имамо са Господом, ми више не живимо под осудом греха. Исус је платио казну за нас, и Он сад стоји у Очевој присутности приносећи сопствену крв у нашу корист, нудећи своју праведност уместо наших греха.

Шта се мења у вашем животу зато што вам је Господ опростио, ма какав грех да сте починили? Како вам та чињеница помаже да се носите са онима који су згрешили против вас? Како би то требало да утиче на начин на који поступате према тим људима?

НОВИ ЗАВЕТ И НОВО СРЦЕ

„Да се Христос усели вјером у срца ваша, да budete у љубави укоријењени и утемељени; да бисте могли разумјети са свима свети-ма шта је ширина и дужина и дубина и висина, и познати претеж-нију од разума љубав Христову, да се испуните сваком пунином Божијом“ (Ефесцима 3,17-19).

Као што су раније поуке у овом тромесечју показале, нови завет је онај у ком Господ ставља закон у наше срце (Јеремија 31,31-33). И не само што је закон ту, у нашем срцу, већ је, према данашњем уводном стиху, ту и Христос, што, наравно, има мно-го смисла, јер су Христос и Његов закон блиско повезани. Према томе, са Христовим законом у нашем срцу, и са Христом који та-кође ту борави (грчка реч преведена као „усели се“, може да се преведе и као „настани се“, што ствара утисак о трајности), до-лазимо до још једне велике користи од завета, а то је ново срце.

Зашто нам је потребно ново срце? Које ће се промене видети код оних који имају ново срце?

Прочитајте поново уводни стих за данас. Запазите да Павле наглашава елеменат љубави, рекавши да ми морамо бити „уко-рењени и утемељени“ у њој. Те речи подразумевају стабилност, чврстину и трајност које се налазе у основи љубави. Наша вера не значи ништа ако није укоријењена у љубави према Богу и љуба-ви према другима (Матеј 22,37-39; 1. Коринћанима 13). Та љубав се не јавља у вакууму. Напротив, она се јавља зато што добијамо летимичан увид у Божју љубав према нама (љубав која „превази-лази сваки разум“) каква се показала преко Исуса. Као резултат тога, наш живот бива промењен, наше срце бива промењено, и ми постајемо нови људи са новим мислима, жељама и циљевима. Наша реакција на Божју љубав према нама је оно што мења наше срце и улива нам љубав према другима. Можда је то, макар де-лимично, оно што Павле мисли кад говори о томе да треба да се испунимо „пунином Божјом“.

Прочитајте текст 1. Јованова 4,16. На који начин је он пове-зан са оним о чему Павле пише у Ефесцима 3,17-19?

Погледајте стихове које смо данас проучавали. Шта можете учинити како бисте омогућили да се обећања која ту налазимо испуне у вама? Има ли нечега што треба да промените, нечега што вас можда спречава да доживите „пунину Божју“ (Ефесцима 3,19)? Направите листу промена које треба да унесете у свој жи-вот. Направите једну такву листу за себе, а једну коју бисте, ако вам није нелагодно, могли поделити са разредом. Како можете помоћи једни другима да извршите неопходне промене?

НОВИ ЗАВЕТ И ВЕЧНИ ЖИВОТ

„Ја сам Васкрсеније и Живот; који вјерује Мене ако и умре живљеће. И ниједан који живи и вјерује Мене неће умријети ва-вијек“ (Јован 11,25.26).

Вечни живот има две димензије. Садашња димензија доноси вернику искуство изобилног живота (Јован 10,10), што обухвата многа обећања која су нам дата за садашњи живот.

Будућа димензија је, наравно, вечни живот – обећање о васкрсењу тела (Јован 5,28.29; Јован 6,39). Мада је још увек у будућности, то је догађај који свему другом даје вредност, догађај који крунише све наде које имамо као хришћани.

Проучите данашњи уводни стих. Шта Исус ту говори? Где се налази вечни живот? Како разумемо Његове речи да они који живе и верују у Њега, чак и ако умру, неће никад умрети? (Видети Откривење 2,11; Откривење 20,6.14; Откривење 21,8.)

Наравно, сви ми умиремо, али према Исусу, та смрт је само сан, привремени прекид који ће се – за оне који верују у Њега – завршити васкрсењем у живот. Кад се Христос буде вратио, мртви у Њему ће устати у бесмртност, док ће Његови живи следбеници, у тренућу ока, бити преображени у бесмртност. И мртви и живи који су у Христу поседоваће исту врсту васкрслог тела. За Божји народ, бесмртност почиње у том тренутку. Каква је радост већ сада знати да наш крај није у гробу, већ да краја нема, да ћемо сви добити вечни живот који траје заувек.

„Христос је постао једно тело са нама, да бисмо ми могли постати један дух са Њим. Посредством овог јединства устаћемо из гроба – не само као израз Христове силе, него зато што је Његов живот вером постао наш живот. Они који сагледавају Христа у Његовом правом карактеру и примају Га у срце, имају вечни живот. Христос пребива у нама посредством Духа, а Божји Дух, примљен вером у срце, почетак је вечног живота.“ – Елен Г. Вајт, Чезња векова, стр. 388 (оригинал).

На које начине можемо већ сада уживати у предностима вечног живота? Другим речима, шта нам то обећање већ данас пружа? Забележите неке од предности које то обећање о вечном животу пружа вама лично у вашој свакодневици. Како бисте могли да примите ту наду и обећање и поделите их са неким ко се бори, можда чак и са смрћу неког од најмилијих?

НОВИ ЗАВЕТ И МИСИЈА

„Идите, дакле, и научите све народе крстећи их ва име Оца и Сина и Светога Духа, учећи их да све држе што сам вам заповиједао; и ево Ја сам с вама у све дане до свршетка вијека“ (Матеј 28,19.20).

Широм света, људи се увелико боре са оним што је јужноафрички писац Лоренс Ван Дер Пост назвао „теретом бесмисла“. Људи имају дар живота, али не знају шта да раде с њим, не знају која је сврха тог дара, нити како да га употребе. То је као да некоме поклоните библиотеку пуну ретких књига, али та особа уопште не чита књиге већ их користи за потпалу. Какво страшно траћење нечег тако драгоценог!

За новозаветног хришћанина, међутим, то није проблем с којим треба да се хвата у коштац. Напротив, они који знају за чудесну вест (и који су је лично доживели) о распетом и васкрсом Спаситељу, који је умро за грехе сваког људског бића на земљи, да би сви могли да имају вечни живот – они знају за радост. С обзиром на недвосмислен позив у тексту Матеј 28,19.20, верник несумњиво има мисију и сврху у животу, а то је да шири по свету чудесну истину о Христу Исусу, коју је лично искусио. Какве ли предности! Скоро све друго што радимо на овом свету завршиће се кад и овај свет. Али објављивање еванђеља другима је посао који ће оставити траг за вечност. Разговарајте о мисији и осећају сврхе!

Поделите данашњи уводни текст на више делова. Шта нам све Исус конкретно каже да радимо и шта свака од тих појединости подразумева? Које обећање имамо које би требало да нам улије веру и храброст да учинимо то што Христос заповеда?

Као новозаветним хришћанима, дат нам је јасан налог од самог Господа. Ко год ми били, какав год положај у свету имали, каква год ограничења трпели, сви можемо да одиграмо своју улогу. Да ли ви ишта чините? Да ли бисте могли да учините више? Шта би ваш разред могао да учини заједно како би имао већу улогу у том делу?

ЗА ДАЉЕ ПРОУЧАВАЊЕ

У књизи Велика борба од Елен Г. Вајт прочитајте поглавље под насловом „Божји народ избављен“, стр. 635-645 (оригинал), а у књизи Пут Христу поглавље „Радост у Господу“, стр. 115-126 (оригинал).

„Свети Божји Син није имао сопствених греха и жалости које би понео. Он је носио жалости других, јер је на њега положено безакоње свих нас. Путем божанског саосећања, Он се повезује са човеком, и као представник људског рода допушта да се према Њему поступа као према прекршитељу закона. Он гледа у бездан јада који су наши греси отворили пред нама, и нуди да премости јаз човекове одвојености од Бога.“ – Ellen G. White, Bible Echo and Signs of the Times, Aug. 1, 1892.

„Приђи, брате мој, приђи управо такав какав си, грешан и опогањен. Положи терет своје кривице на Исуса, и вером се позови на Његове заслуге. Приђи одмах, док милост још траје. Приђи са признањем, у понизности душе, и Бог ће ти великодушно опростити. Немој се дрзнути да занемариш још једну прилику. Послушај глас милости који те сад позива да устанеш из мртвих да би Христос могао да те обасја. Сваки тренутак сада као да се повезује непосредно са судбином невидљивог света. Зато не допусти да те понос и неверство наведу да и даље одбијаш понуђену милост. Ако то будеш чинио, на крају ћеш бити остављен да јадикујеш: ‘Жетва је прошла, љето минуло, а ми се не избависмо.’“ – Ellen G. White, Testimonies for the Church, vol. 5, p. 353.

ПИТАЊА ЗА РАЗГОВОР:

1. „Ми посматрамо себе у односу на космос“, писао је Франсиско Хосе Морено, „и свесни смо свог незнања и крајње немоћи. Отуда и наша несигурност. А последица тога је да осећамо страх.“ – *Between Faith and Reason: Basic Fear and the Human Condition* (New York: Harper & Row, Publishers, 1977), p. 7. Упоредите ту изјаву са оном коју смо проучавали ове седмице у Ефесцима 3,17-19. Разговарајте о разликама између та два гледишта.
2. Бог нам обећава радост као онима који верују у Исуса. Да ли је радост исто што и срећа? Да ли би требало увек да будемо срећни? А ако нисмо, да ли то значи да нешто није у реду са нашим хришћанским искуством? Шта Исусов живот може да открије што ће нам помоћи да дођемо до одговора на та питања?
3. Разговарајте о тој идеји да треба да се испунимо „пунином Божјом“ (Ефесцима 3,19). Шта то значи? Како можемо то да искусимо у свом животу?

Закључак: Завет није само неки дубок теолошки појам. Он дефинише параметре нашег спасоносног односа са Христом, односа који нам пружа неке изванредне предности већ сада, као и приликом Његовог повратка.

АПРИЛ

БОЖЈИ ЛЕК ПРОТИВ ГРЕХА

Извор живота

1. Ч	Исаија 53,5.	Спасител људи
2. П	Приче 18,24	Пријатељ грешника
3. С	Јован 4,14	Извор живота

Савршено помирење

4. Н	Псалам 32,8	Мој водич и кормилар
5. П	1. Петрова 1,18.19	Жртвена крв Христова
6. У	Римљанима 5,9.	Оправдани Његовом крвљу
7. С	Римљанима 8,1.	Мир захваљујући крсту
8. Ч	Галатима 3,13.	Славна замена
9. П	Римљанима 5,11.	Савршено помирење
10. С	Ефесцима 2,13.	Симбол се претвара у стварност

Христова праведност је довољна

11. Н	Ефесцима 1,7.	Искупење и опроштај
12. П	Матеј 5,20.	Самоправедност недовољна
13. У	Матеј 5,6.	Испуњени Његовом праведношћу
14. С	Дела 5,31.	Први кораци у оправдању
15. Ч	Римљанима 3,21.22.	Христова праведност је довољна
16. П	Римљанима 4,5.	Његова праведност се добија вером
17. С	Исаија 61,10.	Одевени у Његову праведност

Вера показана у делима

18. Н	Римљанима 12,2.	Разазнати Божју вољу
19. П	Јаков 2,18.	Вера показана у делима
20. У	Јован 17,19.	Посвећење је дело читавог живота
21. С	Јеврејима 1,9.	Мрзети грех
22. Ч	1. Јованова 2,1.	„Ако ко сагријеши [...]“
23. П	Малахија 3,3.	Проба карактера
24. С	2. Петрова 1,3.	Лествице ка саршенству

Добра борба вере

25. Н	Римљанима 14,17.	Радост и мир у Светоме Духу
26. П	Јеврејима 11,1.	Шта је вера?
27. У	Римљанима 10,17.	Вера долази кроз обећања
28. С	1. Тимотију 6,12.	Добра борба вере
29. Ч	Колошанима 2,6.	Праведни ће живети од вере
30. П	1. Јованова 5,4.	Вера је победа

ОБРАЋЕЊЕ И НОВИ ЖИВОТ

Жаљење због греха

1. С Дела 3,19. Жаљење због греха

Дођите такви какви сте

2. Н 1. Јованова 1,9. Важност искреног признања
 3. П Михеј 7,18. Значење праштања
 4. У Јован 1,12. Синови и кћери Божје
 5. С Матеј 7,2. Прашта нам се кад и сами праштамо
 6. Ч Језекиљ 33,15. Захтева се повраћај
 7. П Јеремија 13,23. Дођите такви какви сте
 8. С Псалам 51,1. Лични опроштај

Неопходна је промена срца

9. Н Јован 15,4. Јединство са Христом
 10. П Матеј 5,3. Помоћ за сиромашне Духом
 11. У Јован 3,3. Неопходна је промена срца
 12. С Матеј 18,2,3. Благослови се изливају на понизног
 13. Ч Ефесцима 4,22-24. Сасвим нови живот
 14. П Јеврејима 12,14. Светост живота
 15. С Ефесцима 3,16. Оснажени Духом

Ходати Његовим трагом

16. Н Псалам 17,15. Чудесни преображај карактера
 17. П Римљанима 6,4. Пример нашег Господа
 18. У Матеј 3,16,17. „Ово је Син мој љубазни“
 19. С Јован 3,5. Рођени водом и Духом
 20. Ч Римљанима 6,3. Крштени у Његову смрт и васкрсење
 21. П Колошанима 3,1. Ходати Његовим трагом
 22. С Дела 22,16. Кад је поновно крштење примерено

Не стидимо се Исуса

23. Н Матеј 28,19. Заповест нашег Господа
 24. П 2. Коринћанима 3,18. Промењени гледањем
 25. У Лука 9,23. Узмимо свој крст
 26. С Псалам 119,101. Развијање добрих навика
 27. Ч Римљанима 1,16. Не стидимо се Исуса
 28. П Филиплјанима 2,13. Исправно вежбање воље
 29. С Галатима 6,7. Време сетве у животу

Немојте се обесхрабрити!

30. Н Исус Навин 1,9. Немојте се обесхрабрити!
 31. П 2. Петрова 1,10. Полиса нашег животног осигурања

Пробуђена савест

1. У	Псалам 90,12.	Време као драгоцени „таланат“
2. С	Римљанима 12,11.	Лек против лењости
3. Ч	Приче 3,9.10.	Права вредност новца
4. П	1. Коринћанима 15,34.	Пробуђена савест
5. С	Дела 20,35.	Добročинство за живота

Извор свеколиког живота

6. Н	Лука 19,17.	Верни у малим стварима
7. П	Псалам 36,9.	Извор свеколиког живота
8. У	Псалам 100,3.	Он брине о нама у сваком тренутку
9. С	Филибљанима 3,14.	Велики циљ живота
10. Ч	Проповедник 12,1.	Имамо само један живот
11. П	Исаија 42,16.	Иза животне сцене
12. С	Проповедник 9,10.	Живите док имате прилику

Светлост у тами

13. Н	Колошанима 3,2.	Тражење небеског блага
14. П	5. Мојсијева 32,29.	Стрела смрти
15. У	Плач 3,32.33.	Светлост у тами
16. С	Откривење 14,13.	Наши благословени умрли
17. Ч	Јов 4,17.	Човек је само смртник
18. П	Проповедник 9,5.6.	Човеково стање после смрти
19. С	Матеј 10,28.	Доброта у Божјој правди

Сада је Божје време

20. Н	Језекиљ 18,4.	Део безбожних
21. П	Приче 21,6.	Урођена бесмртност је лаж
22. У	2. Коринћанима 6,2.	Сада је Божје време
23. С	1. Коринћанима 15,19.20.	Христос као првина
24. Ч	2. Коринћанима 5,4.	„Побједа прождрије смрт“
25. П	Данило 12,2.	Посебно васкрсење
26. С	1. Солуњанима 4,14.	Васкрсење и добијање бесмртности

Дародавац живота долази

27. Н	Псалам 37,9.	Васкрсење или осуда на проклетство
28. П	Јов 14,14.	Дародавац живота долази
29. У	1. Солуњанима 4,13.	Туговање уз наду
30. С	1. Јованова 5,11.12.	Кад отпочне вечни живот

ЧИТАЊЕ БИБЛИЈЕ РЕДОМ

Април		Мај		Јун	
1. 1. О цар.	4-6	1. 2. Днев.	23-25	1. Псалам	15-17
2. «	7-9			2. «	18-20
3. «	10-12	2. «	26-30	3. «	21-23
		3. «	31-33	4. «	24-26
4. «	13-16	4. «	34-36	5. «	27-29
5. «	17-19	5. Јездра	1-3		
6. «	20-22	6. «	4-6	6. «	30-34
7. 2. О цар.	1-3	7. «	7-10	7. «	35-37
8. «	4-6	8. Немија	1-3	8. «	38-40
9. «	7-9			9. «	41-43
10. «	10-12	9. «	4-7	10. «	44-46
		10. «	8-11	11. «	47-49
11. «	13-16	11. «	12-13	12. «	50-52
12. «	17-19	12. О Јестири	1-3		
13. «	20-22	13. «	4-6	13. «	53-57
14. «	23-25	14. «	7-10	14. «	58-60
15. 1. Днев.	1-3	15. О Јову	1-3	15. «	61-63
16. «	4-6			16. «	64-66
17. «	7-9	16. «	4-8	17. «	67-69
		17. «	9-11	18. «	70-72
18. «	10-14	18. «	12-14	19. «	73-75
19. «	15-17	19. «	15-17		
20. «	18-20	20. «	18-20	20. «	76-80
21. «	21-23	21. «	21-23	21. «	81-83
22. «	24-26	22. «	24-26	22. «	84-86
23. «	27-29			23. «	87-89
24. 2. Днев.	1-3	23. «	27-30	24. «	90-92
		24. «	31-33	25. «	93-95
25. «	4-7	25. «	34-36	26. «	96-98
26. «	8-10	26. «	37-39		
27. «	11-13	27. «	40-42	27. «	99-103
28. «	14-16	28. Псалам	1-3	28. «	104-106
29. «	17-19	29. «	4-6	29. «	107-109
30. «	20-22			30. «	110-114
		30. «	7-11		
		31. «	12-14		

ВЕЧЕРЊЕ БОГОСЛУЖЕЊЕ У ПОРОДИЦИ

Април

1. Псалам 78,43-56.
2. Псалам 78,57-72.
3. Псалам 79.
4. Псалам 80.
5. Псалам 81.
6. Псалам 82.
7. Псалам 83.
8. Псалам 84.
9. Псалам 85.
10. Псалам 86.
11. Псалам 87.
12. Псалам 88
13. Псалам 89,1-13.
14. Псалам 89,14-26.
15. Псалам 89,27-39.
16. Псалам 89,40-52.
17. Псалам 90.
18. Псалам 91.
19. Псалам 92.
20. Псалам 93.
21. Псалам 94.
22. Псалам 95.
23. Псалам 96.
24. Псалам 97.
25. Псалам 98.
26. Псалам 99.
27. Псалам 100.
28. Псалам 101.
29. Псалам 102,1-14.
30. Псалам 102,15-28.

Мај

1. Псалам 103.
2. Псалам 104,1-18.
3. Псалам 104,19-35.
4. Псалам 105,1-15.
5. Псалам 105,16-31.
6. Псалам 105,32-45.
7. Псалам 106,1-16.
8. Псалам 106,17-32.
9. Псалам 106,33-48.
10. Псалам 107,1-21,
11. Псалам 107,22-43.
12. Псалам 108.
13. Псалам 109,1-16.
14. Псалам 109,17-31.
15. Псалам 110.
16. Псалам 111.
17. Псалам 112.
18. Псалам 113.
19. Псалам 114.
20. Псалам 115.
21. Псалам 116.
22. Псалам 117.
23. Псалам 118,1-14.
24. Псалам 118,15-29.
25. Псалам 119,1-34.
26. Псалам 119,35-63.
27. Псалам 119,64-90.
28. Псалам 119,91-117.
29. Псалам 119,118-143.
30. Псалам 119,144-176.
31. Псалам 120.

Јун

1. Псалам 121.
2. Псалам 122.
3. Псалам 123.
4. Псалам 124.
5. Псалам 125.
6. Псалам 126.
7. Псалам 127.
8. Псалам 128.
9. Псалам 129.
10. Псалам 130.
11. Псалам 131.
12. Псалам 132.
13. Псалам 133.
14. Псалам 134.
15. Псалам 135.
16. Псалам 136,1-14.
17. Псалам 136,15-26.
18. Псалам 137.
19. Псалам 138.
20. Псалам 139.
21. Псалам 140.
22. Псалам 141.
23. Псалам 142.
24. Псалам 143.
25. Псалам 144.
26. Псалам 145.
27. Псалам 146.
28. Псалам 147.
29. Псалам 148.
30. Псалам 149.

*Предлажемо верницима да ове шексјиве читају у
школу вечерњеј бојослужења у својој породици.*

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У АПРИЛУ 2021. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ				
	2.	9.	16.	23.	30
Струмица , Ђевђелија	18,54	19,02	19,11	19,19	19,27
Радовиш, Кавадарци	18,56	19,04	19,13	19,21	19,29
Пирот , Велес, Прилеп, Битољ	18,58	19,06	19,15	19,23	19,31
Кладово, Неготин , Бор, Зајечар, Књажевац, Ниш , Лесковац, Врање, Куманово, Скопље	19,00	19,08	19,17	19,25	19,33
Параћин, Крушевац , Приштина , Тетово, Дебар, Охрид	19,02	19,10	19,19	19,27	19,35
Јагодина , Косовска Митровица, Ђаковица, Призрен	19,04	19,12	19,21	19,29	19,37
Вршац, Алибунар, Ковин, Смедерево, Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Пех	19,06	19,14	19,23	19,31	19,39
Српска Црња, Панчево, Београд , Аранђеловац, Чачак , Беране	19,08	19,16	19,25	19,33	19,41
Кикинда, Зрењанин , Ваљево, Рума, Ужице, Пљевља, Колашин, Подгорица , Бар, Улцињ	19,10	19,18	19,27	19,35	19,43
Сента, Бечеј, Врбас, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Шабац , Лозница, Зеленика	19,12	19,20	19,29	19,37	19,45
Суботица , Бачка Паланка, Сомбор, Кула, Даљ, Вуковар, Бачка Топола, Шид, Бијељина, Тузла, Сарајево , Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник	19,14	19,22	19,31	19,39	19,47
Бели Манастир , Осијек , Винковци, Мостар, Метковић, Мљет	19,16	19,24	19,33	19,41	19,49
Славонски Брод, Дервента, Добој, Зеница, Пељешац	19,18	19,26	19,35	19,43	19,51
Подравска Слатина , Јајце, Славонска Пожега, Бања Лука , Ливно, Хвар, Корчула	19,20	19,28	19,37	19,45	19,53
Вировитица, Дарувар, Приједор , Босанска, Градишка, Нова Градишка, Сплит, Брач, Вис	19,22	19,30	19,39	19,47	19,55
Копривница , Бјеловар, Дрвар, Книн , Шибеник	19,24	19,32	19,41	19,49	19,57
Ормож, Чаковец, Вараждин , Сисак, Бихаћ, Биоград	19,26	19,34	19,43	19,51	19,59
Мурска Субота, Птуј, Цеље , Крапина, Загреб , Карловац, Слуњ, Госпић, Задар, Дуги оток	19,28	19,36	19,45	19,53	20,01
Марибор , Словен Градец, Рогашка Слатина, Зидани Мост, Раб, Паг	19,30	19,38	19,47	19,55	20,03
Дравоград, Межица, Љубљана , Ријека , Цриквеница, Крк, Црес, Лошињ	19,32	19,40	19,49	19,57	20,05
Крањ, Постојна, Пула	19,34	19,42	19,51	19,59	20,07
Крањска Гора , Јесенице, Горица, Копар, Ровињ	19,36	19,44	19,53	20,01	20,09

Подаци из ове табеле изведени су по летњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У МАЈУ 2021. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	7.	14.	21.	28.
Струмица , Ћевђелија	19,32	19,40	19,47	19,54
Радовиш, Кавадарци	19,34	19,42	19,49	19,56
Велес, Прилеп, Битољ	19,36	19,44	19,51	19,58
Пирот , Врање, Куманово, Скопје , Охрид	19,38	19,46	19,53	20,00
Књажевац, Ниш , Лесковац, Тетово, Дебар	19,40	19,48	19,55	20,02
Кладово, Неготин , Бор, Зајечар, Приштина , Призрен, Ђаковица	19,42	19,50	19,57	20,04
Параћин, Крушевац , Косовска Митровица	19,44	19,52	19,59	20,06
Јагодина , Нови Пазар, Пећ	19,46	19,54	20,01	20,08
Вршац, Ковин, Смедерево, Пожаревац, Смедеревска Паланка, Крагујевац , Чачак , Краљево, Беране, Подгорица , Улцињ	19,48	19,56	20,03	20,10
Алибунар, Панчево, Београд , Аранђеловац, Ужице, Бар	19,50	19,58	20,05	20,12
Ваљево, Пљевља, Зеленика	19,52	20,00	20,07	20,14
Кикинда, Српска Црња, Зрењанин , Нови Сад , Рума, Сремска Митровица, Шабац , Фоча, Билећа, Требиње, Дубровник, Богатић	19,54	20,02	20,09	20,16
Сента, Бечеј, Врбас, Кула , Бачка Паланка, Шид, Бијељина , Лозница, Сарајево , Мљет	19,56	20,04	20,11	20,18
Суботица , Бачка Топола, Даљ, Вуковар, Тузла, Винковци, Мостар, Метковић, Пељешац	19,58	20,06	20,13	20,20
Осијек , Добој, Зеница, Корчула	20,00	20,08	20,15	20,22
Бели Манастир , Дервента, Славонски Брод, Јајце, Ливно, Брач, Хвар	20,02	20,10	20,17	20,24
Подравска Слатина , Славонска Пожега, Босанска, Градишка, Бања Лука , Сплит, Вис	20,04	20,12	20,19	20,26
Вировитица, Дарувар, Нова Градишка, Приједор , Дрвар, Книн, Шибеник	20,06	20,14	20,21	20,28
Бјеловар , Биоград	20,08	20,16	20,23	20,30
Копривница , Сисак, Слуњ, Бихаћ, Госпић , Задар, Дути Оток	20,10	20,18	20,25	20,32
Ормож, Чаковец, Вараждин , Крапина, Загреб , Карловац, Паг, Марибор , Птуј, Цеље	20,12	20,20	20,27	20,34
Мурска Сوبота, Зидани Мост, Ријека	20,14	20,22	20,29	20,36
Цриквеница, Крк, Лошињ, Рогашка Слатина	20,16	20,24	20,31	20,38
Дравоград, Межица, Крањ, Љубљана , Постојна, Ровињ, Пула	20,18	20,26	20,33	20,40
Јесенице , Копар, Горица	20,20	20,28	20,35	20,42
Крањска Гора	20,22	20,30	20,37	20,44

Подаци из ове табеле изведени су по летњем рачунању времена.

ПОЧЕТАК СУБОТЕ У ЈУНУ 2021. ГОДИНЕ

МЕСТО	ДАТУМ			
	4.	11.	18.	25.
Струмица , Ђевђелија	19,58	20,02	20,05	20,06
Радовиш, Кавадарци	20,00	20,04	20,07	20,08
Велес, Прилеп , Битољ	20,02	20,06	20,09	20,10
Пирот , Куманово, Скопље , Охрид	20,04	20,08	20,11	20,12
Лесковац, Врање, Тетово, Дебар	20,06	20,10	20,13	20,14
Зајечар, Књажевац, Ниш , Приштина , Призрен	20,08	20,12	20,15	20,16
Кладово, Неготин , Бор, Косовска Митровица, Ђаковица	20,10	20,14	20,17	20,18
Параћин, Крушевац , Пећ	20,12	20,16	20,19	20,20
Јагодина, Крагујевац , Краљево, Нови Пазар, Беране, Улцињ	20,14	20,18	20,21	20,22
Пожаревац, Смедеревска Паланка, Чачак , Колашин, Подгорица , Бар	20,16	20,20	20,23	20,24
Вршац , Алибунар, Ковин, Смедерево, Аранђеловац, Ужице, Пљевља, Зеленика	20,18	20,22	20,25	20,26
Панчево, Београд , Ваљево, Билећа, Требиње, Дубровник	20,20	20,24	20,27	20,28
Српска Црња, Зрењанин , Рума, Шабац , Фоча	20,22	20,26	20,29	20,30
Кикинда, Бечеј, Нови Сад , Сремска Митровица, Богатић, Бијељина, Лозница, Сарајево , Мостар, Метковић, Мљет, Пељешац	20,24	20,28	20,31	20,32
Сента, Бачка Топола, Кула , Врбас, Бачка Паланка, Шид , Тузла, Корчула	20,26	20,30	20,33	20,34
Суботица , Сомбор, Даљ, Вуковар, Винковци, Добој, Зеница, Хвар	20,28	20,32	20,35	20,36
Бели Манастир , Осијек , Славонски Брод, Дервента, Јајце, Ливно, Сплит, Брач, Вис	20,30	20,34	20,37	20,38
Славонска Пожега, Бања Лука	20,32	20,36	20,39	20,40
Подравска Слатина , Дарувар, Босанска Градишка, Приједор , Нова Градишка, Дрвар, Книн, Шибеник	20,34	20,38	20,41	20,42
Вировитица, Биоград	20,36	20,40	20,43	20,44
Копривница , Бјеловар, Сисак, Бихаћ, Госпић , Задар, Дуги оток	20,38	20,42	20,45	20,46
Загреб , Чаковец, Вараждин , Слуњ, Паг	20,40	20,44	20,47	20,48
Мурска Собота, Ормож, Крапина, Карловац, Раб	20,42	20,46	20,49	20,50
Марибор , Птуј, Цеље , Зидани Мост, Цриквеница, Крк, Црес, Лошињ	20,44	20,48	20,51	20,52
Рогашка Слатина, Ријека , Пула	20,46	20,50	20,53	20,54
Дравоград, Межица, Крањ, Љубљана , Постојна, Копар, Ровињ	20,48	20,52	20,55	20,56
Јесенице , Горица	20,50	20,54	20,57	20,58
Крањска гора	20,52	20,56	20,59	21,00

Подаци из ове табеле изведени су по летњем рачунању времена.

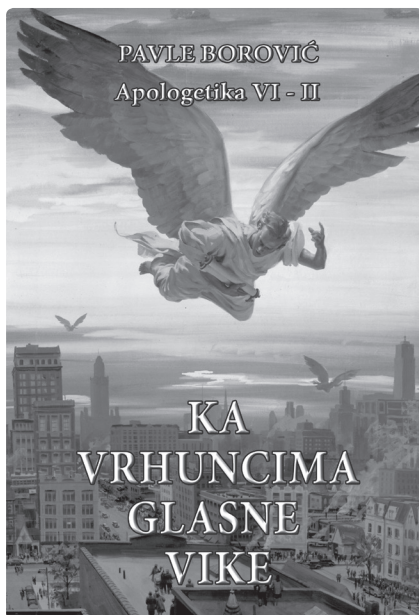
ИНТЕРАМЕРИЧКА ДИВИЗИЈА

УНИЈЕ	ЦРКВЕ	ГРУПЕ	ВЕРНИШТВО	ПОПУЛАЦИЈА
Дивизијска црква	1	0	145	/
Атланско-карипска мисија	86	4	31.577	494.000
Белизејска мисија	95	38	47.043	408.000
Карипска унија	635	114	248.979	3.864.000
Централна мексичка мисија	250	151	87.829	45.609.047
Чиापашка унија	1.340	1.838	252.071	6.609.679
Кубанска унија	343	146	36.973	11.212.000
Доминиканска унија	929	444	353.763	10.400.000
Холандско-карипска мисија	37	6	9.798	285.000
Источна венецуеланска мисија	593	270	183.451	13.881.589
Ел Салвадор, мисија	796	204	195.792	6.454.000
Француски Антили-Гвајана, унија	143	24	29.438	1.093.000
Гватемалска мисија	1.017	273	236.216	17.581.000
Хаићанска мисија	612	512	480.496	11.263.000
Хондурашка мисија	471	227	102.008	9.746.000
Интерокеанска мексичка унија	1.760	1.392	204.506	26.188.376
Јамајчанска унија	696	35	319.066	2.811.000
Северна колумбијска унија	1.002	573	127.840	21.751.493
Северна мексичка унија	688	411	156.197	40.995.962
Панамска мисија	371	232	91.374	4.219.000
Порториканска унија	312	8	33.303	3.059.000
Југоцентрална америчка мисија	528	325	116.481	11.606.000
Јужна колумбијска унија	756	316	158.291	28.622.507
Југоисточна мексичка мисија	588	588	77.717	7.173.935
Западна венецуеланска мисија	659	262	173.834	14.634.411
УКУПНО	14.708	8.393	3.754.188	299.962.000

ПРОЈЕКТИ:

Отварање центара утицаја „Бољи живот“ у тринаест места.

KA VRHUNCIMA GLASNE VIKE

Павле Боровић

Књига *Ка врхунцима гласне вике* директно се и искључиво бави последњим и дословним пророчанством из Данила 11. главе. Написана је да би сви искрени могли да препознају време, прилике и догађаје који почињу да се одигравају око њих, и да би се ревносно укључили у саму завршницу величанственог пута спасења, личним и посвећеним учешћем у врхунцима Гласне Вике.

СВЕДОК ЖИВОТА ВРЕДНОГ ЖИВЉЕЊА

Александар Сантрач

Наша два народа била су доскора у рату и напетост између многих Хрвата и Срба још увек се дубоко осећа... Управо у Богу Алекс (Александар Сантрач) и ја (Мирослав Волф) налазимо наду да бисмо и ми, приповедачи бескрајних прича о оправдању себе и оптуживању других, које се хране на обострано истицаним циклусима очаја, неправде и насиља, могли пронаћи прави пут до Бога и један до другог. А градња таквих мостова управо је и сврха теологије.

АКЦИЈА!

1 евро/120 динара

ПАКЕТ

Идеалан поклон; садржи:

Часопис *Живот и здравље*,
Књигу *Христос васкрсе*
флајер *Упознајте Библију* и
маркер

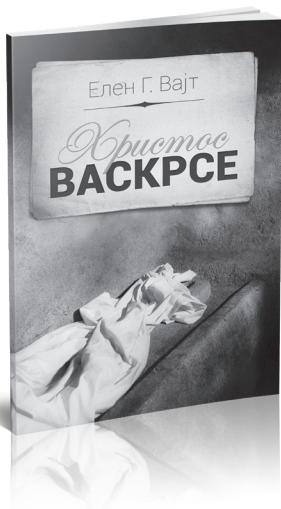
АКО ЖЕЛИТЕ САМО КЊИГУ

70 динара

ХРИСТОС ВАСКРСЕ

Елен Г. Вајт

Васкрсење је обнова живота, симбол неуништивости духа на коме почива вера у Бога. Цела књига доноси обнову духа, улива наду, враћа мир, подстиче на храброст и усмерава мисли према духовном, узвишеном, вечном и непролазном.

Књиге можете наручити на телефон: 011/2458-054 или на: tippreporod@gmail.com